

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

KVĚTNÁ NEDĚLE – 24. BŘEZNA 2024

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

KŘÍŽ NA KALVÁRII, kde byl Ježíš ukřižován, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, Jeruzalém, Izrael, 1. 3. 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, při vstupu do Jeruzaléma byl Ježíš oslavován jásajícím zástupem jako Král a Mesiáš. Také my uznejme věčnou vládu našeho Spasitele a volejme:

L: PROSÍME TĚ, VYSLÝŠ NÁS.

- Za naši farnost, ať účasti na liturgii Svatého týdne hlouběji pochopí tajemství své spásy.
- Pro Krev svého Syna, učin přítrž válce na Ukrajině, zastav zvěrstva, páchaná válečným zločincem Putinem, a v Palestině a Izraeli ať ustane násilí a všem vzejde světlo naděje.
- Obyvatelé Jeruzaléma ti na cestu prostírali své pláště, dej, ať i naše generace pozná znamení tvého putování v minulých i současných dějinách.
- Za mládež naší farnosti, aby skrze poznání lásky, která tě vedla na kříž, došla k setkání s Tebou, který těm, kdo ti uvěřili svěruješ poslání být světlem světa a solí země.
- Modleme se za ty, které Pán volá ke kněžství a zasvěcenému životu, aby měli odvahu vydat se za ním cestou následování.
- Do nebeského Jeruzaléma uveď naše zemřelé, ať mají účast na tvém věčném vítězství.

K: Otče, slyš volání trpícího lidstva a učin naše srdce vnímavým pro porozumění a soucit s utrpením našich bližních, ve spojení s Kristem, naším Pánem.

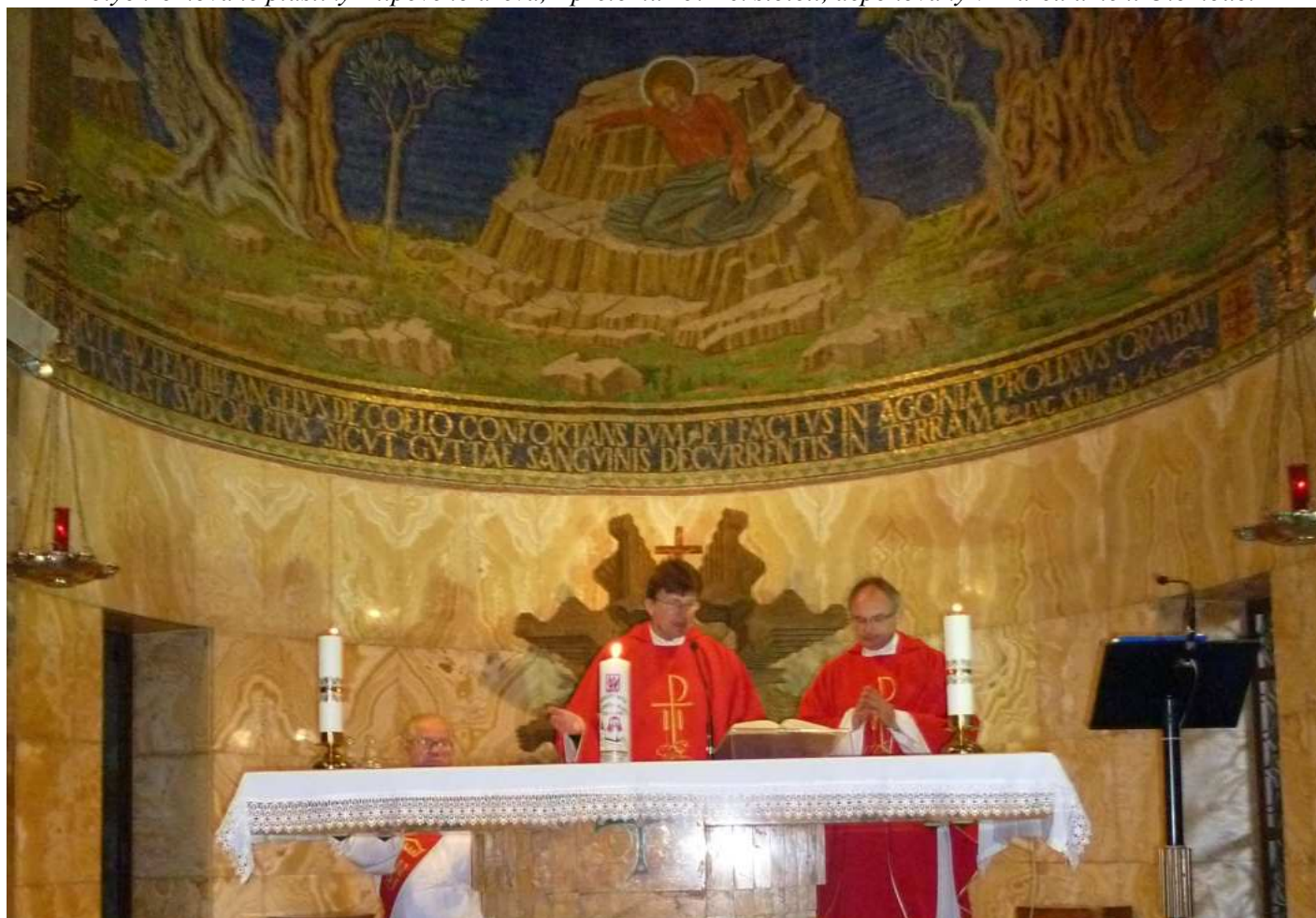
L: Amen.

Přišli k venkovskému dvorci, zvanému Getsemany, Ježíš řekl učedníkům: „Posed'te tady, až se pomodlím.“ A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. A pak se ho zmocnila hrůza a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ Trochu poodešel, padnul na zem a modlil se, aby ho, jestliže je to možné, minula ta hodina. Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné, odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne, co já chci, ale co ty chceš.“ (Mk 14,32-36)

GETSEMANSKÁ ZAHRAĐA Římskokatolické farnosti Pustiměř.

Polychromované plastiky z lipového dřeva, z přelomu 15.-16. století, deponovány v Muzeu umění Olomouc.

EUCHARISTIE V BAZILICE AGÓNIE V GETSEMANECH,
na místě, kde se Ježíš potil krví, *Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 1. března 2013.

Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu (Mk 14,26) Pouť z večeradla do Getseman. Jeruzalém, Izrael, 1.3.2013.

Padl tváří k zemi a modlil se: „Abba, Otče, tobě je všechno možné, odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne, co já chci, ale co ty chceš.“ (Mk 14,36). U kamene Ježíšovy agónie v Getsemane. Jeruzalém, Izrael, 1.3.2013.

Josef z Arimatie, sňal tělo, zavinul ho do plátna a uložil do hrobky která byla vytesána ve skále. (Mk 15,43.46). Pouť k bazilice Svatého Hrobu na Kalvárii. Jeruzalém, Izrael, 1.3.2013.

Pán povstal z hrobu, aleluja!

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ – 31. BŘEZNA 2024

Toto je den, který připravil Pán, jásejme a radujme se z něho.

„HLEDÁTE JEŽÍŠE NAZARETSKÉHO, UKŘÍŽOVANÉHO? BYL VZKŘÍŠEN, NENÍ TADY. ZDE JE TO MÍSTO, KAM HO POLOŽILI.“
(Marek 16,6). Svatý Hrob. *Peregrinatio Ad Fontes Salutis*, Jeruzalém, Izrael, 1. března 2013.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, v tomto posvátném dni, pozvedněme k Bohu naši jednomyslnou modlitbu, aby se velikonoční radost rozšířila po celém světě:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za papeže Františka: ať ho Bůh posiluje Duchem Zmrtvýchvstalého, aby byl otcem ve víře, svědkem lásky a vedl k přátelství s Tím, který dává pravou radost a život v plnosti.
- Pro zmrtvýchvstání svého Syna, Vítěze nad smrtí, zastav šílenství válečného zločince Putina a jeho Ruska, a v Palestině a Izraeli ať ustane násilí a všem vzejde světlo naděje.
- Modleme se za ty, které Pán volá ke kněžství a zasvěcenému životu, aby měli odvahu vydat se za ním cestou následování.
- Modleme se, aby ti, kteří v různých částech světa pro evangelium riskují své životy, byli pro církve zdrojem odvahy a misijního zápalu.
- Za věrné zemřelé, ať jim Bůh dá účast na slávě svého Zmrtvýchvstalého Syna.

K: Otče, vzkříšením svého Syna zaháníš všechen strach a činíš možným i to, co naše srdce ani neodvažuje doufat, vyslyš naši modlitbu. Skrze Krista našeho Pána. **L:** Amen.

LITURGICKÉ TEXTY KVĚTNÉ NEDĚLE

1. ČTENÍ – Iz 50,4-7

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znaveného poučovat utěšujícím slovem. Každého rána mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníků. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, nebudu tedy potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben.

ŽALM 22

Posmívají se mi všichni, kdo mě vidí, – šklebí rty, pokyvují hlavou: – "Spoléhal na Hospodina, ať ho vysvobodí, – ať ho zachrání, má-li ho rád!" Obkličuje mě smečka psů, – tlupa zlosynů mě svírá. – Probodli mi ruce i nohy, – spočítat mohu všechny své kosti. Dělí se o můj oděv, – losují o můj šat. – Ty však, Hospodine, nestůj daleko, – má sílo, pospěš mi na pomoc! Budu vyprávět svým bratřím o tvém jménu, – uprostřed shromáždění budu tě chválit. – "Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho, – slavte ho, všichni z Jakubova potomstva, – boj se ho, celé Izraelovo plémě!"

2. ČTENÍ – FLP 2,6-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipanům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

EVANGELIUM – Mk 14,1-15,47

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka.

Bylo dva dny před velikonoce a svátky nekvašeného chleba. Velekněží a učitelé zákona hledali příležitost, jak by se lstí zmocnili Ježíše a jak by ho připravili o život, říkali totiž: „Jenom ne o svátcích, aby nedošlo ke vzbouření lidu.“

Když byl Ježíš v Betánii v domě Šimona Malomocného, přišla k němu při jídle žena s alabastrovou nádobkou drahocenného oleje z pravého nardu, rozlomila nádobku a olej mu vylila na hlavu. Někteří to však těžce nesli a mezi sebou si říkali: „Nač došlo k takovému plýtvání tím olejem? Vždyť se ten olej mohl prodat za víc, než tři sta denárů a dát je chudým.“ A zlobili se na ni. Ježíš však řekl: „Nechte ji! Proč jste na ni zlí? Dobrý skutek na mně vykonal. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky a můžete jim prokazovat dobrodiní kdykoli chcete, mne však vždycky nemáte. Udělala, co mohla: už napřed pomazala moje tělo k pohřbu. Amen, pravím vám: všude na celém světě, kde bude hlášáno evangelium, bude se na její památku vypravovat také o tom, co vykonal.“

Jidáš Iškariotský, jeden z dvanácti, odešel k velekněžím, aby jim ho zradil. Jak to uslyšeli, zaradovali se a slíbili, že mu dají peníze. Hledal tedy vhodnou příležitost, jak by

ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba, když se zabíjel velikonoční beránek, zeptali se učedníci Ježíše: „Kam chceš, abychom ti šli připravit velikonoční večeři?“

Tu poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do města, a tam vás potká člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním, a kam vejde, řekněte hospodáři: Mistr vzkazuje: Kde je pro mě večeřadlo, ve kterém bych mohl se svými učedníky jíst velikonočního beránka? On vám ukáže velkou horní místnost opatřenou lehátky a připravenou. Tam nám přichystejte večeři.“

Učedníci odešli, přišli do města a našli všechno tak, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka. Večer přišel Ježíš s Dvanácti. Když byli u stolu a jedli, řekl: „Amen, pravím vám : Jeden z vás mě zradí, ten, který se mnou jí.“

Zarmoutili se a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já?“ Odpověděl jim: „Jeden z Dvanácti, který si se mnou namáčí v téže míse. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“

Když jedli, vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával jim ho se slovy: „Vezměte. To je mé tělo.“ Potom vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni. A řekl jim: „To je má krev smlouvy, která se prolévá za všechny. Amen, pravím vám: už nikdy nebudu pít z plodu révy až do toho dne, kdy z nového plodu budu pít v Božím království.“

Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu. Ježíš jim řekl: „Všichni se pohoršíte, neboť je psáno: Budu bít pastýřem a ovce se rozprchnou. Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“

Petr mu na to řekl: „I kdyby se všichni pohoršili, já ne!“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, že ty dnes této noci, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ Ale on ještě rozhodněji tvrdil: „I kdybych měl jít s tebou na smrt, nezapřu tě!“ Stejně tak mluvili všichni. Přišli k venkovskému dvorci, zvanému Getsemany, Ježíš řekl učedníkům:

„Posed'te tady, až se pomodlím.“ A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. A pak se ho zmocnila hrůza a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“

Trochu poodešel, padnul na zem a modlil se, aby ho, jestliže je to možné, minula ta hodina. Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné, odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne, co já chci, ale co ty chceš.“

Potom se vrátil a našel je, jak spí. Řekl Petrovi: „Šimone, spíš? To jsi nemohl ani jednu hodinu bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ A zas odešel a modlil se stejnými slovy. Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči, takže nevěděli, co by mu odpověděli. Přišel po třetí a řekl jim: „Jen spěte a odpočívajte dál! - Už dost! Přišla ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, pojďme ! Hle, je tady můj zrádce.“

Když ještě mluvil, tu se objevil Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním celý houf s meči a kyji, jak je poslali velekněží, učitelé Zákona a starší. Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten to je, toho se chopte a obezřetně ho odveďte!“ A když Jidáš přišel, hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Mistře!“ A políbil ho. Oni pak vztáhli ruce na Ježíše a zmocnili se ho. Jeden z okolo stojících však vytasil meč, udeřil veleknězova služebníka a utál mu ucho. Ježíš jim řekl: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli. Býval jsem den co den u vás v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. Ale musely se splnit výroky Písma.“

Tu ho všichni opustili a utekli. Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno, přehozené přes holé tělo. I toho se chtěli zmocnit, ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý. Ježíše odvedli k veleknězi. Tam se shromáždili velekněží, starší a učitelé zákona. Petr šel z povzdálí za ním, až dovnitř do veleknězova dvora, sedl si mezi služebníky k ohni a ohříval se.

Velekněží a celá velerada hledali nějaké svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenacházeli. Mnozí sice proti němu lživě vypovídali, ale jejich výpovědi nebyly shodné. Někteří pak vystoupili a lživě proti němu vypovídali: „My jsme ho slyšeli, jak říkal: Já zbořím tento chrám, udělaný rukama a ve třech dnech vystavím jiný, rukama neudělaný.“

Ale ani v této věci nebylo jejich svědectví shodné. Tu povstal velekněz, postavil se doprostřed a zeptal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tito lidé proti tobě vypovídají?“ On však mlčel a vůbec nic neodpověděl. Velekněz se ho znovu zeptal: „Ty jsi Mesiáš, syn Požehnaného?“ Ježíš odpověděl: „Já jsem. A uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“ Tu roztrhl velekněz své roucho a prohlásil: „Nač ještě potřebujeme svědky? Právě jste slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Oni všichni prohlásili, že je hoden smrti. Někteří na něho začali plivat, zahalovali mu tvář, tloukli ho pěstmi a říkali mu: „Ukaž, že jsi prorok!“

Také služebníci se do něho pustili a bili ho. Petr byl dole na dvoře a přišla tam jedna z veleknězových služek. Když uviděla Petra, jak se ohřívá, podívala se na něj a řekla: „Ty jsi také byl s tím nazaretským Ježíšem!“ Ale on zapřel: „Nevím, ani nerozumím, co povídáš.“

Pak šel ven k prostranství brány. A kohout zakokrhal. ta služka tam Petra uviděla a hned zase začala říkat lidem, kteří tam stáli: „To je jeden z nich.“ Ale on opět zapíral. Za chvíli zase řekli Petrovi ti, kteří tam stáli: „Opravdu, patříš k nim, vždyť jsi přece Galilejec!“ On se však začal zaklínat a zapřísahat: „Neznám toho člověka, o kterém mluvíte.“ A hned zakokrhal kohout podruhé. Tu si Petr vzpomněl, jak mu Ježíš řekl: Než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš. A propukl v pláč.

Hned z rána velekněží se staršími a učiteli Zákona, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, dali Ježíše v poutech odvést a vydali ho Pilátovi. Pilát se ho tázal: „Ty jsi židovský král?“ On mu odpověděl: „Ano, já jsem!“ Velekněží proti němu přednesli mnoho žalob.

Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!“ Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil. O svátcích jim vladař propouštěl vězně, o kterého požádali. Právě byl ve vězení jistý Barabáš, ještě s jinými vzbouřenci, protože se při vzpouře dopustili vraždy. Lid přišel nahoru a začal Piláta prosit o to, co pro ně vždycky dělával.

Pilát jim na to řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“ Věděl totiž, že ho velekněží vydali z nenávisti. Velekněží však poštvali lid, ať jim raději propustí Barabáše. Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Ukřižuj ho!“

Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jim propustil Barabáše. Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován. Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy a svolali celou četou. Oblékli mu rudý plášť, upletli mu trnovou korunu a nasadili mu ji. Pak ho začali

pozdravovat: „Bud' zdrav židovský králi!“ Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj, klekali na kolena a holdovali mu. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu rudý plášť, oblékli mu zase jeho šaty a vyvedli ho, aby ho ukřižovali.

Jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole a šel kolem, byl to otec Alexandra a Rufa, přinutili, aby nesl jeho kříž. Přivedli ho na místo, kterému se říká Golgota, což znamená v překladu Lebka.

Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal. Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty: losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít. Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali. Jeho provinění hlásal nápis: "Židovský král."

Zároveň s ním ukřižovali další dva zločince, jednoho po jeho pravici, druhého po levici. Tak se splnil výrok Písma: „Byl počítán mezi zločince.“

Ti, kdo přicházeli okolo, potupně proti němu mluvili, potřásali hlavou a říkali: „Hleďme, chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět. Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“

Stejně tak se mu mezi sebou posmívali i velekněží a učitelé Zákona a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, abychom to viděli a uvěřili!“

Tupili ho i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni.

Když bylo dvanáct hodin, nastala po celém kraji tma až do tří odpoledne, ve tři hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachthani?“ To je v překladu: Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, řekli: „Hleďte, volá Eliáše!“

Jeden z nich odběhl, namočil houbu do octa, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít, říkal při tom: „Počkejte, chceme vidět, zda-li ho přijde Eliáš sejmut.“

Ježíš však vydal mocný hlas a vydechl naposled.

CHVÍLE TICHÉ MODLITBY V KLEČE.

Tu se chrámová opona roztrhla v půli odshora až dolů. Když setník, který stál při tom naproti němu, uviděl, že tak vydechl naposled, prohlásil: „Tento člověk byl opravdu Syn Boží!“

Z povzdálí přihlížely také některé ženy, mezi nimi Marie Magdalská, Marie, matka Jakuba Mladšího i Josefa, a Salome. Ty ho následovaly a sloužily mu už tehdy, když působil v Galileji - i mnoho jiných, které spolu s ním přišly do Jeruzaléma. Mezitím už nastal večer. Protože byl den příprav před sobotním svátkem, přišel vážený člen velerady Josef z Arimatie, který sám také očekával Boží království, a odvážně šel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pilát se podivil, že by už zemřel. Dal si proto zavolat setníka a ptal se ho, zda-li je už mrtvý. Když mu to setník potvrdil, daroval Josefovi mrtvé tělo. Ten koupil lněné plátno, sňal tělo, zavinul ho do plátna a uložil do hrobky, která byla vytesána ve skále a před vchod do hrobky přivalil kámen. Marie Magdalská a Marie, matka Josefova, se dívali, kam byl Ježíš položen.

Květná neděle – symbol naší denní pouti

ZAMYŠLENÍ TOMÁŠE KARDINÁLA ŠPIDLÍKA, S.J., ČESTNÉHO OBČANA PUSTIMĚŘE

Byl jsem jednou ve Francii právě na Květnou neděli. Překvapilo mne, s jakou okázalostí se konal průvod s palmami a kolik tu bylo lidí. Kněz mi pak řekl, že bývá na Květnou neděli návštěva kostela větší než na Velikonoce. Slavnostní průvod s palmami se tu zřejmě lidem zamlouvá. Jde okolo kostela se zpěvem Hosana a také s tleskotem. To všechno se pak opakuje při mši, když se zpívá Sanctus: „Svatý, svatý, jenž přichází ve jménu Páně.“ To slavnostní procesí s palmami odpovídá liturgickému duchu této neděle. Dříve mívala ráz spíš výhradně smuteční. Procesí se omezilo na obřad „svěcení kočiček“, vrbových větví, které v našich krajích nahrazují palmy a olivové ratolesti. Liturgie pak působila hlavně tím, že se začínají číst pašije, Evangelium o umučení Páně. Kristův slavnostní vjezd do Jeruzaléma se sice připomínal, ale nijak zvlášť okázale. Podle poslední liturgické obnovy se má více zdůraznit. To se stalo, jak jsem viděl, ve francouzské farnosti. Jaký to má mít smysl? Jde tu o připomínku velkého momentu v dějinách spásy. Proroci jej ohlašovali okázale. V liturgii se čte triumfální Žalm 23: „Zdvihněte, brány, své klenby, zvyšte se, prastaré vchody, ať vejde král slávy! Kdo je ten král slávy? Hospodin zástupů! On je král slávy!“ Mesiáš vchází do svého města, aby uskutečnil nastolení Božího království na zemi.

S kardinálem Špidlíkem v papežské kapli Redemptoris Mater ve Vatikánu, *Peregrinatio ad Limina Apostolorum*, 13.6.2007.

Také na ikonách je tento slavnostní moment zobrazen. Ježíš na oslátku stojí před branami města. Ty jsou sice jakoby zataraseny postavami farizeů a zákoníků, tj. těch, kteří do Božího království sami nevstupují, ale jiným vstoupit brání (srov. Lk 11, 52). Ale jsou tu naopak děti na stromech, lámou ratolesti, zpívají. Překvapuje, jak jim malíři ikon dávají dospělé obličej. Jsou to totiž podle Origenova výrazu „filosofické děti“, mají daleko zralejší duchovní úsudek než staří vousatí farizeové a zákoníci, kteří nepochopili velké znamení doby. Není ostatně snadné toto znamení pochopit. Mesiáš vstupuje do svého města, aby se ujal vlády. A hned nato se v liturgii zpívá nebo čte: „Umučení našeho Pána

Ježíše Krista.“ Vstupuje do města, aby tam byl odsouzen a popraven. Pro farizeje z toho plynul jeden nevyhnutelný závěr: Ježíš není ten Mesiáš, kterého proroci předpověděli, kterého celé generace židů očekávaly. Nevstupuje, aby se ujal vlády. Je k tomu potřeba silné víry. Osvícení Ducha svatého museli dostat i sami apoštolové, aby pochopili, že se ty dvě tak protichůdné skutečnosti nevylučují. Ježíš skutečně nastoluje vládu Božího království. Ale prostředkem k tomu je jeho smrt a vzkříšení. Proto mu děti, symbol prosté víry, už při této příležitosti zpívají slavnostní „Hosana synu Davidovu“. Liturgie Květné neděle se chce inspirovat touto vírou těch blahoslavených, kteří neviděli, ale uvěřili (srov. Jan 20, 29). Musíme si však i my sami uvědomit, že tu jde o sloučení antinomií, dvou skutečností, které se mezi sebou v normálním běhu světa vylučují. Buď má někdo úspěch, pak mu gratulujeme, že se mu dílo podařilo. Nebo úspěch nemá, pak nezbyvá, než ho politovat, zaplakat nad ním, když trpí. V liturgii Květné neděle máme vzbudit obojí city současně: dát se dojmout při čtení umučení Kristova a současně mu gratulovat k jeho úspěchu. Aby nám to bylo snazší, rozdělujeme oba momenty časově. Na Velký pátek si připomínáme Kristovu smrt, jeho ponížení, na Velikonoční neděli jeho zmrtvýchvstání a jeho slávu. To první bylo prostředkem k tomu druhému, skrze své ponížení Kristus dosáhl své slávy. Ale přílišné oddělování lidské neodpovídá myšlence Boží, která všechno sjednocuje. Kristus jako člověk trpí, ale jako Bůh už v tom utrpení nad smrtí triumfuje. Tak tomu bylo v jeho životě a tak se to stále děje v historii jeho církve. Stále je a bude pronásledovaná a stále vítězí nad všemi svými pronásledovateli. V životě jednotlivých křesťanů se toto sloučení protikladů projevuje v ctnosti, která je typicky evangelijní, tj. v pokoře. Často se autoři ptali, byla-li tato ctnost známá pohanům, dá-li se přenést do profánního života. Jsou tu jenom jisté analogie v ctnosti a skromnosti. Skromný je ten, kdo zná svou vlastní hodnotu a nepřekračuje meze. Je si vědom toho, co skutečně ví, nedělá se proto moudřejším, než je. Zná své místo ve společnosti, proto se netlačí tam, kam nepatří, nesesedá si na první místa, která jsou vyhrazena lepším než je on. Ale nesmí zase zajít do opačného extrému, aby odpíral ze skromnosti dělat i to, co dobře umí a co dělat má. Je to tedy zlatá střední cesta mezi nadutostí a nezdravým pocitem méněcennosti. Křesťanská ctnost pokory je jiná. Podle sv. Augustina je jako strom, který současně roste do výšky a zapouští kořeny do hloubky. Jedno bez druhého by bylo nemožné. Svátý Augustin o pokoře tak pěkně píše, že ho nazývají učitelem pokory. Měl k tomu dost příležitostí ve vlastním životě i v diskuzích s teologickými odpůrci. Ve vlastním životě živě prožíval po svém obrácení lidskou slabost. Žil totiž s ženou, která nebyla jeho manželkou, a honil se za světskou kariérou. Snadno se řekne, že se toho všeho můžeme zříci. Ale návyky bývají po takovém životě silnější než dobrá vůle. Mnoho lidí v takových okolnostech kapituluje. Řeknou, že by rádi změnili život, ale už toho nejsou schopni. Totéž se stalo i Augustinovi. Ale přesto se obrátil, z hříšníka se stal světec. Cítil, že má v sobě všechny slabosti padlé přirozenosti, ale současně i sílu Boží milosti, která je všechny přemáhá. V teologii se dostal do rozepře s pelagiány. Ti tvrdili, že je člověk od přirozenosti dost silný, aby překonal všechny mravní slabosti, že k tomu, abychom byli dobří, stačí prostě chtít. Svátý Augustin pochopitelně hájí proti nim nutnost Boží milosti. Bez Boží pomoci ničeho dobrého nedosáhneme. Ale Boží pomoc není nikdy daleko, je na dosah ruky těm, kdo o ni prosí. Jsme proto malí i velicí současně. Život nás denně poníží, ale všechna ta ponížení jsou už slávou, protože je sneseme a vydržíme spolu s Kristem, který se tímto způsobem ujímá vlády nad světem. Je tedy liturgie Květné neděle jakoby symbol naší denní pouti, kde uprostřed všech protivenství musí převládnout radostné Hosana.

LITURGICKÉ TEXTY VELIKONOČNÍHO TRÍDENNÍ

ZELENÝ ČTVRTEK

MŠE SVATÁ NA PAMÁTKU VEČEŘE PÁNĚ

1. ČTENÍ – Ex 12,1-8.11-14

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin řekl Mojžíšovi a Árónovi v egyptské zemi: „Tento měsíc bude pro vás začátkem měsíců; bude to pro vás první měsíc v roce. Řekněte celému společenství Izraele: `Desátého dne tohoto měsíce ať si každý opatří beránka pro rodinu, jehně pro dům. Jestliže však je rodina tak malá, že beránka sníst nestačí, ať si vezme ze sousedství, které je (tomu) domu nejbližší, tolik osob do počtu, kolik stačí beránka sníst. Beránek ať je bezvadný, ve stáří jednoho roku, sameček. Můžete ho vzít z jehňat nebo kůzlat. Uchováte ho až do čtrnáctého dne tohoto měsíce, kdy ho k večeru zabije celé shromážděné společenství Izraele. Pak ať vezmou trochu jeho krve a pomažou jí obě veřeje i příčný trám (nad nimi) v domech, kde ho budou jíst. Ať jedí maso tu noc, ať ho jedí pečené na ohni s nekvašenými chleby a hořkými bylinami. Budete ho pak jíst takto: Mějte přepásaná bedra, obuv na nohou a hůl v ruce, a jezte ve spěchu. Neboť je to Hospodinova Pascha (Přejítí). Oné noci přejdu egyptskou zemí a pobiji všechno prvorozené v egyptské zemi jak u lidí, tak u dobytka. Nad všemi egyptskými bohy vykonám soud. Já, Hospodin. Pro vás však bude krev (beránka) sloužit jako znamení na domech, že tam přebýváte. Když uvidím krev, přejdu vás, a tak uniknete ničící ráně, až budu zabíjet po egyptské zemi. Tento den si uchováte jako památný a budete ho slavit po všechna svá pokolení jako ustanovení věčné.“

Kalich požehnání je společenstvím krve Kristovy.

ŽALM 116,12-13.15+16BC.17-18

Čím se odplatím Hospodinu za všechno, co mi prokázal? Vezmu kalich spásy a budu vzývat jméno Hospodinovo. Drahocenná je v Hospodinových očích smrt jeho zbožných. Jsem tvůj služebník, syn tvé služebnice, rozvázal jsi moje pouta. Přinesu ti oběť díky, Hospodine, a budu vzývat tvé jméno. Splním své sliby Hospodinu před veškerým jeho lidem.

2. ČTENÍ – 1KOR 11,23-26

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

(Bratři!) Co jsem od Pána přijal, v tom jsem vás také vyučil: Pán Ježíš právě tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, rozlámal ho a řekl: „Toto je moje tělo, které se za vás (vydává). To čiňte na mou památku.“ Podobně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, potvrzená mou krví. Kdykoli z něho budete pít, čiňte to na mou památku.“ Kdykoli totiž jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, zvěstujete smrt Páně, dokud (on) nepřijde.

EVANGELIUM – JAN 13,1-15

Slova svatého evangelia podle Jana.

Bylo před velikonočními svátky. Ježíš věděl, že přišla jeho hodina, kdy měl přejít z tohoto světa k Otci. A protože miloval svoje, kteří byli ve světě, projevil jim lásku až do krajnosti. Bylo to při večeři. Ďábel už vnukl Jidášovi Iskariotskému, synu Šimonovu, myšlenku, aby ho zradil. Ježíš věděl, že mu dal Otec všechno do rukou a že vyšel od Boha a vrací se k Bohu. Proto vstal od večeře, odložil svrchní šaty a uvázal si kolem pasu lněnou zástěru. Potom nalil vodu do umyvadla a začal učedníkům umývat nohy a utírat jim je zástěrou, kterou měl uvázanou kolem pasu. Tak přišel k Šimonu Petrovi. Ten mu řekl: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“ Ježíš mu odpověděl: „Co já dělám, tomu ty nyní ještě nemůžeš rozumět; pochopíš to však později.“ Petr mu řekl: „Nohy mi umývat nebudeš! Nikdy!“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neumyji, nebudeš mít se mnou podíl.“ Šimon Petr mu řekl: „Pane, tak mi umyj nejen nohy, ale i ruce a hlavu!“ Ježíš mu odpověděl: „Kdo se vykoupal, potřebuje si umýt jen nohy, a je čistý celý. I vy jste čistí, ale ne všichni.“ Věděl totiž, kdo ho zradí; proto řekl: „Ne všichni jste čistí.“ Když jim tedy umyl nohy, zase si vzal na sebe své šaty, zaujal místo u stolu a řekl jim: „Chápete, co jsem vám udělal? Vy mě nazýváte Mistrem a Pánem, a to právem: to skutečně jsem. Jestliže jsem vám tedy umyl nohy, já, Pán a Mistr, máte také vy jeden druhému umývat nohy. Dal jsem vám příklad: Jak jsem já udělal vám, tak máte dělat i vy.“

VELKÝ PÁTEK

PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – Iz 52,13-53,12

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hle, můj Služebník dojde úspěchu, bude povýšen, povznesen k velké vznešenosti. Jak mnozí budou nad ním žasnout! Neboť jeho podoba byla nelidsky zohavena, vzhledem se nepodobá člověku. On přivede v údiv mnohé národy, králové před ním zavřou svá ústa, neboť spatřili, co se jim neřeklo, zpozorovali, co dříve neslyšeli. Kdo uvěřil, co jsme slyšeli? Komu se ukázala Hospodinova moc? Vyrašil před ním jako výhonek, jako kořen z vyprahlé země. Neměl podobu ani krásu, aby upoutal náš pohled; neměl vzhled, abychom po něm zatoužili. Opuštěný, opuštěný od lidí, muž bolesti, znalý utrpení, jako ten, před nímž si lidé zakrývají tvář, potupený, od nás nevážený. A přece on nesl naše utrpení, obtížil se našimi bolestmi, ale my jsme ho pokládali za zbitého, od Boha ztrestaného a ztýraného. On však byl proboden pro naše nepravosti, rozdrčen pro naše zločiny, (tížily) ho tresty pro naši spásu, jeho rány nás uzdravily. Všichni jsme bloudili jak ovce, každý šel svou vlastní cestou. Hospodin na něho uvalil vinu nás všech. Byl týrán, ale podrobil se a neotevřel svá ústa; jako beránek vedený na porážku a jak ovce, která mlčí před stříhači, neotevřel svá ústa. Odstraněn byl soužením a (nespravedlivým) soudem. Kdo se stará o jeho právo? Vyrván byl ze země živých, pro zločin svého lidu byl ubit k smrti. Hrob mu vykázali se zločinci, posmrtný domov s boháči, ačkoli se nedopustil křivdy ani neměl v ústech podvod. Hospodinu se však zalíbilo zdrtit ho utrpením; jestliže dá na usmíření svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, skrze něho se zdaří

Hospodinův plán. Pro útrapy své duše uvidí světlo, nasytí se svým poznáním. Můj spravedlivý Služebník ospravedlní mnohé, neboť sám ponese jejich viny. Proto mu udělím mnohé a s reky rozdělí kořist proto, že sám sebe vydal na smrt, že se dal přičíst ke zločincům, když nesl hříchy mnohých a prosil za viníky.

Otče, do tvých rukou poroučím ducha svého.

ŽALM 31,2+6.12-13.15-16.17+25

K tobě se utíkám, Hospodine, ať nejsem zahanben navěky, vysvobod' mě, jsi spravedlivý! Do tvých rukou svěruji svého ducha, Hospodine, věrný Bože, ty mě vysvobodíš. Všichni nepřátelé mnou opovrhují, sousedům jsem pro smích, na postrach svým známým, kdo mě venku zhlédne, prchá přede mnou. Vypadl jsem z paměti, jako bych byl mrtev, podoben jsem rozbitému hrnci. Já však, Hospodine, v tebe doufám, říkám: Ty jsi můj Bůh! Můj osud je ve tvé ruce, vysvobod' mě z moci mých úhlavních nepřátel! Svou jasnou tvář ukaž svému služebníku, zachraň mě svou slitovností. Vzmuzte se a buďte srdnatí, všichni, kdo spoléháte na Hospodina.

2. ČTENÍ – ŽID 4,14-16; 5,7-9

Čtení z listu Židům.

Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do (nejvyššího) nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držíme (svého) vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy (se nedopustil) hříchu. Přistupujme tedy s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a našli milost, kdykoli potřebujeme pomoci. V době, kdy jako člověk žil na zemi, přednesl s naléhavým voláním a se slzami vroucí modlitby k tomu, který měl moc ho od smrti vysvobodit, a byl vyslyšen pro svou úctu (k Bohu). Ačkoli to byl Syn (Boží), naučil se svým utrpením poslušnosti. Když tak dokonal (své dílo), stal se příčinou věčné spásy pro všechny, kteří ho poslouchají.

PAŠIJE – JAN 18,1-19,42

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Jana.

Ježíš vyšel se svými učedníky za potok Kedron, kde byla zahrada. Vstoupil do ní, on i jeho učedníci. To místo znal i jeho zrádce Jidáš, protože se tam Ježíš často scházel se svými učedníky. Jidáš si tedy vzal vojenskou četou a od velekněží a farizeů služebníky a šel tam s pochodněmi, s lucernami a se zbraněmi. Ježíš věděl všechno, co na něj má přijít.

Vystoupil tedy a zeptal se jich: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Řekl jim: „Já jsem to.“ Stál s nimi také zrádce Jidáš. Sotva jim tedy Ježíš řekl: „Já jsem to!“, couvli a padli na zem. Znovu se jich zeptal: „Koho hledáte?“ Odpověděli mu: „Ježíše Nazaretského.“ Ježíš odpověděl: „Už jsem vám přece řekl, že jsem to já. Hledáte-li mne, tyto zde nechte odejít.“ To proto, aby se splnilo jeho slovo: „Z těch, které jsi mi dal, nenechal jsem zahynout nikoho.“ Šimon Petr měl při sobě meč; vytasil ho tedy, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu pravé ucho. Ten sluha se jmenoval Malchus. Ježíš však Petrovi řekl: „Zastrč meč do pochvy! Což nemám pít kalich, který mi podal Otec?“ Tu se četa s velitelem a židovští služebníci zmocnili Ježíše a svázali ho. Napřed ho vedli k Annášovi. Annáš totiž byl tchán Kaifáše, který byl v tom roce veleknězem. Byl to ten Kaifáš, který dal židům radu: „Je lépe, když jeden člověk umře za

lid.“ Šimon Petr a jiný učedník šli za Ježíšem. Tento učedník se znal s veleknězem, proto vešel s Ježíšem do veleknězova dvora; Petr však zůstal u dveří venku. Ten druhý učedník, který se znal s veleknězem, vyšel tedy ven, promluvil s vrátnou a přivedl Petra dovnitř.

Vrátna se Petra zeptala: „Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?“ On odpověděl: „Nepatřím.“ Stáli tam sluhové a strážci velerady, kteří si rozdělali oheň, protože bylo chladno, a ohřívali se. Také Petr u nich stál a ohříval se. Velekněz se vyptával Ježíše na jeho učedníky a na jeho učení. Ježíš mu odpověděl: „Já jsem mluvil k světu veřejně. Já jsem vždycky učil v synagoze a v chrámě, kde se shromažďují všichni židé, a nic jsem nemluvil tajně. Proč se ptáš mne? Zeptej se těch, kdo slyšeli, co jsem k nim mluvil. Ti dobře vědí, co jsem říkal.“ Sotva to vyslovil, jeden ze služebníků velerady, který stál přítom, dal Ježíšovi políček a řekl: „Tak odpovídáš veleknězi?“ Ježíš mu odpověděl: „Jestliže jsem mluvil nesprávně, dokaž, co bylo nesprávné. Jestliže však správně, proč mě biješ?“ Annáš ho pak poslal svázaného k veleknězi Kaifášovi. Šimon Petr stál u ohně a ohříval se. Řekli mu: „Nepatříš také ty k jeho učedníkům?“ On zapíral: „Nepatřím.“ Jeden z veleknězových sluhů, příbuzný toho, kterému Petr utáal ucho, řekl: „Copak jsem tě neviděl v zahradě s ním?“ Petr to však znovu zapřel. Vtom právě kohout zakokrhál.

Od Kaifáše vedli Ježíše do vládní budovy. Bylo časně ráno. Sami do vládní budovy nevstoupili, aby se neposkvřili, ale aby mohli jíst velikonočního beránka. Pilát tedy vyšel k nim ven a zeptal se: „Jakou žalobu vznášíte proti tomuto člověku?“ Odpověděli mu: „Kdyby to nebyl zločinec, nebyli bychom ti ho vydali.“ Pilát jim řekl: „Vezměte si ho vy sami a sudte ho podle vašeho zákona!“ Židé mu odpověděli: „My nemáme právo nikoho popravovat.“ Tak se totiž mělo splnit Ježíšovo slovo, kterým naznačoval, jakou smrtí zemře. Pilát se vrátil do vládní budovy, dal Ježíše předvolat a zeptal se ho: „Ty jsi židovský král?“ Ježíš odpověděl: „Říkáš to sám ze sebe, anebo ti to řekli o mně jiní?“ Pilát odpověděl: „Copak jsem já žid? Tvůj národ, to je velekněží, mi tě vydali. Čeho ses dopustil?“ Ježíš na to řekl: „Moje království není z tohoto světa. Kdyby moje království bylo z tohoto světa, moji služebníci by přece bojovali, abych nebyl vydán židům. Ne, moje království není odtud.“ Pilát se ho zeptal: „Ty jsi tedy přece král?“ Ježíš odpověděl: „Ano, já jsem král. Já jsem se proto narodil a proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě. Každý, kdo je z pravdy, slyší můj hlas.“ Pilát mu řekl: „Co je to pravda?“

Po těch slovech vyšel zase ven k židům. Řekl jim: „Já na něm neshledávám žádnou vinu. Je však u vás zvykem, abych vám k velikonočním svátkům propustil jednoho (vězně). Chcete tedy, abych vám propustil židovského krále?“ Oni znovu začali křičet: „Toho ne, ale Barabáš!“ Ten Barabáš byl zločinec. Potom Pilát vzal Ježíše a dal (ho) zbičovat. Vojáci upletli z trní korunu, vsadili mu ji na hlavu, oblékli ho do rudého pláště, předstupovali před něj a provolávali: „Bud' zdrav, židovský králi!“ a bili ho. Pilát vyšel znovu ven a řekl židům: „Hle, dám vám ho vyvést, abyste uznali, že na něm neshledávám žádnou vinu.“ Ježíš vyšel s trnovou korunou a v rudém plášti. Pilát jim řekl: „Hle, člověk!“ Když ho však uviděli velekněží a služebníci, začali křičet: „Ukřižuj, ukřižuj ho!“ Pilát na to řekl: „Vezměte si ho vy sami a ukřižujte, neboť já na něm neshledávám žádnou vinu.“ Židé mu odpověděli: „My máme zákon a podle toho zákona musí zemřít, protože dělal ze sebe Syna Božího.“

Když Pilát uslyšel to slovo, ulekl se ještě více. Vešel proto zase do vládní budovy a zeptal se Ježíše: „Odkud jsi?“ Ježíš mu však nedal žádnou odpověď. Pilát mu řekl: „Se mnou nechceš mluvit? Nevíš, že mám moc tě propustit, a že mám moc dát tě ukřižovat?“

Ježíš odpověděl: „Neměl bys nade mnou vůbec žádnou moc, kdyby ti nebyla dána shora. Proto má větší vinu ten, kdo mě tobě vydal.“ Pilát se proto snažil ho propustit. Ale židé křičeli: „Když ho propustíš, nejsi přítel císařův. Každý, kdo se dělá králem, staví se proti císaři!“ Jak Pilát uslyšel ta slova, nařídil vyvést Ježíše ven a zasedl k soudu na místě zvaném Kamenná dlažba, hebrejsky Gabbatha. Byl den příprav na velikonoce, kolem poledne. Pilát řekl židům: „Hle, váš král!“ Ale oni se pustili do křiku: „Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Vašeho krále mám ukřižovat?“ Velekněží odpověděli: „Nemáme krále, ale jen císaře!“ Tu jim ho vydal, aby byl ukřižován.

Vzali tedy Ježíše. On sám si nesl kříž a šel na místo zvané Lebka, hebrejsky Golgota. Tam ho ukřižovali a s ním ještě dva jiné, každého po jedné straně, a Ježíše uprostřed. Pilát dal také zhotovit a připevnit na kříž nápis v tomto znění: „Ježíš Nazaretský, židovský král“. Tento nápis četlo mnoho židů, protože místo, kde byl Ježíš ukřižován, bylo blízko města; byl napsán hebrejsky, latinsky a řecky. Proto židovští velekněží říkali Pilátovi: „Nepiš: 'Židovský král', ale: 'On tvrdil: Jsem židovský král.'“, Pilát odpověděl: „Co jsem napsal, napsal jsem!“ Když vojáci Ježíše ukřižovali, vzali jeho svrchní šaty a rozdělili je na čtyři části, každému vojákovi jednu; vzali i suknici. Suknice byla nesešívaná, v jednom kuse setkaná odshora až dolů. Řekli si tedy: „Netrhejme ji, ale losujme o ni, komu připadne.“ Tak se měl splnit výrok Písma: 'Rozdělili si mé šaty a o můj oděv losovali.' Právě tak to vojáci udělali. U Ježíšova kříže stála jeho matka, příbuzná jeho matky Marie Kleofášova a Marie Magdalská. Když Ježíš uviděl svou matku a jak při ní stojí ten učedník, kterého měl rád, řekl matce: „Ženo, to je tvůj syn.“ Potom řekl učedníkovi: „To je tvá matka.“ A od té chvíle si ji ten učedník vzal k sobě. Potom, když Ježíš věděl, že už je všechno dokonáno, řekl ještě: „Žízním.“ Tak se mělo splnit Písmo. Stála tam nádoba plná octa. Nasadili tedy na yzop houbu naplněnou octem a podali mu ji k ústům. Když Ježíš přijal ocet, řekl: „Dokonáno je!“ Pak sklonil hlavu a skonal.

Chvilé tiché modlitby vkleče.

Protože byl den příprav, takže mrtvá těla nesměla zůstat na kříži přes sobotu – tu sobotu totiž byl velký svátek – požádali židé Piláta, aby byly ukřižovaným přeraženy nohy a aby byli sňati. Přišli tedy vojáci a přerazili kosti prvnímu i druhému, kteří s ním byli ukřižováni. Když však přišli k Ježíšovi, viděli, že už je mrtvý. Proto mu kosti nepřerazili, ale jeden z vojáků mu kopím probodl bok a hned vyšla krev a voda. Ten, který to viděl, vydává o tom svědectví a jeho svědectví je pravdivé. On ví, že mluví pravdu, abyste i vy věřili. To se stalo, aby se splnil výrok Písma: 'Ani kost mu nebude zlomena.' A na jiném místě v Písmu se říká: 'Budou hledět na toho, kterého probodli.' Josef z Arimatie, který byl Ježíšovým učedníkem, ale ze strachu před židy jen tajným, požádal potom Piláta, aby směl sejmut Ježíšovo mrtvé tělo, a Pilát mu to dovolil. Přišel tedy a sňal jeho tělo. Dostavil se tam i Nikodém, ten, který k němu přišel jednou v noci, a měl s sebou směs myrhy a aloe, asi sto liber. Vzali tedy Ježíšovo tělo a zavinuli ho s těmi vonnými věcmi do (pruhů) plátna, jak mají židé ve zvyku pohřbívat. Na tom místě, kde byl ukřižován, byla zahrada a v té zahradě nová hrobka, kde nebyl ještě nikdo pochován. Tam tedy položili Ježíše, protože u židů byl den příprav a hrobka byla blízko.

BÍLÁ SOBOTA

VELIKONOČNÍ VIGÍLIE

1. ČTENÍ – GEN 1,1-2,2

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země však byla pustá a prázdná, temnota byla nad propastnou hlubinou a Boží dech vanul nad vodami. Tu Bůh řekl: „Buď světlo!“ A bylo světlo. Bůh viděl, že světlo je dobré, a oddělil světlo od temnoty. Bůh nazval světlo dnem a temnotu nocí. Nastal večer, nastalo jitro – den první. Potom Bůh řekl: „Ať je obloha uprostřed vod, ať odděluje jedny vody od druhých!“ A stalo se tak. Bůh udělal oblohu, která oddělila vody pod oblohou od vod nad oblohou. Oblohu nazval Bůh nebem. Nastal večer, nastalo jitro – den druhý. Potom Bůh řekl: „Ať se shromáždí vody, které jsou pod nebem, na jedno místo a ukáže se souš!“ A stalo se tak. Bůh nazval souš zemí a shromážděné vody nazval mořem. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh řekl: „Ať vydá země zeleň, semenotvorné rostliny a ovocné stromy, které plodí na zemi ovoce nejrůznějšího druhu, s jádry uvnitř!“ A stalo se tak. Tu země vydala zeleň, semenotvorné rostliny nejrůznějších druhů a stromy nesoucí ovoce s jádry uvnitř, nejrůznějšího druhu. A Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den třetí. Potom Bůh řekl: „Ať jsou svítlny na nebeské obloze, aby oddělovaly den od noci a byly jako znamení, ať (označují) údobí, dny a roky. Ať jsou svítilnami na nebeské obloze a osvětlují zemi!“ A stalo se tak. Bůh udělal dvě velké svítilny: svítilnu větší, aby vládla dni, a svítilnu menší, aby vládla noci, a hvězdy. Bůh je umístil na nebeskou oblohu, aby svítily na zem, vládly dni a noci a oddělovaly světlo od temnoty. Bůh viděl, že je to dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den čtvrtý. Potom Bůh řekl: „Ať se hemží voda živočichy a ptáci ať poletují nad zemí na nebeské obloze!“ Bůh stvořil velká vodní zvířata a všechny živočichy nejrůznějších druhů, schopné pohybu, jimiž se hemží voda, a všechny okřídlené tvory nejrůznějších druhů. Bůh viděl, že je to dobré. Bůh jim požehnal slovy: „Plodte a množte se a naplňte vodu v mořích a ptactvo ať se množí na zemi!“ Nastal večer, nastalo jitro – den pátý. Potom Bůh řekl: „Ať vydá země živočichy různého druhu: krotká zvířata, drobnou zvířenu a divokou zvěř nejrůznějšího druhu.“ A stalo se tak. Bůh udělal různé druhy divoké zvěře, krotkých zvířat a všechny druhy drobné zemské zvířeny. Bůh viděl, že je to dobré. Potom Bůh řekl: „Učiňme člověka jako náš obraz, podle naší podoby. Ať vládne nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nad krotkými zvířaty, divokou zvěří a nad veškerou drobnou zvířenou, která se pohybuje po zemi.“ Bůh stvořil člověka jako svůj obraz, jak obraz Božího stvořil, stvořil je jako muže a ženu. Bůh jim požehnal slovy: „Plodte a množte se, naplňte zemi a podmaňte si ji! Vládněte nad rybami moře, nad ptactvem nebe i nade všemi živočichy, kteří se pohybují po zemi.“ A připojil: „Hle, k jídlu vám dávám všechny semenotvorné rostliny, co jich je na zemi, a všechny stromy, které plodí ovoce s jádry uvnitř. Též veškeré divoké zvěři, všemu nebeskému ptactvu, všemu, co se pohybuje po zemi a má v sobě dech života, dávám za pokrm všechny zelené rostliny.“ A stalo se tak. Bůh viděl všechno, co udělal, a hle – bylo to velmi dobré. Nastal večer, nastalo jitro – den

šestý. Tak byla dokončena nebesa, země a všechno, co je oživuje. Sedmého dne Bůh skončil své dílo, které udělal, a přestal sedmého dne s veškerou prací, kterou vykonal.

Sešli svého Ducha, Pane, a obnov tvářnost země.

ŽALM 104,1-2A.5-6.10+12.13-14B.24+35C

Veleb, duše má, Hospodina! Hospodine, můj Bože, jsi nadmíru velký! Velebností a vznešeností ses oděl, světlem se halíš jako pláštěm. Zemi jsi založil na jejích základech, nezakolísá na věčné věky. Oceánem jsi ji přikryl jako šatem, nad horami stanuly vody. Pramenům dáváš stékat v potoky, které plynou mezi horami. Podél nich hnízdí nebeské ptactvo, ve větvích švitoří svou píseň. Ze svých komor zavlažuješ hory, země se sytí plody tvého díla. Dáváš růst trávě pro dobytek, bylinám užitečným člověku. Jak četná jsou tvá díla, Hospodine! Všechno jsi moudře učinil, země je plná tvého tvorstva. Veleb, duše má, Hospodina!

2. ČTENÍ – GEN 22,1-18

Čtení z první knihy Mojžíšovy.

Bůh zkoušel Abraháma a řekl: „Abraháme!“ Odpověděl: „Tady jsem!“ Bůh pravil: „Vezmi svého syna, svého jediného syna, kterého miluješ, Izáka, a jdi do země Moria a obětuj ho tam jako celopal na jedné z hor, kterou ti označím.“ Abrahám vstal časně zrána, osedlal osla, vzal s sebou dva své služebníky a syna Izáka. Naštípál dříví pro celopal a vypravil se na místo, které mu Bůh jmenoval. Třetího dne, když Abrahám zdvihl oči, uviděl zdálky to místo. Tu pravil Abrahám svým služebníkům: „Zůstaňte zde s oslem a já s chlapcem půjdeme tamhle, abychom se klaněli, a pak se k vám vrátíme.“ Abrahám vzal dříví na celopal, naložil je na svého syna Izáka a do rukou si vzal oheň a nůž. A tak oba dva šli spolu. Cestou se Izák obrátil na svého otce Abraháma a řekl: „Otče!“ Odpověděl: „Co je, můj synu?“ Izák nato: „Hle, tady je oheň a dříví, ale kde je ovce k celopalu?“ Abrahám odpověděl: „Bůh si vyhlédne ovci k celopalu, můj synu“ – a šli oba dva spolu dál. Když došli na místo od Boha určené, Abrahám tam vystavěl oltář, narovnal dříví, svázal svého syna Izáka a položil ho na oltář, nahoru na dříví. Pak vztáhl Abrahám ruku a vzal nůž, aby zabil svého syna. Ale Hospodinův anděl na něho zavolal z nebe: „Abraháme, Abraháme!“ Ten se ozval: „Tady jsem!“ (Anděl) řekl: „Nevztahuj svou ruku na chlapce a nic mu nedělej, neboť nyní vím, že se bojíš Boha, když mi neodpíráš svého syna, svého jediného syna.“ Abrahám pozdvihl své oči, a hle – za ním beran, který se chytil za rohy v křoví. Abrahám šel, vzal ho a obětoval jako celopal místo svého syna. Abrahám nazval to místo „Hospodin se stará“, proto se dnes říká: „Na hoře, kde se Hospodin stará“. Hospodinův anděl zavolal na Abraháma podruhé z nebe a řekl: „Při sobě samém přísahám – praví Hospodin – že jsi to udělal a neodepřel jsi mi svého syna, svého jediného syna, zahrnu tě požehnáním a rozmnožím tvé potomstvo jako nebeské hvězdy, jako písek na mořském břehu, a tvé potomstvo se zmocní brány svých nepřátel. V tvém potomstvu budou požehnány všechny národy země za to, že jsi mě poslechl.“

Ochraň mě, Bože, neboť se k tobě utíkám.

ŽALM 16,5+8.9-10.11

Ty jsi, Hospodine, mým dědičným podílem i mou číší, ty mně zachovááš můj úděl. Hospodina mám neustále na zřeteli, nezakolísám, když je mi po pravici. Proto se raduje mé srdce, má duše plesá, i mé tělo bydlí v bezpečí, neboť nezanecháš mou duši v podsvětí, nedopustíš, aby tvůj svatý spatřil porušení. Ukážeš mi cestu k životu, u tebe je hojná radost, po tvé pravici je věčná slast.

3. ČTENÍ – EX 14,15-15,1

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin pravil Mojžíšovi: „Co ke mně křičíš? Poruč synům Izraele, ať táhnou dál! A ty zdvihni svou hůl, vztáhni ruku nad moře a rozděl ho, aby synové Izraele mohli jít středem moře po souši. A já zatvrdím srdce Egyptanů, takže půjdou za nimi. Ukážu svou moc na faraónovi, na celém jeho vojsku, na jeho vozech a jezdcích, aby Egyptané poznali, že já jsem Hospodin, když ukážu svou moc na faraónovi, na jeho vozech a jezdcích.“ Boží anděl, který šel před táborem Izraelitů, změnil místo a šel za nimi. Také oblačný sloup změnil místo a položil se za ně. Přišel tak mezi tábor Egyptanů a mezi tábor Izraelitů. Byla tma a mlha. Tak přešla noc a po celou noc se jedni nepřiblížili k druhým. Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře a Hospodin hnál moře prudkým žhavým větrem po celou noc zpět a moře vysušil. Vody se rozdělily a voda stála jako zeď po pravici i po levici, takže synové Izraele šli středem moře po souši. Egyptané je následovali. Všichni faraónovi koně, jeho vozy a jezdci šli za nimi středem moře. Když nadešla doba ranní hlídky, pohleděl Hospodin z ohnivého a oblačného sloupu na tábor Egyptanů a způsobil zmatek v jejich táboře; zadrhl jim kola u vozů, takže mohli pokračovat v jízdě jen s velkými obtížemi. Proto Egyptané křičeli: „Utečme před Izraelem, vždyť Hospodin bojuje za ně proti Egyptanům!“ Hospodin nařídil Mojžíšovi: „Vztáhni svou ruku nad moře, aby se vody vrátily na Egyptany, na jejich vozy i jezdce!“ Když tedy Mojžíš vztáhl svou ruku nad moře, moře se vrátilo časně zrána na své původní místo. Egyptané prchali proti němu a Hospodin je vrhl doprostřed moře. Vody se valily nazpět a zaplavily vozy i jezdce a celé faraónovo vojsko, které se hnalo za nimi do moře, a nezbyl z nich ani jeden. Synové Izraele však prošli středem moře po souši a voda jim stála jako zeď po pravici i po levici. Tak Hospodin vysvobodil v ten den Izraelity z moci Egyptanů a Izraelité viděli mrtvé Egyptany na mořském břehu a pocítili mocnou ruku, kterou Hospodin zasáhl proti Egyptanům. Lid se bál Hospodina a věřil jemu i jeho služebníku Mojžíšovi. Tehdy zazpíval Mojžíš se syny Izraele tuto píseň Hospodinu:

Hospodinu chci zpívat, neboť je velmi vznešený.

ŽALM - EX 15,1-2.3-4.5-6.17-18

Chci zpívat Hospodinu, neboť je velmi vznešený, koně i jezdce svrhl do moře. Hospodin je má síla, jej opěvuji, stal se mou spásou. On je můj Bůh, a já ho chválím, Bůh mého otce,

a já ho oslavuji. Hospodin je hrdina ve válce, jeho jméno je Hospodin. Faraónovy vozy a jeho vojsko svrhl do moře, výkvět jeho reků byl potopen v Rákosovém moři. Hlubiny je přikryly, zřítily se do propasti jako kámen. Tvá pravice, Hospodine, ukazuje svou moc a sílu, tvá pravice, Hospodine, drtí nepřátele. Přivedeš a zasadíš svůj lid na hoře, na svém vlastnictví, na místě, kde si, Hospodine, budeš své sídlo, ve svatyni, Pane, kterou vystavěly tvé ruce. Hospodin bude kralovat navěky a navždy.

EPIŠTOLA – ŘÍM 6,3-11

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

(Bratři!) My všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem. Neboť jestliže jsme s ním srostli tak, že jsme mu podobní v jeho smrti, budeme mu tak podobní i v jeho zmrtvýchvstání. Vždyť přece víme, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby ztratila svou moc hříšná přirozenost a my abychom už hříchu neotročili. Neboť kdo umřel, je osvobozen od hříchu. Jestliže jsme však s Kristem umřeli, jsme přesvědčeni, že spolu s ním také budeme žít. Víme totiž, že Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Kdo umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha. Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za živící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem.

Aleluja, aleluja, aleluja.

ŽALM 118,1-2.16AB+17.22-23

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, jeho milosrdenství trvá navěky. Necht' řekne dům Izraelův: „Jeho milosrdenství trvá navěky.“ Hospodinova pravice mocně zasáhla, Hospodinova pravice mě pozvedla. Nezemřu, ale budu žít a vypravovat o Hospodinových činech. Kámen, který stavitelé zavrhl, stal se kvádrem nárožním. Hospodinovým řízením se tak stalo, je to podivuhodné v našich očích.

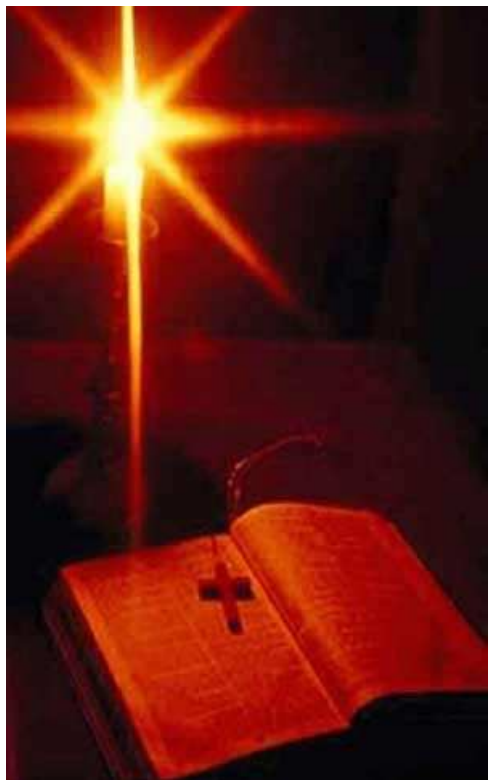

EVANGELIUM – Mk 16,1-7

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když bylo po sobotě, Marie Magdalská, Jakubova matka Marie a Salome nakoupily vonné oleje, aby šly Ježíše pomazat. Záhy zrána první den v týdnu přišly k hrobu, když právě vycházelo slunce. Říkaly si mezi sebou: „Kdo nám odvalí kámen od vchodu do hrobky?“ Když se podívaly, spatřily, že kámen je odvalen. Byl totiž velmi veliký. Vešly do hrobky a uviděly tam na pravé straně sedět mladého muže oděného bílým rouchem – a polekaly se. On však jim řekl: „Nelekejte se! Hledáte Ježíše Nazaretského, ukřižovaného? Byl vzkříšen, není tady. Zde je to místo, kam ho položili. Ale jděte a povězte jeho učedníkům,

LITURGICKÉ TEXTY SLAVNOSTI ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ

1. ČTENÍ – SK 10,34A.37-43

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se ujal slova a promluvil: „Vy víte, co se po křtu, který hlásal Jan, událo nejdříve v Galileji a potom po celém Judsku: Jak Bůh pomazal Duchem svatým a mocí Ježíše z Nazareta, jak on všude procházel, prokazoval dobrodiní, a protože Bůh byl s ním, uzdravoval všechny, které opanoval ďábel. A my jsme svědky všeho toho, co konal v Judsku a v Jeruzalémě. Ale pověsili ho na dřevo a zabili. Bůh jej však třetího dne vzkřísil a dal mu, aby se viditelně ukázal, ne všemu lidu, ale jen těm, které Bůh předem vyvolil za svědky, totiž nám, kteří jsme s ním jedli a pili po jeho zmrtvýchvstání. On nám přikázal, abychom hlásali lidu a se vší rozhodností dosvědčovali: To je Bohem ustanovený soudce nad živými i mrtvými. O něm vydávají svědectví všichni proroci, že skrze něho dostane odpuštění hříchů každý, kdo v něho věří.“

ŽALM 118

Oslavujte Hospodina, neboť je dobrý, – jeho milosrdenství trvá navěky. – Necht' řekne dům Izraelův: – „Jeho milosrdenství trvá na věky.“ Hospodinova pravice mocně zasáhla, – Hospodinova pravice mě pozvedla. – Nezemřu, ale budu žít – a vypravovat o Hospodinových činech. Kámen, který stavitelé zavrhli, – stal se kvádrem nárožním. – Hospodinovým řízením se tak stalo, – je to podivuhodné v našich očích.

2. ČTENÍ – KOL 3,1-4

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Kolosanům.

Bratři! Když jste s Kristem byli vzkříšeni, usilujte o to, co pochází shůry, kde je Kristus po Boží pravici. Na to myslíte, co pochází shůry, ne na to, co je na zemi. Jste přece už mrtví a váš život je s Kristem skrytý v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, váš život, potom se i vy s ním ukážete ve slávě.

EVANGELIUM – JAN 20,1-9

Slova svatého evangelia podle Jana.

Prvního dne v týdnu přišla Marie Magdalská časně ráno ještě za tmy ke hrobu a viděla, že je kámen od hrobu odstraněn. Běžela proto k Šimonu Petrovi a k tomu druhému učedníkovi, kterého Ježíš miloval, a řekla jim: „Vzali Pána z hrobu a nevíme, kam ho položili.“ Petr a ten druhý učedník tedy vyšli a zamířili ke hrobu. Oba běželi zároveň, ale ten druhý učedník byl rychlejší než Petr a doběhl k hrobu první. Naklonil se dovnitř a viděl, že tam leží pruhy plátna, ale dovnitř nevešel. Pak za ním přišel i Šimon Petr, vešel do hrobky a viděl, že tam leží pruhy plátna. Rouška však, která byla na Ježíšově hlavě, neležela u těch pruhů plátna, ale složená zvlášť na jiném místě. Potom vstoupil i ten druhý učedník, který přišel ke hrobu první, viděl a uvěřil. Ještě totiž nerozuměli Písmu, že Ježíš musí vstát z mrtvých.

"Čiňte pokání a věřte evangeliu" (Marek 1,15)

DOBA POSTNÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE - 25. BŘEZNA 2024

Šest dní před velikonoce přišel Ježíš do Betánie, kde bydlel Lazar, kterého vzkřísil z mrtvých. Připravili tam (Ježíšovi) hostinu a Marta obsluhovala. Lazar byl jeden z těch, kteří s ním byli u stolu. Marie vzala libru drahocenného oleje z pravého nardu, pomazala Ježíšovi nohy a utřela mu je svými vlasy. Dům se naplnil vůní toho oleje. Jidáš Iškariotský, jeden z jeho učedníků, který ho měl zradit, však řekl: „Proč se ten olej neprodal za tři sta denárů a nedalo se to chudým?“ To řekl, ne že by mu záleželo na chudých, ale že byl zloděj: spravoval pokladnu a bral z toho, co se do ní dávalo. Ježíš odpověděl: „Nech ji. Ať jej uchová pro den mého pohřbu. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky, ale mne vždycky nemáte.“ Velký zástup židů se dověděl, že je tam, a tak přišli nejen kvůli Ježíšovi, ale také, aby viděli Lazara, kterého vzkřísil z mrtvých. Velekněží tedy rozhodli, že zabijí i Lazara, protože mnoho židů kvůli němu odcházelo a věřilo v Ježíše. (Jan 12,1-11)

Pomazání olejem k pohřbu. Řecké znění textu tu snad není přesně zachováno. Někteří exegeti myslí, že Ježíš neřekl, že tu byl pomazán pro budoucí pohřeb, ale přál si, aby se zbytek toho oleje k jeho pohřbu uchoval. Ale tento rozdíl čtení není důležitý. Spíš nás zajímá, proč se mrtvá těla balzamovala. Egypťané v tom byli odborníci. Dodnes vidíme zachovalá těla faraónů. Byl to v jejich případě bláhový pokus o nesmrtelnost. Faraónům se vzdávala božská pocta a pak se měl najednou rozpadnout? Jejich balzamování a ukládání mrtvol ovšem bylo nákladné. prostí lidé se spokojili s užitím vonných mastí, aby se vyhnulo mrtvolnému zápachu při rozloučení se zesnulým. To všechno prozrazuje, jak je hluboko v nás zakořeněna touha po nesmrtelnosti. Vždyť podle Bible není smrt přirozená, i když se takovou v koloběhu přírody zdá. Člověk jako osoba a Boží obraz si je vědom, že do něho nemůže být bezohledně zařazen.

Drahocenný olej - symbol svatosti. Pomazání Kristova těla v Betánii i pak při pohřbu byl projev piety, úcty. Jeho nesmrtelnost se stala skutečností. Pomazání vonnými oleji pak se stalo mystickým autorům symbolem, jak my sami se máme připravit na smrt a vzkříšení spolu s Kristem. Mluví o „vůli svatosti“. V tradici východní církve se někdy požadovala ke kanonizaci, k prohlášení za svatého, podmínka, že jeho tělo nepropadlo rozkladu, že je

zachované, často vydávalo vůni. Narážku na tuto tradici čteme v Dostojevského románu Bratři Karamazovi, kde Aljoša prožívá duševní krizi, protože zapáchá mrtvola jeho duchovního otce, „starce“, kterého považoval za světce. Samozřejmě nesmíme hledat tak automatické viditelné spojení. Ale základ je pravdivý. Je-li hřích příčinou smrti, snaha o svatost připravuje nesmrtelnost. Protože pak byla Matka Boží bez hříchu, její tělo se stalo nesmrtelným, vzatým na nebe.

Vonné oleje - symbol ctnosti. Svatost je především dar milosti, Ducha svatého. Při svátostech se udílí pomazáním svatými oleji. Této milosti jako lidská spolupráce odpovídají ctnosti. I tu se mluví mysticky o „vůni ctností“. Origenes dokazuje jejich totožnost s Kristem. On totiž je pravda, je spravedlnost, je láska. My nejsme pravda, spravedlnost, láska. Můžeme se však v těchto ctnostech cvičit, osvojit si je. Pak se stane, že máme pravdu, spravedlnost, lásku. Protože však ony jsou Kristus, máme tedy Krista. To je naše duchovní pomazání, kterým se připravujeme k smrti a věčnému životu. Ctnostný člověk je ostatně milý na pohled, příjemný ve styku, je to jako by rozléval kolem sebe duchovní vůni. Tato předtucha nebeské hostiny byla u některých svatých i smysly vnímatelná.

Postava apoštola Jidáše zůstává pro nás někdy velmi tajemná. Jak je možné, že ten, který byl svědkem mnoha zázraků, moudrých slov a zblízka poznal Pánovu dobrotu se najednou stává zrádcem. Jeho zrada jistě nebyla nějakým náhodným zkratem, ale šlo zde o déletrvající krizi, kterou Jidáš prožíval. Jeho láska ke Kristu postupně chladla, slyšeli jsme, že neměl pochopení ani pro skutek lásky, který Marie prokazovala Kristu. Viděl jen peníze, které asi také sehráli v jeho vztahu k Ježíšovi nemalou, ne-li podstatnou roli. Po zradě však svého činu lituje, ale je už bohužel pozdě. Tuto těžkou situaci řeší sebevraždou namísto, aby prosil Krista za odpuštění, kterého by jistě dosáhl. Jidášovi zřejmě chyběla vytrvalost, bez které i náš vztah k Bohu může velmi rychle ochabnout. Vytrvalost znamená každodenní věrnost v maličkostech. Vyžaduje také pokoru, bez které se neobejdeme, pokud chceme povstat, znovu začít. Prosme Pána, abychom byli věrni ve svých každodenních povinnostech a vytrvale směřovali k Pánu navzdory svým omylům, překážkám i porážkám.

ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE - 26. BŘEZNA 2024

Když Ježíš seděl se svými učedníky, v duchu se zachvěl a s důrazem prohlásil: „Amen, amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Učedníci pohlíželi jeden na druhého v rozpacích, o kom to říká. Jeden z jeho učedníků ležel na Ježíšových prsou, ten, kterého Ježíš miloval. Šimon Petr na něj kývl a vybídl ho: „Zeptej se, kdo to je, o kom to říká.“ On se naklonil k Ježíšovým prsům a zeptal se ho: „Pane, kdo je to?“ Ježíš odpověděl: „Ten je to, komu podám omočené sousto.“ A vzal sousto, omočil ho a podal Jidášovi, synu Šimona Iškariotského. Po tom soustu vstoupil do něho satan. Ježíš mu pak řekl: „Co chceš

udělat, udělej rychle.“ Z ostatních, kteří byli u stolu, nikdo nerozuměl, proč mu to řekl. Poněvadž Jidáš spravoval pokladnu, mysleli někteří, že mu Ježíš nařídil: „Nakup, čeho potřebujeme na svátky“, nebo aby dal něco chudým. On pak vzal sousto a hned odešel. Byla noc. Když (Jidáš) odešel, Ježíš řekl: „Nyní je oslaven Syn člověka a Bůh je oslaven v něm. Je-li Bůh v něm oslaven, oslaví Bůh i jeho v sobě; ano, hned ho oslaví. Dítka, jen krátký čas jsem s vámi. Budete mě hledat, ale jak jsem řekl židům, říkám teď i vám: Kam jdu já, tam vy přijít nemůžete. Šimon Petr se ho zeptal: „Pane, kam jdeš?“ Ježíš odpověděl: „Kam já jdu, tam za mnou teď nemůžeš jít; půjdeš však za mnou později.“ Petr mu řekl: „Pane, proč nemohu jít za tebou už teď? Svůj život za tebe položím!“ Ježíš mu odpověděl: „Svůj život za mne položíš? Amen, amen, pravím tobě: Dříve než kohout zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ (Jan 13,21-33.36-38)

Jeden z vás mě zradí. Lidé rádi diskutují o tom, bylo-li skutečně zapotřebí Jidášovy zrady k tomu, aby Ježíš trpěl. Vždyť už se ho pokoušeli několikrát zatknout v samém chrámě. On jim doposud unikal, protože ještě nepřišla jeho hodina. V daném okamžiku však dal souhlas. Mohlo se tedy jeho zatčení uskutečnit kdekoliv. Není potřeba velkých úvah k řešení této problematiky. Plány Boží prozřetelnosti hledíme pochopit a ne napravit. V tomto bodě se pak zdá, že můžeme najít motiv, proč Ježíš zvolil tuto cestu. Chtěl ve svém utrpení prožít všechno, co lidi v životě pronásleduje. Není pak malým neštěstím, když někdo je od všech opuštěn a když ho zradí i nejbližší. Ježíš chtěl tedy prožít i tuto bolest a dát jí posvěcující sílu.

Sama v sobě by vedla k zoufalství.

Ten, komu podám omočené sousto. Diskutují o tom, byl-li Jidáš přítomen u poslední večeře až do okamžiku proměnění chleba a vína, nebo odešel-li dřív. V rumunských kláštorech se často vidí obraz poslední večeře jako sv. přijímání. Ale Jidáš je stranou, vychází ven a zvrací. Přijal tělo Páně, ale nemohl je v sobě snést, byla to strava, která ho pálila. Jde tu ovšem o myšlené apokryfní podání. Vyjadřuje však jistou myšlenku. Stykem s Kristem, hlavně sv. přijímáním, se s ním ztotožňujeme, máme záruku věčného života. Ta pouta se zradou násilně přetrhávají. Kdo zvrací, odmítá to, co ho udržuje při životě. Zrada Krista je tedy na prvním místě zrada sama sebe. Jidáš skončil sebevraždou. Je to obraz skutků, ve kterých se zřikáme Krista. Jsou jako kameny hozené proti nebi, které pak padají na naši vlastní hlavu.

Co chceš udělat, udělej rychle. Vyzval sám Ježíš Jidáše k zradě? Nemohl ho zadržet, naposledy ještě varovat? Jsou to neužitečné otázky. Nevidíme do srdce lidí, tím méně do plánů Boží prozřetelnosti. Přesto však lidé stále přemýšlejí o tom, proč Bůh nezamezí zlo ve světě. Bylo by mu to přece lehké. Když Bůh vidí budoucnost, proč by nemohl nechat umřít člověka dřív, než se dopustí těžkého hříchu? Odpovědi neznáme mnoho, ale dvě všeobecné jsou základní. Jistě by Bůh nedopustil zlo, kdyby i z něho nebylo větší dobro. Vždyť i ze zrady Jidášovy, která je částí v mozaice Kristova utrpení, vzešla spása celého světa. Ale Jidáš sám a jeho hřích? Jisté je také, že Bůh respektuje lidskou svobodu v rozhodnutí k dobru i ke zlu. Zdá se to upřílišené? Alespoň jeden pozitivní prvek tu vidíme: Kdo se rozhodl ke zlu svobodně, může se svobodně vrátit k dobru. Pokání pak je podstatná část spasy světa.

STŘEDA SVATÉHO TÝDNE - 27. BŘEZNA 2024

Jeden z Dvanácti – Jidáš Iškariotský – odešel k velekněžím a zeptal se jich: „Co mi dáte, když vám ho zradím?“ Oni s ním smluvili třicet stříbrných. Od té chvíle hledal vhodnou příležitost, aby ho zradil. První den o svátcích nekvašeného chleba přistoupili učedníci k Ježíšovi s otázkou: „Kde chceš, abychom ti připravili velikonoční večeři?“ On řekl: „Jděte do města k jistému (člověku) a vyříd'te mu, že Mistr vzkazuje: Můj čas je blízko; budu u tebe se svými učedníky slavit velikonoční večeři.“ Učedníci udělali, jak jim Ježíš nařídil, a připravili velikonočního beránka. Když nastal večer, zaujal místo u stolu s Dvanácti. Při jídle jim řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí.“ Velmi se zarmoutili a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já, Pane?“ Odpověděl: „Kdo si se mnou namáčí rukou v míse, ten mě zradí. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“ Také Jidáš, který ho chtěl zradit, se zeptal: „Jsem to snad já, Mistře?“ Odpověděl mu: „Tys (to) řekl.“ (Mt 26,14-25)

Jeden z vás mě zradí. Existuje staročeská legenda o Jidášovi. Její téma je v duchu jiných apokryfních vypravování. Jidáš tu vystupuje jako zlý, prohnáný člověk, který se lstivě vetřel do skupiny apoštolů. Moderní romanopisci a povídkáři se pokoušejí vysvětlit události jinak. Jidáš byl apoštol jako ostatní, ale ponenáhlu ho unavovalo chodit s Ježíšem, přestal věřit, začal se starat o peníze. Nakloněná cesta se povážlivě svažovala, až přišel pád do propasti. Toto podání je ovšem daleko přijatelnější, ale i ono je pouhý dohad. Evangelium nám podává jen suchou zprávu: zrada. Zrádce má u všech národů velmi špatnou pověst. Liší se od nepřítele. Ten je cizí a bojuje proti tomu, koho považuje za svého škůdce. Zrádce je naopak někdo blízký, úzce spojený. Ten, koho zrazuje, není škůdce, ale dobrodinec. Ve skutečnosti je každý hřích zrada. Opouštíme nebeského Otce, jehož jsme syni a od kterého dostáváme všechno dobré.

Co mi dáte, když vám ho zradím? Odložíme knihu, když nám nic neříká. Přestaneme poslouchat hudbu, když nás už netěší. Rozejdeme se beze všeho s člověkem, s kterým jsme se náhodou dali do řeči. Nemůže však někdo opustit rodinu a domov a nehledat nějakou náhradu. Křesťan patří do Boží rodiny, do Božího království. Když se rozhodne, že tento svazek přetrhne, musí nutně hledat nějakou náhradu. Boží království znamená, že si nade všechno ceníme dobro, pravdu, věrnost Bohu a lidem. Kdo se v hříchu rozhodne, že to opustí, začne okamžitě hledat nové hodnoty, kterým by v duši postavil oltář jako falešným modlám. Modloslužebníci se poznají nejlépe podle toho, s jakým fanatismem své nové hodnoty hájí. Prozrazuje se tím vnitřní nejistota. Kdo platí falešnou mincí, má mnoho důkazů pro to, že je pravá. Nedivme se proto, že najdeme mnoho horlivců mimo Krista.

Vysázeli mu třicet stříbrných. Peníze jsou jeden z nejdůležitějších vynálezů lidstva. Umožňují spořádaný styk s lidmi ve společnosti. Dá se s nimi udělat i mnoho dobrého. Dostatek peněz znamená životní hojnost. Křesťan však věří v život věčný. Je si vědom, že ten, kdo tuze přilne k životu na zemi, na věčný život zapomene, odsune ho z pozornosti.

Peníze mu k tomu pomohou, vždyť se za ně dá tolik pořídit pro dnešek i zítřek. Místo aby lidi spojovaly v lásce, peníze pak izolují od lidí i od Boha. Jeden finančník, ale dobrý člověk, říkával: Když беру peníze do ruky, snažím se modlit, protože vím, jak snadno by mě toto stříbro přivedlo k tomu, že bych zapomněl na pravé zlato, které bude platit u Božího soudu.

ZELENÝ ČTVRTEK - 28. BŘEZNA 2024

Dnešní den je zvláštní nejen svým názvem, ale především událostmi, které se v něm odehrály. Název "Zelený čtvrtek" má svůj původ v dávné minulosti vyvoleného židovského národa, který na památku vysvobození z egyptského otroctví každoročně o velikonoční večeři jedl beránka s hořkými zelenými bylinami, které měly všem připomínat těžký život v Egyptě, jak jsme o tom slyšeli v prvním čtení. Důležitější než název jsou ovšem pro nás křesťany události, které se odehrály v životě našeho Pána těsně před jeho smrtí a zmrtvýchvstáním. V osobě Krista je naplněn Zákon i Proroci. On je ten zabitý beránek, jehož krví se zachránilo veškeré lidstvo. A my si tuto skutečnost chceme dnes více uvědomit, protože při slavení eucharistie, jejímž ovocem je duchovní pokrm Těla a Krve Páně, nejde o nějakou vzpomínku, památku, závěť, ale o zpřítomnění večeře Páně. V duchu se můžeme přenést do večeřadla. Já zastupuji Krista, vy apoštoly. Jsme shromážděni kolem oltáře, kde se zase proměňuje chléb a víno v Tělo a Krev našeho Pána. My ho přijímáme. Tím ale ještě Pán Ježíš neskončil. Začíná apoštolům umývat nohy. Tato služba byla vyhrazena otrokům a znázorňovala nejhlubší ponížení, nejpodradnější službu. Pán Ježíš tedy na sebe tuto roli přijímá a říká: 'dal jsem vám příklad - jak jsem udělal já vám, tak máte dělat i vy'. Poslední večeře a umývání nohou mají jednu věc společnou: Ježíšovu vydanost až do krajnosti. Pro nás z toho plyne, že máme Krista přijímat, ale také umývat svým bratřím a sestrám nohy - tedy stát se služebníky druhých. A to bolí. My máme ve zvyku používat různé triky, aby nás věrnost ke Kristu tolik nebolela. V každém z nás je sklon spíše být obsluhován, než obsluhovat; raději vymýšlet něco nového, než snášet něco nepříjemného; raději být svobodný bez závazků, než žít důsledně podle Božího slova. Ježíš nám tedy dnes názorně předvádí, že je třeba žít lásku. Láska však není přelétavý cit ani povrchní prožitek spojený s psychologickým uspokojením, nýbrž je to ochota se spolu s Kristem obětovat pro druhé. Pravá láska je nezištná, ochotná vyjít vstříc a bez otálení se darovat. To všechno je podstatou obou událostí, jež si dnes připomínáme. Kněz zůstává svobodný, aby se mohl věnovat Bohu a bližnímu. Napodobuje Krista, který se také dal všem bez rozdílu. Krize kněžských povolání, kterých je málo, nepramení z toho, že je povinný celibát, ale spíše z nedostatku pravé lásky, která se neptá, co z toho budu mít já pro sebe, ale naopak se chce darovat plně všem, bez omezení. Totéž platí i o eucharistii. Máme se proměňovat v toho, kterého přijímáme - píše sv. Augustin.

VELKÝ PÁTEK - 29. BŘEZNA 2024

Staré pověsti české známe už jenom z četby Jiráskova a o tom, že se při čtení Pašijí na Velký pátek otvírají poklady, jsme se dozvěděli až z Kytice Erbenovy. Jak taková báje asi vznikla? Těžko říci. Ale duchovní smysl je obrazný. Když čteme a rozjímáme o utrpení a smrti Ježíšově, otvírají se nám poklady duchovní. Je jich mnoho. Říkají autoři, že se touto četbou naučíme trpělivosti, že pochopíme, jaké zlo je hřích, když potřeboval takového zadostiučinění. Naučíme se přitom soucitu s trpícími, protože každý, kdo trpí, má účast v utrpení Kristově. Ale mystičtí autoři, kteří tak rádi tyto texty čítali, v nich viděli především vrcholné zjevení Kristovy lásky. Slovo „láska“ je naneštěstí v našem slovníku mnohoznačné. Vzniká tím mnoho nedorozumění. Vtipně se říká, že je jak anglické „I do“. Spojuje se se všemi slovesy a teprve ta mu dávají obsah. Ale slovem láska, milování, se vyjadřuje také dvojí odlišný postoj k lidem i k věcem. Teoreticky to naznačují dvě řecká slova. Podíváme-li se do slovníku, najdeme tam, že se láska řekne řecky *eros* nebo *agape*. Nejsou to výrazy stejné. *Eros* znamená po něčem toužit, chtít se něčeho zmocnit, protože se nám to líbí, protože říkáme, že to máme rádi. Milovat bližního v duchu evangelia se tím slovem ovšem nedá vyjádřit. V řeckých textech Písma se proto užívá slova *agape*. To neznamena zmocnit se někoho, ale naopak mu dávat něco ze svého vlastního. V ignaciánských *Exerciciích* je poslední rozjímání o lásce. Tam se pak hned v úvodu praví, že je láska v tom, že něco ze svého dáváme a ne že bereme chamtivě od druhého. Další rozdíly pak plynou z toho, co komu chceme dát: malou almužnu nebo velký dar, jenom dobré slovo nebo stálé přátelství, něco, co máme jenom, jak se říká v kapse, nebo celého sebe. Pěkně ten rozdíl ilustruje život Karla Foucaulda. Když se rozhodl pro misie v Africe, nestal se členem žádné misijní společnosti. V té době jich bylo ve Francii mnoho a mezi jejími členy byli mladí a obětaví lidé. Vykonali v těch zemích, kam přicházeli, mnoho dobrého. Přinášeli kulturu, zlepšení životních podmínek, umožňovali primitivním národům vstup do civilizované společnosti. Ale přesto se Karlu Foucauldovi nezdálo, že je to jádro křesťanského poslání. Kristus přišel z nebe jakoby misionář na zemi. Nepřinesl jenom dary, ale dal sám sebe, stal se jedním z nás. Proto se i Foucauld rozhodl zajít k jednomu z nejchudších kmenů beduínských na Sahaře a stát se jedním z nich. Neodešel od nich ani v době největšího nebezpečí, když měli být přepadeni a on byl předem varován. Byl tam skutečně pak zabit.

Podobným způsobem podává Kristovo vykoupení i tzv. židovsko-křesťanská teologie. Kdo není zběhlý v teologii, se tomu výrazu ovšem podiví. Co má být to židovsko-křesťanské učení? Výraz se rozšířil zásluhou kardinála Daniélou. Jde o první dobu křesťanskou. Tehdy tvořili většinu věřících židé, kteří se obrátili ke Kristu. Obrácených pohanů bylo ještě málo. Tito tzv. žido-křesťané chápali Ježíšovo poslání svým charakteristickým způsobem. Slovo Boží, jednorozený Syn Otce, sestoupil z výšin nebe až do propasti země, aby hned nato vystoupil nazpět k Otci a přivedl všechny, kdo jsou s ním, do nebeského království. Ikony, které tento motiv převzaly, zobrazují fáze tohoto sestupu a výstupu. Známe zobrazení Božího Slova, jak sestoupilo mezi anděly. Sv. Michael a sv. Gabriel se klanějí Božímu Synu, protože je pravý Bůh. Ale to je pro nás dnes zobrazení nezvyklé. Následuje však hned další sestup: Boží Slovo vstupuje do lůna Mariina při zvěstování a brzy potom do jesliček při zrození v Betlémě. Ale tím Boží sestup na zemi nekončí. Další stádium je při sestupu do vody v řece Jordánu, když se Kristus dává pokřtít.

Hlubina vody je už symbolem smrti. Proto je předobraz sestupu poledního až do hlubin země, do říše mrtvých, do „pekel“. Tam až upadl hříchem člověk. Kristus svým křížem sestupuje do hlubin této smrti. Ikony zobrazují, jak on, „nový Adam“ podává ruku starému Adamovi, pozvedá jeho i Evu z hrobu a nyní začíná pohyb opačný, vzestup: vystoupení z hrobu, vznesení se nad zemi a zasednutí v nebi po pravici Otce.

Tento sestup a vzestup se má však uskutečnit ještě jednou v celém kosmickém rozsahu. Na konci světa ještě jednou Kristus sestoupí ve slávě a pozvedne z hlubin hrobu všechny, kteří mají mít účast v jeho království. Na ikonách posledního soudu je jeden pěkný motiv, který snadno unikne zraku. Je tam zobrazena země a moře ve formě otevřených úst. Obě byly stvořeny k tomu, aby živil lidi, aby byly jejich domovem a prostředím. Hřích zpronevěřil jejich úkol. I země i moře lidí pohlcovaly, byly jejich hrobem. Teď se však navrátí ke své původní funkci. Musí tedy vydat nazpět všechny mrtvé, které pohltily.

Tyto představy jsou ovšem obrazné symboly. Vyjadřují základní princip Kristovy vykupitelské činnosti. Otcové církve jej vyslovují jednou větou: Co Kristus na sebe nevzal, nemůže být vykoupeno. Musel se tedy stát člověkem a prožít ve zkratce všechny lidské osudy: narodit se, pracovat, nakonec trpět a umřít. V utrpení Kristově, v Pašijích, se setkáváme se vším, co lidi na této zemi stíhá, s celou křížovou cestou naší planety: opuštění od přátel, nespravedlivé odsouzení od zástupců spravedlnosti, nepochopení od vlastních, urážky od hrubých, krajní bolesti a ukrutná smrt.

Není divu, že čtení, zobrazení, divadelní i filmové představení pašijí dojmá. Ale to samo není cíl liturgického čtení. Mají se při něm naopak otevřít duchovní poklady, tj. máme si uvědomit, že všechno to, co prožíváme sami nebo vidíme kolem sebe, je jenom sestup lidské důstojnosti. Má však v zápětí následovat výstup. Všecka lidská bída se má převrátit ve věčné hodnoty, ve vítězství dobra.

Jednou dostal jistý německý žurnalista nápad ilustrovat křížovou cestu fotografiemi ze současného světa. Soud Pilátův byl nahrazen fotografií nacistického soudu s politickými vězni, pády na křížové cestě bitím vězňů v Dachau, probodnutí Ježíšova boku scénou vraždy z války v Indii. Působilo to otřesně. Ale taková je doopravdy realita světa. Chtěli bychom ji změnit, ale nedovedeme to. Kristus tedy tuto skutečnost přijímá, aby se stala pokladem pro ty, kdo s ním sestoupili do bídy. Mají brzy nato spolu s ním i oni vystoupit do slávy. Kdy to bude? Až na konci světa? Ti, kdo žijí duchovní život, dosvědčí, že částečně už v tomto životě prožívají stálý sestup i výstup, ztráty i nalezení pokladů, které jsou trvalé a dávají hodnotu životu na zemi.

Již dvakrát v tomto týdnu jsme slyšeli pašije. Na Květnou neděli podle sv. Matouše, a dnes, na Velký pátek podle sv. Jana. Zdá se nám, jakoby šlo o návrat do minulosti, jak to všechno kdysi bylo, co s tím Pánem Ježíšem jeho nepřátelé udělali. Zkusme zase jako včera si uvědomit, že to, co se odehrálo před dvěma tisíciletími, děje se dnes - Poslední večeře Páně = každá mše svatá; Pašije = my lidé a náš vztah k Pánu Ježíši. Myslím, že každý z nás se v životě choval jako každá z osob, které vystupují v pašijích:

♦ podobáme se někdy Petrovi: hlásíme se okázale ke Kristu, když se nám to hodí, jsou z toho výhody, ale stydíme se za něj, když nejsme mezi svými a zbaběle utíkáme; ♦ podobáme se někdy Pilátovi:

alibisticky si myje ruce, chce být neutrální, nechce ztratit postavení, tak raději zbaběle uhýbá; ♦ podobáme se někdy zástupům: přidáme se raději k davu, k všeobecnému mínění, než abychom hledali pravdu, za ni bojovali a dokázali pro ni snést i příkoří; ♦ podobáme se někdy vojákům: rádi si kopneme či plivneme, když je do koho, byť třeba jen slovně; ♦ podobáme se někdy i Jidášovi: když jsou nám milejší peníze, hmota, věci tohoto světa, než služba Bohu a bližnímu. Viníci Kristova umučení nebyli velekněží, Pilát, Jidáš, vojáci, ale my všichni. A my dnes chceme Kristu projevit vděčnost, že on všechny naše nevěrnosti, všechny ty mínusy v našem životě mění svým křížem na plus. Chceme dnes v přímlovkách prosit za všechny lidi na celém světě, ale také za sebe, abychom hledali pravdu, abychom se podobali Šimonovi - nesli svůj kříž; ochotně sloužili jako Veronika a vytrvali v dobrém až do konce jako Panna Maria pod křížem.

BÍLÁ SOBOTA - 30. BŘEZNA 2024

Dnešní noc je naplněna radostí ze vzkříšení našeho Pána. Hořící svíce, jásavé Aleluja, vyzvánění zvonů a zvonků, působivá liturgie velikonoční vigílie není vzpomínkou, oslavou minulosti, ale má zdůraznit, že v životě každého z nás se má dnes a každý den projevovat, že Kristus žije! Bohatý stůl Božího slova měl obsáhnout aspoň v těch několika čteních nejdůležitější pravdy, jež bychom jako křesťané měli každodenně prožívat. První důležitá pravda nám byla sdělena v I. čtení: Bůh stvořil člověka ke štěstí a chce vždy štěstí každého z nás. Ten, kdo přijme jeho slovo, podle něho žije, bude se radovat, pozná štěstí, bude prožívat blaženost už zde na zemi. Ve

druhém čtení jsme slyšeli o vyvedení židů z egyptského otroctví, kdy všichni Izraelité pocítili mocnou ruku Boží, která je vedla. Tedy Bůh je ten, který člověka zachraňuje, vysvobozuje, pomáhá mu, neopouští ho, stará se o nás, má o nás stále zájem. Poslední starozákonní čtení vybízí k pokoře - jen ten, kdo má srdce z masa, ne z kamene, je schopen otevřít se Boží pravdě; kdo nelpí na svém rozumu, názoru a úsudku, dovede se s vírou otevřít pro Boha a jeho plány. Shrňme-li tato tři čtení, pak vidíme, že Bůh je ten, který se o nás stará, má nás rád, ukazuje nám cestu ke štěstí a je pouze na nás, zda-li se Bohu otevřeme, uvěříme mu. Novozákonní čtení - jak epištola, tak evangelium, stojí na vrcholu Božího slova a sdělují nám, že život s Bohem nezaručuje jen šťastnou přítomnost zde na zemi, ale pokračuje po smrti v nebeské blaženosti. A právě tato skutečnost má ještě znásobit naše úsilí žít podle Božího zákona, podříditi svou vůli jeho vůli. Jak píše sv. Augustin: "Bůh tě stvořil bez tebe, ale nespasí tě bez tebe". Je tedy na nás, jak se rozhodneme. A já jsem přesvědčen, že tu není nikdo, kdo by pohrdl touto Boží nabídkou - vždyť chceme být všichni šťastni zde na zemi i na věčnosti.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYŠICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

„Vstal jsem z mrtvých, a jsem stále s tebou“

(Vstupní antifona slavnosti Zmrtvýchvstání Páně, srv. Žl 139,18)

DOBA VELIKONOČNÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 1. DUBNA 2024

Ženy rychle odešly od hrobu a se strachem i s velkou radostí běžely oznámit jeho vzkříšení učedníkům. Vtom šel Ježíš proti nim a řekl jim: "Buďte zdraví!" Přistoupily, objaly mu nohy a poklonily se mu. Tu jim Ježíš řekl: "Nebojte se! Jděte a oznamte mým bratřím ať odejdou do Galileje. Tam mě uvidí." Když ženy odešly, přišli někteří ze stráže do města a oznámili velekněžím všechno, co se stalo. Ti se shromáždili se staršími, poradili se a dali vojákům hodně peněz s pokynem: "Říkejte: 'V noci přišli jeho učedníci a ukradli ho, zatímco my jsme spali.' A doslechne-li se to vladař, my ho uchlácholíme a postaráme se, aby se vám nic nestalo." Oni vzali peníze a udělali, jak byli navedeni. A tento výklad je rozšířen mezi židy dodnes. (Mt 28,8-15)

Zjevení ženám. Autoři, kteří píší rozjímání o tajemstvích evangelia, obvykle předpokládají, že se Ježíš po vzkříšení zjevil na prvním místě své matce. Evangelium o tom nemluví, ale dá se to, jak říkají, předpokládat. Matoušovo evangelium začíná s ženami, které šly brzy ráno ke hrobu. Jsou symbolem Božího lidu. Druhý vatikánský koncil dal do popředí definici církve jak Boží lid. Ale dříve si byli mnozí dobře vědomi, že je lid, tj. obec všech věřících, strážcem víry a že tu pokračuje zjevení Ducha svatého. Je to pěkně vidět, když se srovná první návrh a poslední text encykliky Pia XII. o Nanebevzetí Panny Marie. V prvním schématu se začínalo texty Písma Otců, hlasem učitelského úřadu církve a nakonec se uváděla zbožnost lidu. Definitivní text postupuje opačně. Protože křesťanský lid tuto pravdu věřil, Otcové církve a učitelé ji vykládali, protože biskupové žádali o to, aby byla prohlášena, tedy ji hlava církve prohlašuje za článek víry. Křesťan, i když studoval a je inteligentní, si vždycky váží prostých věřících, kteří mají často nejbližší k tajemstvím pravdy.

Vojáci to oznámili velekněžím. I v moderní době jsou ti, kdo popírají Ježíšovo zmrtvýchvstání. Zprávy o něm, jak říkají, jsou příliš kusé i v samém evangeliu. Kromě toho pocházejí od žen z lidu a od apoštolů, kteří snadno podlehli davové sugesci. A přece se zapomíná na to, že byli první svědkové vzkříšení úředníci: vojenská hlídka, jako reprezentanti veřejné autority, kteří okamžitě podali zprávu velekněžím. Obojí se však

dohodli, že případ zamlčí, zrovna tak jako předtím byli zajedno, že Ježíše usmrtí. Je to velmi vážná okolnost. Starý svět vykrystalizoval ve dvě podstatné složky: římská říše a židovské náboženství. V římské říši se sjednotilo filosofické, sociální, kulturní hnutí starověku. Židovská starozákonní tradice je souhrn toho, co Bůh zjevil a vykonal pro to, aby lidi připravil na příchod Krista. Obě tyto složky se Krista zřekly a jeho vzkříšení zamlčely. Vítězstvím Krista tedy začíná nová éra a jeho poselství se obrátí jinam. Zajímavé však je, že se tento vývoj v dějinách stále opakuje. Nové národy nastupují na scénu světa, když staré zaprou Krista.

Oznamte mým bratřím at' odejdou do Galileje a tam mě uvidí. Apoštolové opustili domov a šli za Kristem. Byli s ním dvě, tři léta. Nyní, po jeho smrti, jim nezbylo nic jiného, než se vrátit domů, k původnímu zaměstnání, k lovení ryb v Galilejském jezeře. Ježíš se jim chce zjevit tam. Je to, jako by jejich historie začínala znovu. Ale tak tomu je vždycky v duchovním životě. Umění den co den znovu začínat nás den co den vede dále. Zdá se, jakoby se dny a události opakovaly, ale ve skutečnosti jde o stále nové a nové zážitky s Kristem. Před třemi roky se apoštolové setkali u Genezaretského jezera s neznámým učitelem, kterého považovali za poslaného Bohem. Nyní ho tam potkají jako Bohočlověka, který přemohl smrt a pošle je jménem Božím do světa. I my se vždy znovu a znovu setkáváme s Kristem na své denní cestě a vždycky je pro nás nové zjevení a nové poslání.

Mezi prvními svědky Kristova zmrtvýchvstání patří bezesporu ženy. Ony jsou vyvoleny jako první kazatelky velikonoční pravdy, že Kristus žije. Jízlivé jazyky říkají, že Pán Ježíš se ukázal ženám hlavně proto, aby se ta zpráva co nejrychleji rozšířila. Z evangelií víme, že to nebyli jen apoštolové, kdo chodil s Ježíšem, ale také prosté ženy, jejichž sbor čítal minimálně 12 členek, tedy tolik, kolik bylo apoštolů. My dnes chceme ocenit jejich věrnost Kristu právě v kritických momentech, mezi které patřila křížová cesta a následné ukřižování na Golgotě. Apoštolové zbaběle utekli, jeden z nich Krista zradil, druhý zapřel, ale ženy vytrvaly. A právě tuto jejich věrnost Kristus odměnil, že se stávají prvními svědky jeho vítězství nad smrtí. Zdá se, že jsou to právě ženy, které kolikrát samy bdí nad náboženskou výchovou dalších generací. Mnozí vzpomínají na zbožné matky a babičky, které je vodily do kostela, modlily se s dětmi a četly jim z Bible. Povzbudme se dnes příkladem prostých žen a pamatujme si, že budeme i my hodnoceni podle míry lásky a věrnosti našemu Pánu. Kéž bychom následovali Pána nejen když se daří, ale i ve chvílích těžkých.

ÚTERÝ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 2. DUBNA 2024

Marie stála venku u hrobky a plakala. Když tak plakala, naklonila se do hrobky a viděla tam sedět dva anděly v bílém rouchu, jednoho v hlavách a druhého v nohách toho místa, kde dříve leželo Ježíšovo tělo. Řekli jí: „Ženo, proč pláčeš?“ Odpověděla jim: „Vzali mého Pána a nevím, kam ho položili.“ Po těch slovech se obrátila a viděla za sebou stát Ježíše, ale

nevěděla, že je to on. Ježíš jí řekl: „Ženo, proč pláčeš? Koho hledáš?“ Ona myslela, že je to zahradník, a proto mu řekla: „Pane, jestliže tys ho odnesl, pověz mi, kam jsi ho položil, a já ho přenesu.“ Ježíš jí řekl: „Marie!“ Ona se k němu obrátila a zvolala hebrejsky: „Rabbuni!“ – to znamená „Mistře“. Ježíš jí řekl: „Nezadržuj mě! Neboť ještě jsem nevystoupil k Otci. Ale jdi k mým bratrům a oznam jim: 'Vystupuji k svému Otci a k vašemu Otci, k svému Bohu a k vašemu Bohu.'“, Marie Magdalská tedy šla a zvěstovala učedníkům: „Viděla jsem Pána!“ a toto že jí řekl. (Jan 20,11-18)

Ženo, proč pláčeš? Kdo by neplakal nad hrobem někoho, koho měl rád? I když je to projev smutku, je ten pláč současně známkou života. Člověk, který leží v hrobě, už nežije, ale současně jsou ještě živé naše vztahy k němu, je živý v našich vzpomínkách. Smrt je nejenom nezničí, ale naopak živí. Nad hrobem matky si syn najednou připomene, co pro něho udělala, co řekla. Chceme tedy mrtvého zadržet tím, že ho pochováme nablízku a že chodíme k hrobu. Mrtví jsou pro nás ve zvláštní situaci: nežijí a žijí současně. K životu však patří styk, dialog. Proto se pokoušejí spiritisté s mrtvými mluvit, ale marně. K útěše nad hrobem není jiné řešení, než zmrtvýchvstání. Pak už se nedivíme otázce: "Proč pláčeš?" Není důvodu. Při pohřbu belgického krále Balduina si královna Fabiola oblékla bílé šaty jako při svatbě, aby byly symbolem víry.

Oznam mým bratrům: „Vystupuji k svému Otci a k vašemu Otci“. Patří-li k životu styk s lidmi, s bratřími, s rodiči, nemůže být věčný život bez živého styku s nebeským Otcem. Je zajímavé pozorovat dobrého člověka, který umírá pomalu, zdlouhavě. Vidíme, jak se pozvolna přerušuje jeho styk s okolím. Obvyčně nejdéle funguje sluch. Umírající slyší, co se u něho říká, ale nemůže už odpovídat. A přesto i v těch posledních okamžicích se oči někdy podivně zalesknou, někteří umírají s krásným úsměvem na rtech. Jsou to slabé náznaky skutečnosti, v kterou věříme. Smrt přerušuje načas styk se světem viditelným, ale otvírá oči do neviditelného. Bývají na hrobě nápisy: „Zde spí spánkem věčným ...“ Otcové církve mluvili opačně. Život zde na zemi je jenom sen, smrtí se probudíme. A po probuzení i vstaneme, ale to až na konci věků. To však je pro mrtvé tak blízko, jako třetí den.

Nedotýkej se mne! Starší exegeti se pokoušeli najít důvod, proč se Marie Magdalská neměla dotýkat Ježíše. Vždyť naopak Tomáš byl vyzván, aby vložil prst do jeho ran (Jan 20,27). Vysvětlují to tak, že její city byly ještě příliš bouřlivé, málo zduchovnělé. Nové překlady se tomuto problému vyhnou. Řecké sloveso, které je tu v textu (haptomai), znamená spíš držet tak, že se zadržuje. Kristus tedy spíš napomenul Marii, aby nezdržovala, ale šla rychle oznámit apoštolům, co viděla. Ale i ten starý, řekněme nesprávný, překlad dal příležitost duchovním autorům k pěkné úvaze. Vzkříšený Kristus je skutečnost, ale ne taková, že by se dala fyzicky zjišťovat. Není to zatím otázka denní zkušenosti, ale víry ve slova těch, kteří dostali privilegium vidět. Protože ta slova jsou obsažena v Písmu, jsou psána z inspirace Ducha svatého, jsou to slova Boží. Božím slovem pak je lepší přístup k poznání skutečnosti než očima, hmatem a smysly všeobecně.

STŘEDA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 3. DUBNA 2024

Ještě ten den (první po sobotě) se ubírali dva z učedníků do vesnice zvané Emauzy, která je vzdálena od Jeruzaléma šedesát honů. Hovořili spolu o tom všem, co se stalo. Jak tak hovořili a uvažovali, přiblížil se k nim sám Ježíš a připojil se k nim. Ale jako by jim cosi zadržovalo oči, takže ho nepoznali. Zeptal se jich: „O čem to cestou spolu rozmlouváte?“ Zastavili se celí smutní. Jeden z nich – jmenoval se Kleofáš – mu odpověděl: „Ty jsi snad jediný, kdo se zdržuje v Jeruzalémě a neví, co se tam tyto dny stalo!“ Zeptal se jich: „A co se stalo?“ Odpověděli mu: „Jak Ježíše z Nazareta, který byl prorok, mocný činem i slovem před Bohem i přede vším lidem, naši velekněží a přední mužové odsoudili k smrti a ukřižovali. My však jsme doufali, že on je ten, který má vysvobodit Izraele. A k tomu všemu je to dnes třetí den, co se to stalo. Některé naše ženy nás sice rozrušily: Byly časně ráno u hrobu, nenalezly jeho tělo, přišly a tvrdily, že měly i vidění andělů a ti prý říkali, že on žije. Někteří z našich lidí odešli k hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy říkaly, jeho však neviděli.“ A on jim řekl: „Jak jste nechápaví a váhaví uvěřit tomu všemu, co mluvili proroci! Což to všechno nemusel Mesiáš vytrpět, a tak vejít do své slávy?“ Potom začal od Mojžíše, (probral dále) všechny proroky a vykládal jim, co se ve všech (částech) Písma na něj vztahuje. Tak došli k vesnici, kam měli namířeno, a on dělal, jako by chtěl jít dál. Ale oni na něho naléhali: „Zůstaň s námi, neboť se připozdívá a den se už nachýlil.“ Vešel tedy dovnitř, aby zůstal s nimi. Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, pronesl nad ním požehnání, rozlámал ho a podával jim. (Vtom) se jim otevřely oči a poznali ho. On jim však zmizel. Tu si mezi sebou řekli: „Což nám nehořelo srdce, když k nám na cestě mluvil a odhaloval smysl Písma?“ Ještě tu hodinu se vydali na cestu a vrátili se do Jeruzaléma. Tam našli pohromadě jedenáct (apoštolů) i jejich druhy. Ti řekli: „Pán skutečně vstal a zjevil se Šimonovi.“ Oni sami pak vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak ho poznali při lámání chleba. (Lk 24,11-18)

Učedníci jdou do Emauz. Dodnes nevíme, kde vlastně Emauzy byly. V Palestině se ukazují dvě místa. Také nevíme, jestli to byl domov těch dvou učedníků. Dá se však snadno předpokládat, že to byl druh psychologického útěku. Po tom všem, co se stalo, byli rádi, že už mohou z Jeruzaléma pryč a že nemusí s nikým mluvit. Proto se často v rozjímáních předkládá jejich cesta do Emauz jako symbol duševního stavu, kterému se říká hluboká neútěcha. Člověk má dojem, že se sesypalo všechno, na čem budoval, že je iluzí všechno, čemu věřil. Někdy je tento stav způsoben okolnostmi, zkouškami, které dolehly. Jindy to může být jen vnitřní psychologické prázdno. První myšlenka, která člověka napadne, je utéct někam jinam, nechat všeho. Proto má náš boj proti zoufalosti začít opačným postupem: neměnit ani místo, ani práci ani rozhodnutí, dokud jsme pod vlivem smutku. Tu radu pevně stanoví sv. Ignác v *Duchovních cvičeních*.

Začal jim vysvětlovat smysl Písma. Sv. Augustin prožil zvláštní zkušenost. Když byl ve velmi zlé vnitřní situaci a nevěděl si rady se zmatkem v srdci, jako by uslyšel hlas: „Vezmi Písmo a čti!“ I sv. Jeroným trpěl mnoha pokušeními. Nepomohl mu ani útěk ze světa, ale četba Písma. Tuto zkušenost udělalo už mnoho a mnoho lidí. Origenes nám dokonce vysvětluje, proč tomu tak je. Písmo je totiž Boží slovo. Ale totéž Boží slovo stvořilo i naši

duši a mluví v našem svědomí. Sotva tedy začneme číst texty Svaté knihy, pocítíme jejich příbuznost s naší vlastní duší. A je-li srdce pobouřené, texty Písma působí jako lék, který utěšuje a dává myšlenkám správný směr. Ale stane se i opak, ten, který prožili učedníci jdoucí do Emauz. Vlastní životní zkušenost, ať už je radostná, nebo tragická, když se promítne do Bible, dává jejím textům hlubší porozumění. Duše a Písmo v souladu nás učí poznávat pravou skutečnost.

Poznali Ježíše při lámání chleba. Učedníci se přiznávají, že jim při výkladu Písma „hořelo srdce“. Cítili tu příbuznost s vlastními nadějemi. Ale poznali Ježíše až při lámání chleba. I tato okolnost je charakteristická. Kristus je přítomen v touze srdce, týž Kristus mluví v Písmu a s ním se osobně setkáváme i v eucharistii, která se slouží v církvi. To vše dohromady tvoří jeden velký zážitek křesťana tak, že už nepotřebuje dalších svědectví. Je si jist, že žije v pravdě. Nevěřící se často diví, jak mohou inteligentní katolíci věřit, že je Bůh v kousku chleba a v kalichu vína. Jeden prostý kněz, který neměl rád diskuze, jim dal odpověď po svém: „Těžko byste mně dokazovali, že nabudu sílu jít po cestě, když pojím kousek chleba. Ale to se nedokazuje, to známe ze zkušenosti. Tak tomu je i s přijímáním chleba eucharistického!“ Je to ovšem uvažování velmi jednoduché, ale vyjadřuje zkušenost celé církve: Ve svátostech, zvláště v eucharistii, se setkáváme s Kristem, který je život, přemáhající slabosti a nakonec i smrt.

ČTVRTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 4. DUBNA 2024

Dva učedníci vypravovali, co se jim přihodilo na cestě a jak Ježíše poznali při lámání chleba. Když o tom mluvili, stál on sám uprostřed nich a řekl jim: „Pokoj vám!“ Zděsili se a ve strachu se domnívali, že vidí ducha. Řekl jim: „Proč jste rozrušeni a proč vám v mysli vyvstávají pochybnosti? Podívejte se na mé ruce a na mé nohy: vždyť jsem to já sám! Dotkněte se mě a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti, jak to vidíte na mně.“ A po těch slovech jim ukázal ruce a nohy. Pro samou radost však tomu pořád ještě nemohli věřit a (jen) se divili. Proto se jich zeptal: „Máte tady něco k jídlu?“ Podali mu kus pečené ryby. Vzal si a před nimi pojedl. Dále jim řekl: „To je smysl mých slov, která jsem k vám mluvil, když jsem ještě byl s vámi: že se musí naplnit všechno, co je o mně psáno v Mojžíšově Zákoně, v Prorocích i v Žalmech.“ Tehdy jim otevřel mysl, aby rozuměli Písmu. Řekl jim: „Tak je psáno: Kristus bude trpět a třetího dne vstane z mrtvých a v jeho jménu bude hlásáno pokání, aby všem národům, počínajíc od Jeruzaléma, byly odpuštěny hříchy. Vy jste toho svědky. Hle – já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Vy tedy zůstaňte ve městě, dokud nebudete vyzbrojeni mocí z výsosti.“ (Lk 24,35-48)

Ze strachu se domnívali, že vidí ducha. Proč mají lidé všeobecně strach z "duchů", i kdyby šlo o ducha osoby, kterou jsme znali a která nám byla milá? Odpověď není těžká. Někdo mezi námi žil. To, čemu se říká jeho "duch", už není skutečnost z tohoto světa. V představě národů se duchové pohybují v lesích, v bažinách, v začarovaných zámcích. A všem se připisuje zlá vůle přetáhnout živé do této říše stínů a smrti. Kristus vzkříšený chce, aby se ho dotýkali, a něco před apoštoly sní. Divíme se tomu, že by oslavené tělo

mělo hlad. Ale o to tu nejde. Ježíš považuje za nutné přesvědčit apoštoly, že je jeho vzkříšení skutečný návrat do života, do jeho skutečnosti, do vztahů, které byly smrtí přervané. Neláká tedy apoštoly do říše mrtvých, jak je tomu v pověrách, ale ukazuje jim, že království smrti přemohl.

Vy jste svědky všeho toho. Apoštolové skutečně považovali za hlavní téma svých prvních kázání vydat svědectví o tom, že Ježíš vstal z mrtvých. Čteme to v kázání sv. Petra v Jeruzalémě v den seslání Ducha svatého. „Toho Ježíše Bůh vzkřísil a my jsme toho svědky“ (Sk 2,32). Řecké slovo pro svědka je *martyr*, polatinštěné *martyr*. To však v křesťanském slovníku začíná označovat

mučedníka. Jak vysvětlíme tuto změnu významu? Křesťané mučedníci dobrovolně podstoupili smrt pro Krista. Nesprávně bychom říkali pro ideál. To by znamenalo, že považují zásady za důležitější než život sám. Nikdo nemůže životem pohrdat, byla by to sebevražda. Ať už jsou její motivy víc nebo méně vznešené, je problematická. Křesťané mučedníci umírali pro Krista a tím dosvědčovali svou víru, že tou smrtí život neničí, že věří v jeho věčný návrat na obnovenou zemi.

Hle – já vám pošlu toho, koho slíbil můj Otec. Apoštolové dosvědčovali tedy před celým světem, že Ježíš vstal z mrtvých, že žije. Mohli ovšem na každém kroku slyšet otázku: „Kde tedy je, kde žije?“ Nevíme, co říkali v jednotlivých případech, ale kniha Skutků apoštolů je celá odpovědí, která se čte na všech stránkách a dala by se formulovat takto: „Žije v nás, protože nám poslal svého Ducha.“ Ten dostal v Krédu přívlastek oživující, který dává život. Kristus vstal z mrtvých, protože je jedno s Otcem i Duchem svatým. Křesťané dostávají téhož Ducha, aby je spojil s Kristem a Otcem. Mají tedy i oni v sobě už záruku, že je smrt nepřemůže, že i oni vstanou z mrtvých. Slovo „duch“ souvisí s výrazem „dech“. Žije ten, kdo dýchá. Duch svatý je jakoby „dech“ samého Boha. O duších z pohádek a pověr se tvrdí, že přetahují člověka do říše smrti. Duch Boží nás naopak uvádí do života, abychom i my byli „vyzbrojeni mocí z výsosti“.

Každoročně se připomíná o velikonočním oktávu známá událost, která se stala v podvečer velikonoční neděle, jak zklamání a skleslí Ježíšovi učedníci jdou z Jeruzaléma do Emauz. Ježíš se k nim připojí, oni ho však hned nepoznají, teprve až s nimi zasedne ke stolu, alespoň se jim otevrou oči, oni ho poznají a utíkají zpět do Jeruzaléma, oznámit to apoštolům. Ještě ale nestačili domluvit a Ježíš se nečekaně objevuje mezi nimi. Dává jim důkaz, že není nějaký přízrak, duch, dokonce před nimi pojí. Ve své řeči poukazuje na slova Písma, která se v jeho osobě naplnila a vyzývá je ke svědectví. Apoštolové hlásají tuto pravdu. Ve jménu Ježíšově, nikoli ze své moci či zbožnosti uzdravují nemocné, aby dali důkazy o své

pravdě. Jsou ochotni i život položit protože ví, že svůj život neničí, ale budou žít věčně s Kristem. Dnes jsme svědky Zmrtvýchvstalého my, zde přítomní. Máme být svědky více činy než jen slovy.

PÁTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 5. DUBNA 2024

Ježíš se znovu zjevil svým učedníkům, (a to) u Tiberiadského moře. Zjevil se takto: Byli pohromadě Šimon Petr, Tomáš zvaný Blíženec, Natanael z galilejské Kány, synové Zebedeovi a ještě jiní dva z jeho učedníků. Šimon Petr jim řekl: „Půjdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Vyšli tedy a vstoupili na loď, ale tu noc nic nechytily. Když už nastávalo ráno, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on. Ježíš se jich zeptal: „Dítky, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli mu: „Nemáme.“ On jim řekl: „Hod'te síť na pravou stranu lodi, a najdete.“ Hodili ji tedy, a nemohli ji už ani utáhnout pro množství ryb. Tu onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „Pán je to!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil přes sebe svrchní šaty – byl totiž oblečen jen nalahko – a skočil do moře. Ostatní učedníci došli s lodí – nebyli od země daleko, jen tak asi dvě stě loket, a táhli síť s rybami. Když vystoupili na zem, viděli tam žhavé uhlí a na něm položenou rybu a (vedle) chléb. Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb, které jste právě chytily.“ Šimon Petr vystoupil a táhl na zem síť plnou velkých ryb, (bylo jich) stotřiapadesát. A přesto, že jich bylo tolik, síť se neprotrhla. Ježíš je vyzval: „Pojd'te snídat!“ Nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi!“ Věděli, že je to Pán. Ježíš přistoupil, vzal chléb a dal jim, stejně i rybu. To bylo už potřetí, co se Ježíš zjevil učedníkům po svém zmrtvýchvstání. (Jan 21,1-14)

Zázrak rybolovu. Kristus mohl své první učedníky vybrat z kteréhokoli jiného prostředí. Ale vybral si rybáře a udivil je jak na počátku tak na konci zázračným rybolovem. Jeho podivnosti oni rozuměli. Věděli, že se ryby zapletou do sítě v noci, za tmy a ne ráno, když už je voda průzračná. Roztahovat síť a vytahovat je do loďky není tak lehká práce, jak by se zdálo. Unaví pořádně. A přece byla nadarmo, až pak najednou se lov nečekaně podařil. V té události je názorně vidět to, co teologové kladou jako problém práce a milosti. Z jedné strany musíme pracovat jakoby všechno záleželo na našem úsilí. Ale z druhé strany nám dává Bůh často na srozuměnou, že je úspěch dar jeho milosti, kterou dává podle svých tajemných úmyslů. Platí-li to při každé práci, tím jasnější je to ve snaze získat Kristu jiné, být rybáři lidí. Ježíš jakoby nám říkal: Snažte se, úspěch vám ukáží já v době, kdy to nečekáte.

Nemohli síť utáhnout pro množství ryb. Když se díváme na to, co se všechno v církvi podniká, kolik práce a peněz se vynaloží na to, aby se získala kněžská a řeholní povolání, aby se rozšířilo čtení z Písma, aby se zvýšila mravnost atd., napadne nás to, nač si často stěžují kněží: Kolik práce je tu nadarmo! Ale když to říkáme, zapomínáme na druhou stránku téhož problému: Kolik je v církvi dobrých lidí, kterým bychom se měli víc věnovat! Bohužel na to nestačíme, nemůžeme ty povinnosti „utáhnout“. Někdy se položí naivně otázka: Čeho je tedy v životě církve víc: neúspěchů nebo úspěchů? Nedá se na dotaz odpovědět z toho důvodu, že obojí patří k sobě. Úspěch Kristův se dosáhl neúspěchem kříže. To tajemství se promítá do celého života církve a do všech jejích prací.

Přestože ryb bylo tolik, síť se neprotrhla. V technickém světě má všechno míru své výkonnosti. U auta řekneme, jaké nejvyšší rychlosti může dosáhnout, u mostu se označí

jeho nosnost. Svou míru má znát i každý člověk. Nemocnice ví, kolik má lůžek a kolik pacientů může přijmout, aby se mohli léčit. Kolik lidí může přijmout církev? Je určena k tomu, aby spasila všechny. Předpovídají často, že se síť Petrova protrhne při velkých změnách ve světě. Prorokují, že se církev nedokáže přizpůsobit požadavkům nové doby, že tedy spousta lidí od ní odpadne. Zatím však máme zkušenost, že byly odpady na jedné straně hned vyváženy velkým přírůstkem na straně druhé. Jeden bojovný ateista prý řekl před smrtí: „Bojte se církve! My nebudeme a ona zůstane!“ Škoda, že tam nebylo nikoho, kdo by řekl: „Neboj se tedy dát se zahrnout do její sítě a budeš i ty.“

Již potřetí se zjevuje Pán Ježíš svým učedníkům, aby je přesvědčil o tom, že žije, že vstal z mrtvých. Apoštolové však stále jakoby byli zastřeni temnotou, nemohou tomu stále uvěřit. Jejich pochybnosti končí tím, že se vracejí ke svému původnímu řemeslu - rybolovu. Ani to je však nenaplní radostí, protože celou noc probděli a úspěch žádný. Najednou se však objevuje Ježíš a vše se otočí rázem o 180° - nejenže se mohou nadšeně radovat z obrovského a nečekaného úlovku, ale také z rozplynutí pochybností o zmrtvýchvstalém Kristu. Radují se dvojnásob. Všechno je jinak. Myslím, že je tomu tak i v životě jednotlivců a celé Církve. Kostely se vyprazdňují, kněžských povolání ubývá, v našem osobním životě jakoby Kristus mizel - nedaří se nám udělat pokrok v duchovním životě, děti se nám i přes všechno naše úsilí od Boha a pravých hodnot vzdalují. Co tedy dělat? Je třeba trpělivě čekat. Být vytrvalý ve své práci a ono se zase vyjasní. Snažme se vidět Ježíše ve všem, co nás potká, v každém setkání s lidmi. Není třeba se trápit, vždyť růže zase pokvetou. Neutíkat před obtížemi. Obtíže, bolest tvoří nevyhnutelnou součást života. On je s námi, i když se nám nedaří, možná ještě blíže, než když jde všechno hladce, protože víra se zkouškami a utrpením upevňuje a roste.

SOBOTA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM - 6. DUBNA 2024

Ježíš po svém zmrtvýchvstání ráno první den v týdnu se zjevil nejdříve Marii Magdalské, z které kdysi vyhnal sedm zlých duchů. Ona šla a oznámila to těm, kdo bývali s ním, ale teď truchlili a plakali. Ti, když slyšeli, že on žije a že ho viděla, tomu nevěřili. Potom se v jiné podobě zjevil dvěma z nich na cestě, když šli na venkov. Ti se vrátili a oznámili to ostatním, ale ani jim nevěřili. Konečně ze zjevil i jedenácti (apoštolům), když byli právě u stolu, a káral je pro jejich nevěru a tvrdost srdce, že nevěřili těm, kteří ho spatřili vzkříšeného. A řekl jim: „Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu tvorstvu!“ (Mk 16,9-15)

Když slyšeli, že on žije a že ho (Maria Magdalská viděla), nevěřili tomu. Učedníci byli ti, kdo uvěřili Ježíšovi, když začal kázat a uzdravovat. Opustili domovy a chodili s ním. Ale nyní, když se stal největší zázrak, zmrtvýchvstání Kristovo, nevěřili. Díváme-li se na situaci z lidského stanoviska, přirozeně psychologicky, vůbec se tomu nedivíme. Ale je možné posuzovat tuto událost jenom přirozeně? Jde tu o článek víry. U každého článku

víry pak jsou tři prvky: svědectví, milost Boží a osobní postoj, vůle přijmout za pravdu, co Bůh zjevuje. Která z těch podmínek u učedníků chyběla? Snad jim nebylo dost věrohodné svědectví Marie Magdalské. Ale v témže textu evangelia se dodává, že nevěřili ani učedníkům, kteří viděli Ježíše na cestě do Emauz. Hlavní potíží však byla jistě ta třetí: ochota přijmout to, co přesahuje normální lidské zkušenosti. Ovšem takové jsou všechny pravdy víry. Jako rozum není proti poznání smyslů, ale je nad nimi, tak i víra není proti rozumu, ale je nad rozumem, vyšší osvícení.

Zjevil se samým jedenácti. Čemu říkáme zjevení? České slovo souvisí se slovesem jevit se, stát se viditelným. Latinské revelatio znamená, že se sejme rouška z toho, co bylo zahalené. Máme však i výraz „objev“. Jde tu o podobnou zkušenost, ale v tomto případě jsme vzali iniciativu my sami a hledali jsme, jak se lidově říká, „co je za tím“. Zjevení naopak přichází samo. Pravdy Boží jsou všechny zjevení. My sami bychom je nikdy neobjevili. Zjevení zmrtvýchvstalého Krista apoštolům bylo viditelné. Setkali se s ním, mluvili s ním, dotýkali se ho. Můžeme říci, že k nim přišel? Toho výrazu evangelium neužívá. Ježíš přicházel na jistá místa a odcházel ze svého pozemského života. Ale po zmrtvýchvstání se zjevuje. To znamená, že je u nich, že je s nimi, ale oni ho nevidí. To však platí i o nás. Kristus je s námi, je na dosah ruky, i když ho nevidíme. Proto se doporučuje vzbuzovat často vědomí jeho přítomnosti.

Káral je pro jejich nevěru a tvrdost srdce, že nevěřili těm, kteří ho spatřili živého. Všecko, co věříme, víme ze zjevení, a přece jsme to neviděli. Kdo z nás viděl Nejsvětější Trojici, Pannu Marii atd. Zjevení jsou pro nás slova církve, slova svědků. Proč jim věříme? Tzv. apologetická metoda se pokoušela postupovat vědecky. Nejdříve se ukáže, že kázání dnešní církve odpovídá tomu, co je v Písmu. Pak se dokáže, že je Písmo hodnověrný historický pramen. Proto nemohu popírat to, co tam stojí, ale uznat to za pravdu. Nedá se říci, že je tato metoda falešná. Ale přece se nikdo nestává věřícím tímto vědeckým studiem. To jsou důkazy vnější. Ale víra má hlavní důkaz vnitřní, hlas svědomí. Ten pak mě ujišťuje, že je dobré přijmout hlas církve a že je zlé její svědectví odmítat. Kdo tento vnitřní hlas Ducha v srdci uslyší, nemůže se stát nevěřícím, leda svou vlastní vinou.

Evangelista Marek stručně popisuje události po vzkříšení Pána Ježíše. Jedna věc je společná pro Ježíšova zjevení: apoštolát. Maří Magdaléna je poslána k Ježíšovým učedníkům; ostatní ženy dostávají tentýž úkol, podobně i učedníci jsou do Emauz se vrací do Jeruzaléma k ostatním učedníkům, aby se s nimi podělili o radost ze vzkříšení. A nakonec on sám se zjevuje všem jedenácti a dává jim poslání: "Jděte do celého světa...". My víme, že tato věta se týká každého z nás. Všichni věřící, od papeže až do posledního pokřtěného mají účast na stejném poslání. Naše svědectví nebude snadné. I apoštolové byli pronásledováni, jak jsme slyšeli nakonec i mučednictví podstoupili. I my dnes se budeme potýkat s nezájmem a nevšímavostí našeho okolí, s velkou nevědomostí i jinými těžkostmi. To všechno nutně přijde. Apoštolové toho museli také hodně vytrpět, ale jejich působení přineslo velký užitek. Evangelium se šířilo

za hranice Palestiny do malé Asie, Řecka, Itálie, ... Chceme-li někoho přivést k Bohu, Kristu, pak je zapotřebí navázat užší kontakt, projevit porozumění, vytvářet přátelství. To však dokáže jen ten, kdo je úzce spojen se zdrojem - tedy naším Pánem. Každodenní pravdivé setkání s ním nás nutně musí vést k apoštolátu i za cenu různých obětí.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA RODINU SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSDICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!

POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL: josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ZAPLAŤ ZA VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol. s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

ACTIO – SACRIFICIUM – CARITAS

ŠTĚPÁN KARDINÁL TROCHTA + 6. dubna 1974

„Vigil pastor, fidei defensor“
(dokončení)

Ke svému pobytu v Mauthausenu říká sám dr. Trochta:

Domnívám se, že jsem odcházel z Terezína do Mauthausenu ke konci září 1942. Přesné datum neznám, ani se nepamatuji na kolegy, kteří jeli se mnou. Víím, že jsme byli vyvoláni před strážnici, kde vládl Neubauer, a bylo nám nařízeno, abychom se na dvorec svlékli do naha. S ním vyšel plukovník Hron a jeden písař, který vyvolával naše jména. Před svlečením musel provést důkladnou prohlídku našich kapes a domnělých skrýší. Měl jsem v kapse růženec a nějakou medailku Panny Marie. Snažil jsem to ukrýt při svlékání do dlaně. Neubauer mne však uhodil po ruce a vyzval mne, abych mu ukázal, co skrývám. Růženec vypadl na zem. Neubauer na něj asi dvakrát šlápl botami a odkopl ho dozadu. Domníval jsem se, že ho nechá zkonfiskovat, ale k mému překvapení mi maminka po mém návratu sdělila, že růženec byl spolu s jinými věcmi zaslán v balíku do mého rodiště. Matka se na něm modlila po celou dobu mého věznění. Na cestu jsme dostali svoje civilní šaty. Nemohu říci s určitostí, kolik nás bylo tenkrát do Mauthausenu transportováno. Byl jsem jen svědkem, že na různá nádraží odváděli z Malé pevnosti skupinky vězňů, ale do kterých lágrů která skupina jela, nevím. Domnívám se, že ze všech terezínských vězňů tehdy transportovaných jsem dojel do Mauthausenu sám. Cestou ovšem přistoupil k nám do vagonu značný počet vězňů tam přepravovaných odjinud. Byli to vězni, kteří si odpykávali své tresty ve věznici - převážně Židé z českého prostředí - a namísto na svobodu putovali do tohoto vyhlazovacího tábora. Jednoho jsme z mauthausenského nádraží donesli do lágru již mrtvého a dva odvedli na smrt již při nástupní prohlídce, poněvadž už byli tak slabí, že se již dle úsudku blokáčů nehodili k žádné práci.

Tak "přívětivé" bylo pro mne přijetí v novém "domově". Při mém příjezdu byl zde již Mons. Švec na nemocničním oddělení, kam ho úplně zničeného přijal učitel Nesvatba, který tam byl písařem. V tomto koncentráku zemřel také známý český písničkář Karel Hašler. Později jsem byl přidělen na jeho bývalý blok. V Mauthausenu jsem zůstal skoro do konce roku 1944. Tolik přímá výpověď dona Trochty, k níž z jiných pramenů přidáváme bližší informace o jeho zdejším pobytu. Z jeho již dříve vydaného životopisu přejímáme další informace: Když se vězeň Trochta druhý den ráno probudil v novém domově a viděl elektrickým proudem spálená a zohavená těla sebevrahů na venkovním oplocení tábora, pomodlil se v duchu za duše zemřelých a s úplnou odevzdaností do vůle Boží šel do kamenolomu. Teprve ponenáhlu si uvědomoval celou hrůzu nové situace. Nacházel se v táboře, ve kterém každým dnem musel být usmrcen určitý počet lidí. Každý den ráno přišli esesmani, vyvolali několik vězňů a ti se už nikdy nevrátili. Práce v

kamenolomu byla těžká, mnohem těžší než v Terezíně. I jídlo bylo horší. Ustavičný hlad, zima, stále nervové vypětí, nelidská dřina v kamenolomu, to vše pomáhalo slabého lidského tvora zlikvidovat.

Bylo třeba zajistit práci plynovým komorám, které pracovaly naplno. Zvláště na konci války přivážel denně nákladní vlak nové dodávky lidského materiálu, který musel být v zájmu bezpečnosti třetí říše co nejdříve zpracován. Jen s vírou v Boha bylo možno v tom nelidském prostředí přežít anebo z něj užitečně odejít pro věčnou odměnu. Zvláštním řízením Prozřetelnosti mu bylo povoleno přijímat v určitých intervalech v omezeném rozsahu dopisy i balíky, přestože měl označení RU (návrat nežádoucí). Asi Někdo nahoře měl na něm zájem, protože bez balíků potravin, které mohl dostávat od salesiánů z Prahy či z domova, by bylo jeho přežití nemyslitelné. Vězeň RU neměl právo na lehčí práci. Jeho život se pomalu stravoval. Jestli práce v kamenolomu vězeň vydržel nejvýše šest měsíců, Trochta zde pracoval téměř rok. Jak později sám doznal, byly to balíky potravin, které ho zachránily. řekl: Byl jsem tak udřený a vyčerpaný, že kdyby se mne někdo zeptal, jak se jmenuješ, tak bych ani nevěděl, jak odpovědět. Když přišel balík, první, po čem jsem sáhl, byla cibule. Když jsem ji snědl, už jsem zase věděl, že su Štěpán Trochta.

Vyčerpaný a nemocný musel prožívat koncem roku 1942 své kritické chvíle. V dopise z prosince, v němž děkuje za balík, je jeho rukopis nejhorší ze všech dopisů. Prozrazuje vyčerpanost a nemoc. V některých místech je rukopis dokonce nečitelný. Trochta v něm naléhavě prosí o modlitby a odporoučí se v důvěře Panně Marii. Než se ale jeho situace zlepší, bude se muset napít ještě hlouběji z trpkého kalicha utrpení.

Trochta byl umístěn na bloku č. 13 a jmenoval se "**číslo 12791**". Počátkem léta roku 1943 se asi některému z velitelů tábora jevila jeho vyhublá postava zralá pro krematorium. Naskytla se k tomu "ušlechtilá" příležitost. Jednoho rána bylo při nástupu vyvoláno sedm Židů a k nim Trochta. Měli vyprazdňovat kádě táborových záchodů. Byli rozděleni do dvou čtveřic a každá z nich vynášela na tyčích přeplněnou kád'. Ty pak nakládali na vůz, který museli odtáhnout až k místu vylévání. Cesta, kudy jeli, nebyla asfaltovaná a sypký terén ujížděl pod nohama. Kola vozu nezabírala a všichni byli při strkání vozu políti obsahem kádí. Doprovázející esesák zařval na Trochtu: "Žide, tlačit!" Ten, protože neměl žlutou židovskou hvězdu, nepočítal s tím, že to platí jemu, ale vtom - prásk! Ucítil bolest v ruce. Skočil a chytil se kola vozu. Následovala další rána a nová bolest. Tentokrát v noze. Esesman po něm střílel.

Trochta měl vždy hbitý postřeh a okamžité reakce. Bleskově poznal vážnost situace, svalil se na zem a zůstal nehybně ležet. Dvě minuty ticha, v nichž se rozhodovalo o jeho životě a smrti. Rozhodnutí esesmana vyznělo pozitivně: "**Hod'te ho na káru!**" A tak dvoukolák, který právě jel kolem s mrtvolami do krematoria, dostal o jeden kus navíc. Postřelený Trochta cestou omdlel. Když se probрал, bylo všude kolem hrobové ticho. Kde je? Co se stalo? Pomalu se zorientoval, že **leží na vozíku mrtvol blízko krematoria**.

Když si to vše uvědomil, utrl kus nohavice jednomu nebožtíkovi a ovázal si zakrvácenou nohu. Svezl se pomalu z káry a doplížil se do blízké ošetřovny. Tam byl zrovna jihoslovanský lékař. "Jsem katolický kněz, mám úraz, pomozte mi." Úraz a postřelení byly samozřejmě dvě rozdílné věci a pro lékaře to bylo velké riziko. Přesto mu vyoperoval náboje, poskytl nutné ošetření, a tak Trochtovi zachránil život.

Život byl sice zachráněn, ale na blok 13 se vrátit nemohl. "**Byl zemřen,**" tak zněl mezi vězni tábora překlad úředního ověření smrti u čísla 12791. Než co se nestalo!

Božský režisér změnil na jevišti scénu. Noc přespal Trochta na ošetrovně (pokud vůbec spal) a ráno se radil onen jihoslovanský lékař se svým přítelem, vězněným německým knězem, co dál. Ten Němec právě sloužil na vrátnici a zapisoval jména příchozích z nových transportů. A tak se stalo, že byl vězeň Trochta zapsán s novým přísunem vězňů sice pod svým jménem, ale pod jiným číslem a bez označení RU. Byl přidělen na blok č. 9 a žil - i když bolestně - dál.

Zanedlouho poté tlačil Trochta vůz a tu ho najednou zpozoroval esesman, který ho postřelil. Snad vězeň ještě trochu kulhal, snad se upamatoval na jeho tvář. Pouze procedil mezi zuby: "Ty, pojd' sem," a ukázal na něj. Odvedl jej od skupiny a poručil mu připravit v široké bečce chlorové vápno, které sloužilo k dezinfekci. Jakmile se Trochta trochu sehnul, udeřil jej lopatou do zad a shodil ho do vápna. **Přitom mu nohou přišlápl krk**, aby ho tam udusil. Opět kritická situace. Trochta pochopil, že mu zbývá pár chvil života. Začal se modlit modlitby umírajících a svou duši poručil svému Stvořiteli a Spasiteli. Když už se dusil, chtěl se v sebezáchranně ještě jednou nadechnout vzduchu, nečekaně se otočil a prudce trhnul hlavou. Esesmanovi přitom uklouzla noha a sám spadl do kádě. Drama se stupňovalo. Namočený dozorce se rozzuřil. Popadl lopatu a mlátil Trochtu hlava nehlava. A byl by jej možná i dotloukl. Ale nebylo to dosud v Božím plánu. Náhle se spustil alarm, protože někdo utekl z lágru. Dozorce musel plnit svou povinnost a honit uprchlíky.

Trochta se uchýlil opět na ošetrovnu: celý dotlučený, pořezaný od lopaty, noha mu ještě více otekla... Ale měl štěstí. Ujal se ho český lékař - vězeň MUDr. Podlaha - a zařizoval věci tak, aby tam mohl zůstat dost dlouhou dobu. Prospělo mu to. Když tam přišel, vážil 46 kg, a když odcházel, měl už 75 kg.

Do kamenolomu či na jiné těžké práce se již nevrátil, známému esesákovi se pokud možno klidil z dohledu. Dokonce se se svým zemědělským umem dostal na lehčí práce uvnitř tábora.

Blíže se k době mauthausenského koncentráku vrací svými informacemi i P. V. Šebek, předseda APU v Praze, když píše (týdeník Neděle, ročník 1947): Hned jak přišel do Mauthausenu, musel pracovat na "štráfce" na pověstném tzv. sportplacu, kde se umíralo, zabíjelo. Potácel se stále mezi životem a smrtí. Kápoové si na něho zasedli, patrně proto, že byl knězem. Musel zvlášť těžce pracovat, ať již sám, nebo ve skupinách se Židy, dělat těžké práce, nosit kameny a odnášet fekálie.

K slzám dojíímá vyprávění o některých zvlášť smutných dnech, jako např. o Vánocích roku 1943. Do ponurého života vězňů se na Štědrý den vkrádaly tesklivé myšlenky. I ti nejotrlejší, kteří v Boha málo věřili, jihli. Na bloku č. 9 si čeští vězňové připravovali improvizovaný vánoční stromek, někteří z komanda elektrikářů se postarali o jeho osvětlení. Vězeň Trochta organizoval zpěv koled. Každý šetřil něco z jídla nebo nějak pomáhal. Dva nebo tři se spojili na přípravu večeře. Don Trochta se spojil s velmi šikovným bohoslovcem olomouckého semináře, sehnal cibuli s kořením, uvařil polévku a ještě nějakou krmí. Pozval všechny ke své posteli. Sotva však vylezl nahoru, přišel polský bohoslovec - vězeň - s prosbou o sv. zpověď. Don Trochta hned nechal večeři a šel, procházel se v temnu mezi bloky s bohoslovcem, vyslechl jeho zpověď a dal mu rozhřešení. Popřáli si požehnané Vánoce a rozešli se.

Mezitím vrazil na světlici Arbeitsführer, proslulý d'ábelskou krutostí, strhal dráty ze stromku a vše rozházel. Potkal vracejícího se Trochtu, nechal ho projít, ale pak se obrátil,

zavolal ho zpět, a když stál v pozoru, šlehal ho dráty po tváři, až stříkala krev, a obličej mu rozšlehal. Někteří to viděli. Trochta se pak umyl, sedl si na patře na postel a gratuloval ostatním k šťastným a požehnaným Vánocům. Nikdo nic nezpovídal, jen si všimli, že je nějak málomluvný. Mlčel o svém případě, aby nekazil náladu. Po večeri řídil zpěvy koled, jako by se nic nestalo.

Jednou při vynášení kamenů z kamenolomu po schodech smrti byl již na pokraji svých sil a chystal se na smrt. Kamarádi se s ním už loučili, neboť nemohl do kopce a zdálo se, že klesne a vydechne. Tu jej znenadání zavolal kápo, a když se dozvěděl, že jako kněz pracoval v Ostravě, řekl, že jeho rodiče byli také z Ostravy, a přeložil ho na lehčí práci. Kdo tenkrát znal tajné plány Prozřetelnosti?

DACHAU

Prosinec roku 1944 trávil už vězeň Trochta v koncentračním táboře v Dachau. Život tam byl poněkud snesitelnější, zato hladu bylo víc. Mezi první, kdo jej přivítal, patřil Mons. Beran. V Dachau bylo samostatné kněžské oddělení. Zima uběhla v opravdovém mrazu, bídě, práci a neustálém strachu o holý život, protože každým dnem tu umíralo mnoho lidí.

Na jaře roku 1945 byla již situace chaotická. Spojenecká vojska vstupovala postupně na území německy mluvícího obyvatelstva a nacistická vláda si nepřála, aby se vězni v koncentracích dostali živí do rukou spojeneckých armád. Trochta byl do Dachau ještě dopraven dobytčákem, ale později byly organizovány tzv. pochody smrti. Vězni byli hnáni pěšky ve sněhu a nepohodě z jednoho tábora do druhého, tak aby po cestě zahynuli. I v Dachau museli třikrát nastoupit s tlumoky na svůj pochod smrti. Vězni zde však věděli již dva měsíce předem, jaký osud je jim plánován.

Byl tam totiž vězněm mladík, lesník Jan Brlica, který pocházel stejně jako Trochta z Francovy Lhoty a znal ho. Byl to šikovný a podnikavý kutil a vyznal se i v rádiu a vysílačkách, kterých v táboře přibývalo. V Dachau se stal sluhou velitele tábora. Uklízel v úřadě, zametal, při sezeních nosil pánům kávu. Jednou pozoroval, že diskuse je zvlášť dlouhá a živá. Když pánové odešli, zůstaly na stole k uklízení nejen šálky od kávy a špačky od cigaret, ale zbyl tam i na kousky roztrhaný papír. To vzbudilo Brlicovu pozornost. Všechny kousky papíru pečlivě sebral, dobře ukryl a přinesl je svému spolurodáku Trochtovi. Složit znovu k sobě mnoho útržků papíru nebylo zas tak jednoduché. Vyžadovalo to čas a opatrnost.

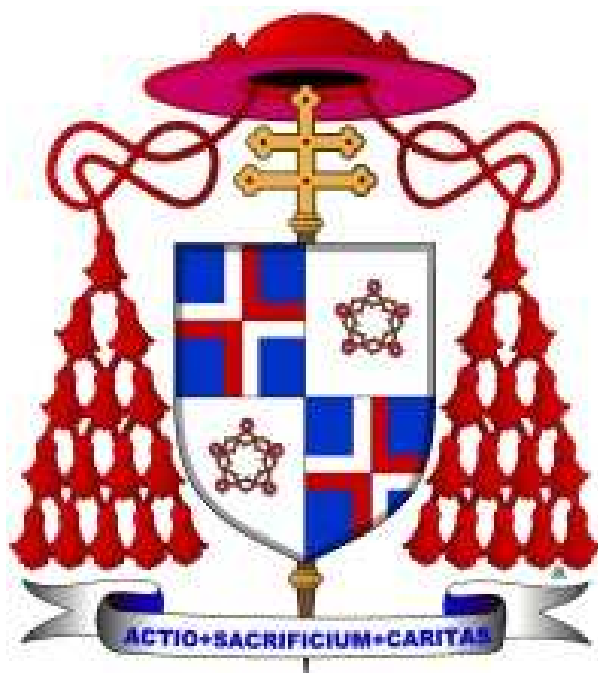
Na Trochtovu radu se toho ujala skupina vězňů, kteří pracovali na plantáži, kde nebyli tolik střeženi. Výsledek byl ohromující. Jednalo se o telegramy zaslané Himlerem z Berlína, které určovaly způsob likvidace tábora. Všichni ruští vězni měli být co nejdříve vyhubeni. Dále se nařizovalo, aby v případě ohrožení tábora byli vězni pěšky přehnáni do nejbližšího tábora, mrtví pak cestou společně zakopáni.

A skutečně: 26. dubna muselo nastoupit na apelplac 6 887 sovětských zajatců a Židů a ve skupinách po tisíci pěti stech je hnali směrem na jih. Cestou jich byly stovky zastřeleny, jiní padli vyčerpáním. Zbytek kolon osvobodili na různých místech Američané. Když se začátkem dubna přiblížila fronta, vydali se z pražského ústavu mladí salesiánští bohoslovci Jan Jeřábek a Josef Pustka na dobrodružnou cestu do Mnichova, aby se tam pokusili navázat spojení s donem Trochtou a případně mu nějak pomohli. Cesta se protáhla od pondělka do čtvrtka a teprve v pátek se jim podařilo dostat se k lágru a předat Trochtovi trochu jídla na připravovaný pochod smrti. Nebylo to zdaleka jednoduché a bylo by to vlastně nemožné bez pomoci pana faráře z Dachau. Také zeslabená ostraha koncentráku, která již přestávala fungovat, jim to ulehčila. Přesto tento čin vyžadoval velkou dávku odvahy a oddanosti k donu Trochtovi. Obyvatelstvo v Dachau mělo ve své většině zájem, aby činnost tábora co nejdříve skončila. V dubnu přijel do Dachau nákladní vlak s padesáti vagony mrtvol ke spálení. Táborové krematorium na to nestačilo a hrozilo nebezpečí nákazy. Sami obyvatelé navázali spojení a spolupráci s americkou armádou. Ta se pak nečekaně objevila v neděli ráno 29. dubna 1945 před táborem. Byla to poměrně malá četa, ale zaskočení a namnoze již prchající esesmani se k protiútoku neodhodlali. A tak přesně v 5 hodin 28 minut se otevřela hlavní brána a propuklo ohromné nadšení. Američané vězňům přivezli jídlo a šaty a odvěšivili je. V táboře se rozšířil tyfus, mnozí vážně onemocněli a kolem dvou tisíc bývalých vězňů ještě následně zemřelo.

Hned po osvobození napsal dr. Trochta z tábora svým představeným do Turína krásný dopis, v němž mimo jiné píše: Děkuji Panně Marii Pomocnici za zázrak, že jsem se zachránil. Nyní již bych chtěl slavit její svátek doma. Jeřábek a Pustka se spleťtými cestami proplétali mezi armádami zpět do Prahy. V předvečer svátku Panny Marie Pomocnice křesťanů, dne 23. května 1945, se objevil ThDr. Štěpán Trochta ve své trestanecké čepici mezi svými chlapci a spolubratry v pražském ústavu. Právě před třemi roky zde nabízel svůj život Bohu za záchranu ústavu a svých drahých. Byl vyslyšen. Ústav škody neutrpěl a jeho ředitel se obohatil nejen krutými zkušenostmi, ale i velikými zásluhami.

Díky Boží ochraně se tedy přece vrátil. S podlomeným zdravím, ale s cennými zkušenostmi se znovu zapojuje do práce. Spolubratři salesiáni jsou přesvědčeni, že vystřídá v úřadě inspektora "stařečka" Stuchlého. Ale Svatý otec Pius XII. ho v roce 1947 jmenuje sedmnáctým litoměřickým biskupem. Do svého biskupského znaku píše slova: ACTIO – SACRIFICIUM – CARITAS (*práce-oběť-láska*).

Stává se nejmladším biskupem českého a slovenského sboru, má nejvíce postiženou

diecézi, má pověst dobrého diplomata. Stává se mluvčím biskupského sboru v obtížných jednáních s vládou v těžké situaci jaká v naší vlasti po únorovém převratu pro církev nastala. Pověst o jeho umění vyjednávat nepřeháněla. Podstupoval tím ale nemalé riziko. Jeho robustní postava s žoviálním veselým výrazem přímo lákala, aby se na něj hodně nakládalo. Trochta taková poslání velkoryse bral, i když věděl, že na to doplatí. A skutečně doplatil, především svým zdravím a u málo informovaných i svou dobrou pověstí. Ale průtahy zachránil čas, který využili jiní, aby se uklidili do bezpečí. Věřil, že obětovat se osobně pro dobrou věc tam, kde se do toho nikomu nechce, má svou hodnotu a sílu a přinese nakonec dobré ovoce. on sám se ho již nedožil. Dožili se ho jiní a on jim to jistě ze srdce přeje, protože byl skutečnou osobností.

Ani v koncentráku nebylo tak zle

V roce 1951 mnohé překvapilo, když se jeho jméno objevilo mezi těmi, co složili slib věrnosti socialistické republice. V té době byl internován ve své rezidenci a k složení slibu byl násilně odvezen. Když ho přivezli zpět do rezidence, uvítala ho jeho maminka slovy: "Jestli jsi jim to

podepsal, nejsi mým synem." Bylo to tvrdé, ale nehájil se, ani před maminkou, ani před svými kněžími. Když se na něj sypaly maléry, neměl ve zvyku se z nich vykrucovat. Věřil v Boží prozřetelnost, že ho sama obhájí, bude-li to v zájmu Boží věci. Biskup Trochta mlčel tak dlouho, až jeho domnělé kolaborantství ocenil režim 25 lety vězení a mnohem později Pavel VI. kardinálským purpurem.

Biskup Trochta se dočkal návratu do své diecéze v roce 1968. Začíná další (kolikátá již?) etapa v Trochtově životě, který byl a ještě bude bohatý. Tvrdé vězeňské podmínky vyměnil sice za příjemnější bydlení u bratra Josefa v Praze, ale kontrola a sledování zůstaly, jen se změnila jejich forma. Staly se rafinovanějšími. V padesátých letech se pokoušeli odtrhnout jej od biskupského sboru a využít pro založení národní církve. Neuspěli. Trochtovu jasnou diplomatickou hranici tvořila věrnost víře a římskokatolické církvi. Intermezzo v takovém "laškování" tvořila jeho internace v Litoměřicích spojená s dezinformací. Když představitelé moci poznali, že i tyto formy jsou neúčinné, popustili uzdu Státní tajné bezpečnosti a skončil v kriminálním ponížení, o němž nerad mluvil. Byl týrán nejen fyzicky jako v nacistickém koncentráku, ale i psychicky. Jeho lidská

důstojnost byla degradována způsoby, o nichž sice existují svědectví, ale z úcty k člověku je nelze uvést. Trochta sám tyto praktiky označil slovy: *K tomu se ani Němci nesnížil!*

Všem velkoryse odpustil, a začal znovu s chutí pracovat. Poměry se však vyvíjely pro církev nepříznivě. Byla znovu zatlačována do kouta, odkud se odvažila v době "Pražského jara" trochu vykročit."

Trochtovi to přineslo nová utrpení. Mohl sice cestovat do Říma, ale jak ponižující muselo být pro něj vědomí, že i tam je na každém kroku sledován a hlídán. Kardinálem byl jmenován 28. dubna 1969 papežem Pavlem VI. Jmenování však bylo "in pectore", tedy nebylo zveřejněno. Ke zveřejnění došlo až v roce 1973, k velké nelibosti režimu, s kterým se tehdy Svatý stolec pokoušel vyjednávat. V té době už kardinál Trochta zase slýchal tolik slibů a hrozeb, že si je ani nestačil pamatovat. Měl zdravou moravskou páteř a myslel hlavou. Z toho mělo mnoho panských lokajů strach. Neznali jeho laskavou moudrost, otcovské srdce a smysl pro humor, jimiž uměl obejmout každého, kdo ukázal jen trochu dobré vůle.

Po mučednickém životě mučednická smrt

Omezování jeho činnosti neustále pokračovalo. Musel nečinně přihlížet, jak církevní tajemníci kladou překážky horlivým kněžím, znemožňují jejich pastoreci ve farnostech, jak jsou zabavovány jeho pastýřské listy, jak je prováděna soustavná ateistická propaganda, rozpadají se kostely. A zhoršovalo se také jeho zdraví vystavené v minulosti tolika zátěžím. Srdce vypovídalo a zrak se stále více kalil. Začátkem roku 1974 to dosáhlo takového stadia, že se operace stala nezbytnou. Operace dopadla jen částečně dobře. Ve středu 27. března se vrátil z nemocnice do Litoměřic s naléhavým doporučením lékařů, aby zachovával absolutní klid. To však nebylo zcela v jeho moci. Kardinál Casaroli ve své knize uvádí:

V pátek 5. dubna byl prakticky donucen přijmout krajského církevního tajemníka, jistého Dlabala. Ten si v podnapilém stavu vynutil nepřetržitých šest hodin jednání. Dlabal křičel a vyhrožoval a chtěl přinutit kardinála přijmout jistá opatření vůči některým kněžím, zvláště salesiánským spolubratřím, kteří s ním žili jako přímí spolupracovníci. Podle osobního kardinálova sekretáře v jistém okamžiku křičel na něj nadávky jako "ty hnusný starče, jestli nepropustíš všechny ty salesiány, tak ti zpřerážím hnáty" a podobně. Po tomto dlouhém, vyčerpávajícím konfliktu kardinál jen řekl: "Myslím, že to bude moje smrt." A dříve než kdy jindy se odebral na lůžko.

PŘIVÍTÁNÍ KARDINÁLA TROCHTY V BÁNOVĚ U KAPLE SV. CYRILA A METODĚJE

(jaké to proroctví dne, kdy jako sv. Metoděj svou pozemskou pouť završí!; tehdy jeho jmenování kardinálem zůstávalo skryto „v srdci papeže“). Ve farnosti sv. Martina uděloval litoměřický biskup po dva dny svátost biřmování: 6.-7. září.1969. Pečeť darů Ducha svatého tehdy přijalo více než 1200 biřmovanců (mezi nimi i já). K těmto Letnicím Ducha svatého připravoval biřmovance někdejší Trochtův spoluvězeň, P. František Petrů. Tomu pak byl na nátlak bánovských komunistů odňat státní souhlas! Až přičiněním zlínského děkana, probošta Bernarda Přerovského, mu byl udělen pro rodnou farnost biskupa Theodora Kohna – Březnici u Zlína. Při té příležitosti zazněla památná ignorantní věta představitele komunistického dozoru nad Církví, zlínského církevního tajemníka, kterou podmínil udělení státního souhlasu: „Petrů může mívat pouze homílii, ale v žádném případě kázání“.

V 6 hodin večer už k smrti vyčerpaný Trochta nedokázal pokračovat v jednání a nařídil P. Pekárkovi, aby opilého Dlabala odvezl domů do Ústí nad Labem, neboť již nehodlá nadále snášet jeho sprosté a ponižující řeči. Co si P. Pekárek o církevním tajemníkovi myslel, nejlépe dosvědčuje fakt, že s ním odmítl jet autem sám a vyžádal si spolujezdce, který by byl svědkem, pokud by došlo k nějakému incidentu (tuto úlohu sehrál generální vikář P. Dr. Holoubek). Oba později shodně konstatovali, že to, co se dělo za jízdy, nelze slušnými slovy popsat.

K následujícímu dni - sobotě 6. dubna - se vyjadřuje sekretář P. Josef Pekárek následovně: Příštího dne řeholní sestra dominikánka Aimona marně čekala na ranní probuzení otce kardinála. Otevřela dveře jeho pokoje a zjistila, že nehybně leží na své posteli. Zavolala Mons. Korejse, který ihned pochopil, oč jde, a udělil ochrnulému pacientovi svátost pomazání nemocných. Pak zavolal jeho osobního lékaře MUDr. M. Zbořila a postaral se o převoz do nemocnice. Odpoledne krátce před 15. hodinou pan kardinál skonal.

V telegramu zaslaném Svatým otcem čteme: *Vigil pastor, fidei defensor* (bdělý pastýř, obránce víry) ... dal všem vzácný příklad, jak se má hájit křesťanské náboženství ... byl služebník dobrý a věrný svého Pána.

Státní bezpečnost¹ a komunistické úřady cenzurovaly dokonce úmrtní oznámení a na závěr se pokusily zabránit jeho odeslání (ačkoliv neslo jimi schválený text). Řeholnice, která nesla oznámení na litoměřickou poštu, zaslechla po předání, jak pracovnice pošty říkají jedna druhé: *To je vono, do koše s tím!*. Sestry však v tomto případě státní úřady přelstily, když znovu připravily dopisy (v nichž byly dvě verze oznámení – originální a zcenzurovaná) a nechali vrátného biskupství, aby poštu zavezl do Prahy a s pomocí svého známého ji nechal rozeslat hradní poštou.

Byly též kladeny překážky v účasti na pohřbu, která měla být maximálně omezena, zahraniční hosté nesměli koncelebrovat mši svatou či mluvit na pohřbu a některým nebyl dovolen vjezd do země (nejvýznačnější z takto odmítnutých hostů byl polský primas, kardinál Stefan Wyszyński). Krakovský arcibiskup Karol Wojtyla během posledního rozloučení porušil zákaz úřadů a pronesl nad rakví krátký proslov, v němž Trochtu označil za mučedníka. Jeho beatifikační proces se nachází ve fázi sbírání materiálů.

¹ Je bolestné, že děkanem děkanátu, do nějž spadá farnost rodiště kardinála Trochty, je někdejší agent StB (*Archiv bezpečnostních složek*, registrační číslo 26847, krycí jméno HURY, pořadové číslo archivu 772007). Arcidiecéze však nyní nového pastýře má a ten jistě napraví svého předchůdce faux pas.

Padl do země jako pšeničné zrno, aby odumřelo a přineslo hojný užitek

Litoměřický biskup kardinál Štěpán Trochta zemřel náhle v sobotu 6. dubna odpoledne, skoro v předvečer svých sedmdesátin. Vědělo se, že už přes dva měsíce je v nemocnici, že se podrobil operaci oka (uvolnění sítnice). Ale všichni doufali, že jeho silné životní jádro a vůle přežít i tentokrát překonají tuto krizi, jako už překonaly tolik předcházejících. Bůh, Pán života a smrti, usoudil však jinak. Zdá se, že to byl výron krve do mozku, který ukončil jeho život. Lidová demokracie a Rudé právo to ohlásily ve svém pondělním čísle trojřádkovou zprávičkou v rubrice Denní zprávy. To jim stačilo.

Kardinál Trochta byl rodák z Valašska. Narodil se ve Francové Lhotě u Vsetína 26. března 1905. „Byl jsem chudý venkovský chlapec,“ vypráví kard. Trochta sám. „Otec mi zemřel, když mi bylo sedm let. Matce zůstala starost o nás tři děti. Musela vykonávat nejtěžší práce aby nás uživila, a tak si uhnala souchotiny. Já jako nejstarší jsem jí musel pomáhat. Přerušil jsem proto studia na arcibiskupském gymnasiu v Kroměříži a začal pracovat na kousku pole, které jsme měli. Časy byly zlé - byla to léta po první světové válce. Na dva roky jsem musel nechat knížky odpočívat. Toužil jsem stále stát se knězem, nedalo se však nic dělat, studovat nebylo možné. Dostal se mi také do rukou nějaký článek o díle Dona Boska, a také krátké oznámení, v němž byla řeč o salesiánském ústavě v Perosa Argentina v Itálii - to by bylo něco pro mne! Napsal jsem tam a dostal kladnou odpověď, že by mě přijali. Mezitím se stav mé maminky zlepšil. Ona sama jednou přišla za mnou a řekla mi: „Chlapče, je mi tě líto, když tě vidím se trápit. Když někdo začne studia a pak jich musí nechat, lidé si z něho dělají smích: Chtěl být pánem, a je z něho zase jen chudák. - Chceš-li opravdu se stát salesiánem, jdi si s Pánem Bohem, myslím, že si teď už pomůžu sama.“ Napsal jsem znovu do Itálie a dostal zase kladnou odpověď. Dokončil jsem studia na gymnasiu v Kroměříži, koupil lístek na vlak a jel.

Trampoty mladého salesiánského adepta neskončily. Když ve Vídni přisedal, okradli ho o poslední peníze, které měl. „Nedal jsem se zlomit. Sedl jsem do vlaku a jel až do Mestre (Benátky). Až tam jsem měl lístek. Vysedl jsem z vlaku, sedl na nástupišti na kufr. Co dělat? Nevrátím se domů, řekl jsem si. To by byla příliš velká hanba. - Pán Bůh mě neopustil. Ani nevím jak, stál přede mnou jeden italský důstojník. Bojoval ve válce, zajali ho a jako zajatec se dostal na Moravu, znal ještě trochu česky. Okamžitě pochopil, že jsem v koncích. Nabídl mi kafe a housku a já mu vypověděl co se mi přihodilo, Koupil mi lístek až do Turína. A tak jsem se dostal k salesiánům a stal se jedním z nich.“ To bylo roku 1923 - Štěpánovi bylo 18 let. Na salesiánském učilišti vystudoval scholastickou filosofii, pak teologii a r. 1932 byl vysvěcen na kněze a dosáhl doktorátu teologie. Po návratu do vlasti patřil don Trochta k budovatelům rodící se československé salesiánské provincie - jeho dílem jsou domy a kostely v Ostravě-Vítkovicích a v Praze-Kobylisích. Zapojil se do práce mezi mládeží i mimo domy svého řádu - kardinál Kašpar ho jmenoval ústředním duchovním rádcem katolických junáků skautů a stal se členem Ústřední junácké rady. Touto svou činností na sebe upozornil německé Gestapo. Na jaře 1942 byl zatčen. Pankrác, Terezín, Mauthausen, Dachau - to jsou zastavení jeho tři léta trvající křížové cesty. Don Trochta vypadal navenek velmi silný - ale bylo to jen zdání. Robustní postava

skrývala slabý organismus, ale silnou vůli. Ukázalo se to v Mauthausenu, kde jednou, už na kraji svých sil, tlačil vězeň Trochta spolu s jinými spoluvězni vozík s těly popravených na hromadu mrtvol před krematoriem. Dozorce ho nějakou dobu pozoroval, jak se doslovně vleče, pak vytáhl pistoli a střelil po něm; měla to být rána z milosti. Ve skutečnosti ho zasáhl jen do nohy. Don Trochta uklouzl a omdlel. Vypadal jak mrtvý. Spoluvězni ho chytli za ruce a nohy a položili na vozík na ostatní mrtvoly. Po chvíli se probral, duchapřítomně si uvědomil, kde je, i nadále předstíral, že je mrtev: nikdo si ho nevšiml. Dělal, že sklouzává po mrtvých tělech, až se dostal až ke kraji vozíku; nakonec úplně sklouzl z vozu do příkopu. Tam ho našel vězeňský lékař, Jugoslávec. Dověděl se, že ta polomrtvola je katolický kněz, dal si s ním péči a zachránil mu život. V Dachau se setkal s pozdějším pražským arcibiskupem kard. Beranem - spolu táhli nejednou káru v táboře a navzájem se povzbuzovali - tak jak spolu ponesou břímě biskupství ve vlasti nejdřív osvobozené a pak znovu ujařmené.

V předvečer salesiánského svátku Panny Marie Pomocnice křesťanů 23. května 1945 se vrátil do Prahy a s novou chutí se pustil do práce. 28. září 1947 byl podruhé vyrušen: z Říma přišlo jmenování za biskupa do Litoměřic, do diecéze, z níž víc jak většina kněží byla odsunuta, mnohé katolické osady opuštěny, kostely zbedněny, jiné vydrancovány, majetek farností namnoze rozebrán »národními správci«. Trvalo jen půl roku a každý musel uznat, že diecéze je na vzestupu. To už jsme poúnoru 1948. Situace už předtím těžká se stala svízelnou a pro lidské oči přímo tragickou. Po prvním předbíhání komunisté odhalili svou pravou tvář. Docházelo k větším a větším konfliktům. Biskup Trochta byl pověřen vést vyjednávání s vládou. Mnozí z komunistů byli jeho spoluvězni, dovedl s nimi mluvit, dovedl i ustoupit, a šel v tom tak daleko, že to někteří biskupové považovali za příliš. Komunisti ho vydávali za »rozumného«, za »přítele pracujícího lidu«, kolaboranta, a tak ničili jeho dobrou pověst mezi katolíky. Než i pro něho přišel okamžik, kdy zakusil věrolomnost komunistů a tak už dál jít nemohl. On sám osobně četl v katedrále proslulý společný list biskupů v neděli o svátku Božího Těla 1949; pak dostal do své rezidence státního komisaře, který mu prohlížel poštu, omezili jeho svobodný pohyb, až nakonec mu nedovolili ani jít do vlastní katedrály a úplně obsadili jeho rezidenci. Policejní agent byl s ním ve dne v noci. R. 1953 byl nakonec zatčen a po vyšetřovací vazbě a vyčerpávajících výsleších, trvajících půldruhého roku, byl postaven před soud. Státní prokurátor žádal trest smrti, pro velezradu, špionáž ve službách Vatikánu; dostal »jen« 25 let žaláře. Komunisté mu nezapomněli jeho »Non possumus« při vyjednávání jménem biskupů. Bylo to za měsíců vazby, kdy mu zemřela maminka. Samozřejmě na pohřeb nemohl.

V roce 1960 byl amnestován, ale musel se »zapojit do výrobního procesu« a stát »užitečným členem společnosti«. Kdo však přijme do práce biskupa? Konečně našel místo na stavbě jako nádeník, protože ale jeho přítomnost budila rozruch, musel odejít a pracovat jinde, byl zámečnickem, údržbářem při opravách výtahů apod. „Tam jsem mohl lépe poznat dělnické prostředí a jeho smýšlení a mohl navázat tolik krásných přátelství. A pak, víte, neuškodí ani biskupovi, když si dovede leccos spravit sám.“ Jen dva roky vydržel zdravotně manuální práci. Dostal infarkt a po klinickém vyléčení měl přidělen pobyt v charitních ústavech - v Mukařově a Radvanově byl zase s kardinálem Beranem. V březnu 1968 mu došla výzva kněží i věřících, podepsaná též kapitulním vikářem Olivou, aby se vrátil do diecéze. Mons. Trochta však čekal, až byl zrušen jeho rozsudek a on byl plně rehabilitován. 1. září se ujal řízení diecéze. Pozdravila ho také tehdejší vedoucí Sekretariátu pro církevní záležitosti dr. Erika Kadlecová. V listopadu přijel do Říma,

poprvé po dvaceti letech. Rok nato byl jmenován kardinálem, ale povýšení nebylo zveřejněno. Mons. Trochta se zase dal do práce. Jen krátce ji mohl vykonávat svobodně; šroub »normalizace« utlumoval církevní život víc a více.

Přicházelo jedno omezení za druhým. Málo vhod přišlo komunistickým úřadům, když v březnu 1973 bylo zveřejněno jeho už čtyři roky staré jmenování kardinálem. Nedovolili mu veřejně sloužit mši svatou, když byl na léčení ve Františkových Lázních a v květnu nesměl jít celebrovat k hrobu blahoslavené Zdislavy v Jablonném v její svátek. V březnu 1974 se měl zúčastnit zasedání Sekretariátu pro nevěřící, jehož byl členem, a pronést přednášku na Katolické universitě v Miláně, kam byl pozván. Nepřijel, protože byl už delší dobu v nemocnici. Operace dopadla jen částečně dobře. Ve středu 27. března se vrátil z nemocnice do Litoměřic s naléhavým doporučením lékařů, aby zachovával absolutní klid. To však nebylo zcela v jeho moci.

MEMENTO KARDINÁLA TROCHTY PŘI EUCHARISTII PŘED TURÍNSKÝM PLÁTNEM, *Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet*, turínský dóm - katedrála sv. Jana Křtitele, Torino, Itálie, 23. června 2015.

Kardinál Casaroli ve své knize uvádí: V pátek 5. dubna byl prakticky donucen přijmout krajského církevního tajemníka, jistého Dlabala. Ten si v podnapilém stavu vynutil nepřetržitých šest hodin jednání. Dlabal křičel a vyhrožoval a chtěl přinutit kardinála přijmout jistá opatření vůči některým kněžím, zvláště salesiánským spolubratřím, kteří s ním žili jako přímí spolupracovníci. Podle osobního kardinálova sekretáře v jistém okamžiku křičel na něj nadávky jako "ty hnusný starče, jestli nepropustíš všechny ty salesiány, tak ti zpřerážím hnáty" a podobně. Po tomto dlouhém, vyčerpávajícím konfliktu

kardinál jen řekl: "Myslím, že to bude moje smrt." A dříve než kdy jindy se odebral na lůžko. V 6 hodin večer už k smrti vyčerpaný Trochta nedokázal pokračovat v jednání a nařídil P. Pekárkovi, aby opilého Dlabala odvezl domů do Ústí nad Labem, neboť již nehodlá nadále snášet jeho sprosté a ponižující řeči. Co si P. Pekárek o církevním tajemníkovi myslel, nejlépe dosvědčuje fakt, že s ním odmítl jet autem sám a vyžádal si spolujezdce, který by byl svědkem, pokud by došlo k nějakému incidentu (tuto úlohu sehrál generální vikář P. Dr. Holoubek). Oba později shodně konstatovali, že to, co se dělo za jízdy, nelze slušnými slovy popsat.

K následujícímu dni - sobotě 6. dubna - se vyjadřuje sekretář P. Josef Pekárek následovně: Příštího dne řeholní sestra dominikánka Aimona marně čekala na ranní probuzení otce kardinála. Otevřela dveře jeho pokoje a zjistila, že nehybně leží v posteli. Zavolala Mons. Korejse, který ihned pochopil, oč jde, a udělil ochrnutému pacientovi svátost pomazání nemocných. Pak zavolal jeho osobního lékaře MUDr. M. Zbořila a postaral se o převoz do nemocnice.

Odpoledne krátce před 15. hodinou pan kardinál skonal. V telegramu zaslaném Svatým otcem čteme: *Vigil pastor, fidei defensor* (bdělý pastýř, obránce víry)... dal všem vzácný příklad, jak se má hájit křesťanské náboženství... byl dobrý a věrný služebník svého Pána. Jak tělesná tak i duševní utrpení snášel v duchu víry, věděl, že utrpením pomáhá své těžce zkoušené diecézi i vlasti stejně jako zevnější činnosti.

Bůh ho z tohoto utrpení vysvobodil 6. dubna 1974, v den, kdy v roce 885 zemřel na Velehradě sv. Metoděj. Kardinál Trochta, první litoměřický biskup-kardinál padl do země jako pšeničné zrno, aby odumřelo a jednou přineslo hojný užitek.

Vzpomínka spoluvězně - arcipata Anastáze Opaska

I neděle byly pro kněze v Leopoldově neklidné. Věznitelé věděli, že ten den se kněží chtějí více modlit, a to nebylo ani dovoleno, ani trpěno. V Dachau, říkal Štěpán, byla v neděli možnost většího pohybu a jaksi bez tvrdé kontroly, odpoledne dokonce Španěl napodobili za účasti vězňů-diváků na velkém prostranství býčí zápasy; byla tu možnost volných rozhovorů a nějak bylo přece jenom znát, že je neděle.

Naše československé neděle se často vyznačovaly tím, že bez předchozího uvědomění a náhle jsme byli dopoledne odvedeni do vězeňského biografu, kde se obvykle předváděly nudné pohádky ze života sovětského lidu. Jen nemoc mohla být omluvou, neplatila ale při tak důležitém českém filmu jako Švejk, z něhož jsme viděli jen první část, abychom se poučili o životě kuráta Katze. Častěji jsme byli vehnáni do ostrahy, která byla vedena kolem celé věznice, ač nedaleko za ní byla desetimetrová hradba z doby císaře Leopolda. Na úzké pěšince mezi dvěma ostnatými ploty jsme motykami odkopávali a odstraňovali rukama tu travičku, která se pokoušela vyrazit z písku. Chodil s námi dozorce a z četných věží přihlíželi strážníci vyzdobení samopalem. Avšak tato doba byla pro nás přece jenom nedělní, byli jsme na slunci, které bylo Boží, směli jsme si někdy vysvléknout košile, a při této práci se přece jen dalo rozjímat. Odpoledne jsme pak zůstávali na celách a mohli číst. Dozorce, v naší řeči bachař, zůstával ovšem s námi, obcházel a občas tajně pozoroval, co děláme. Tak tomu bylo jedné neděle na jaře 1960. Seděli jsme se Štěpánem vedle sebe na lavici, Četl jsem si slovenský překlad Dostojevského *Idiota*, tehdy občas se tu objevila lepší kniha na rozdíl od realistických románů nebo povídek s pohádkovým zaměřením o krásném životě v Sovětském svazu, kterým však chyběl pohádkový půvab. To odpoledne měl na kněžském oddělení službu pan "Vůl", takovou přezdívku měl bachař, jehož jsme zacvičovali do znalosti nástěnných hodin, kterým dobře nerozuměl. Byl to nějaký

prostřáček, který nebyl ani nejhorší, jen neobyčejně hloupý, který stejně jako mnozí jiní trpěl pocitů méněcennosti. Zhlédl jsem jeho stín u okna, u něhož jsme seděli a řekl jsem tiše Štěpánovi: „Pan Vůl nás pozoruje“. Štěpán se usmál a řekl něco vtipného, jak měl ve zvyku, takže jsem se opět usmál, avšak nad dovolenou míru. Vězeň se vlastně ani nemůže usmívat či dokonce smát, je to zločinec a má si být vědom svých provinění! Již byl na cele a přísné se na nás dva podíval a vyzval nás, abychom s ním šli na chodbu. Vzali jsme si knihy sebou a hned začal výslech: „Vy jste se tam modlili nešpory,“ pravil. Odpověděl jsem: „Ale kdepak, však vidíte, že čteme.“ Modlit se společně nebylo ani kněžím dovoleno. „Dejte sem ty knihy“. Pozorné obracel list za listem a když nenašel žádné psané texty, chtěl se přece jen přesvědčit. „Vysvlékněte se“, nařídil. To jsme museli podle předpisů udělat. A neměli jsme opravdu nic zakázaného u sebe. A tak jsme tu stáli ve spodním prádle a pan Vůl přejížděl po těle, zda nezašustí papír.

Několik let poté stál Štěpán Trochta ve vídeňském dómu sv. Štěpána a připomínal věřícím v německém jazyce památku soluňských bratří. A za několik dní na to stál v Maria Zell před milostnou soškou Panny Marie a sloužil mši. Také já jsem mohl stát poblíž. A nyní, jak pevně věřím, stojí poblíž sv. Václava a své svaté Zdislavy v království Božím.

To je ten Štěpán kardinál Trochta, vyznavač i mučedník, který prožil velkou část svého života v Mauthausenu a v Dachau, v Ruzyni a na Pankráci, v Kartouzích a v Leopoldově, ten který přestál tolik ran a utrpení všeho druhu, pro něhož vždy největším utrpením jistě vždy byla trvalá nesvoboda církve u nás. Ne nadarmo nosil jméno svatého Štěpána, prvomučedníka, který zemřel na začátku dějin církve ukamenován.

MAGNA MATER AUSTRIAE, MAGNA DOMINA HUNGARORUM,
MATER GENTIUM SLAVORUM, ORA PRO NOBIS!

Eucharistie před milostnou sochou Panny Marie v bazilice v Mariazell,
Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet, Mariazell, Rakousko, 19. června 2015.

Zprávy z Nového Dvora

TRAPISTICKÉHO KLÁŠTERA BRATRA RAFAELA Z PODIVIC

Milí přátelé,

vydatné sněžení, které ohlašovalo Vánoce, ustoupilo pár dní před 25. prosincem blahodárnému dešti a poryvům studeného větru. Stejně jako vy, i my jsme byli ořeseni zoufalým činem studenta pražské univerzity, který zabil svého otce a poté řadu svých spolužáků a učitelů, a nakonec si sám vzal život.

Modlíme se za jeho oběti, za Davida i za jeho matku, která musí prožívat velké trápení. Co jsme vložili do srdcí našich

mladých lidí, že někteří podléhají pokušení zničit sebe i svět, ve kterém žijí? Jakým způsobem hledí na život, který je čeká? Je nezbytné klást si tyto otázky, přestože odpovědi na ně nepřísluší nám. Svět je

krásný. Jak jim to sdělit? Život je někdy drsný, ale stojí za to ho žít a lze v něm najít štěstí – jak je o tom přesvědčit? Tato dramatická událost, spolu s válkou ve Svaté zemi a na Ukrajině, vrhla stín na oslavy Narození Páně.

Reportáž v časopise *Famille Chrétienne* nabízí pěknou reflexi našeho každodenního mnišského života. Přikládáme ji k tomuto dopisu spolu s překladem, abyste se mohli potěšit fotografiemi (viz *následující stránky*). A ještě několik novinek. Ekonomická situace, neveselá jako všude jinde, nás nutí vyvíjet nové produkty, které by mohly oslovit novou klientelu. Nejmladší členové komunity se za pomoci schopných

přátel učí, jak rozšířit povědomí o mnišském životě a našich výrobcích na Instagramu (www.instagram.com/...r/). Udržovací práce na budovách nám připomínají staré dobré časy založení kláštera a naše mnišské oficium opět doprovází zvuk sbíječek. Kuchyň jsme museli přestěhovat do přízemí, dál od refektáře, abychom mohli renovovat podlahu. Čekají nás opravy zvukové izolace místností ošetřovny, které byly příliš hlučné, obnova dřevěné fasády garáží, značně poškozené vlivem podnebí, a vyasfaltování cesty, vedoucí z parkoviště u domu pro hosty do budovy svatého Josefa, kde jsou naše dílny. To vše cvičí trpělivost bratrů – což je vynikající – i důvěru v Boha, v kterého věří bratr účetní a bratr celerář – což je neméně skvělé.

Ke slovanským národům, k nimž patří téměř všichni bratři naší komunity, České republice, Slovensku a Chorvatsku, přibyla nová země: Polsko. Otec Mateusz zahájil svůj řeholní život před dvaceti lety v polském benediktinském převorství. Několik let strávil v anglickém opatství našeho řádu Mount-Saint-Bernard. 2. února složil sliby stability a poslušnosti v Novém Dvoře.

Život se někdy odvíjí způsobem, který nás překvapí. Znáte to ze svého okolí i ze svých rodin. Uchovejme si mladá srdce, schopná nechat se překvapit a reagovat, abychom mohli převzít odpovědnost, kterou nám Bůh svěřil v církvi i v dnešním světě okolo nás i daleko od nás. Spoléháme na vaši modlitbu. I vy můžete spoléhat na tu naši, na naši vytrvalou věrnost a na naše přátelství.

Br. M.-Samuel, opat Nového Dvora

Abbaye de Novy Dvur

Mniši – stavitelé XXI. století

Nový Dvůr, první trapistický klášter v České republice, fundace francouzského opatství Sept-Fons, našel své místo v krajině a přilákal místní povolání. Jeho úkolem je udržet si tento duchovní hlas trvale. Reportáž.

Poledne. Zvon ohlašující polední oficium přeruší ticho, které obklopuje toto místo: trapistické opatství na konci světa. V bílém světle kostela prosyceného sladkou vůní kadidla, před chórem s čistými liniemi sahajícími k nebi do výšky více než jedenácti metrů, kráčí v procesí asi dvacet siluet v bílých hábitech a usadí se v dřevěných štalách. Poté bratři zaintonují v češtině žalm dne na gregoriánskou melodii: «*Bože, pospěš mi na pomoc, slyš mé volání!*» Ve vzájemném souladu se zde mísí jazyky - čeština, latina a francouzština -, starobylá tradice s ultramoderní estetikou, divoká krása se současnou architekturou.

«MÍSTO

ZASLÍBENÉ A POŽEHNANÉ»

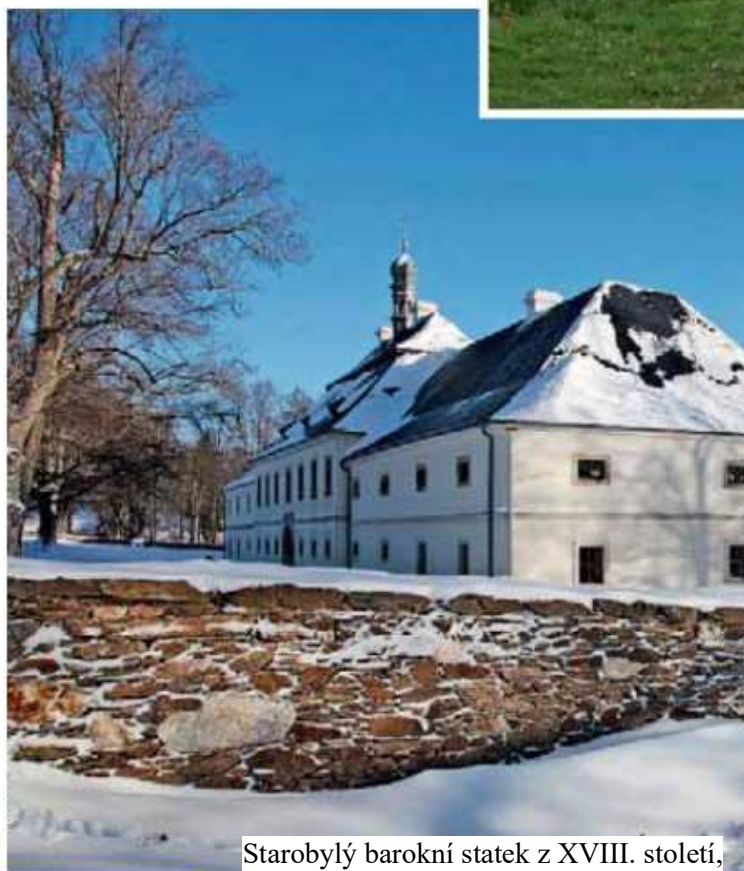
Jsme v Novém Dvoře na pomezí Čech, v kraji poznamenaném ranami dějin a odkřesťanštěním v průběhu čtyřiceti let komunismu. V této rovinaté krajině v nadmořské výšce 600 metrů, ověšené smrkovými a listnatými lesy, založili před jednadvaceti lety mniši ze Sept-Fons (kraj Allier) klášter. Koupili barokní statek z 18. století, který byl ve vlastnictví premonstrátského kláštera, a provedli rozsáhlou rekonstrukci a stavební úpravy. Bratr Josef, dvaapadesátiletý Moravan, vypráví, jak mniši zoufale procházeli diecézí,

EKONOMICKÁ ČINNOST

Klášter vyrábí hořčici, sladké potravinářské výrobky a kosmetické výrobky, většinou jako subdodavatel pro české i zahraniční firmy. Obhospodařuje 170 hektarů lesa a na 70 hektarů luk chová stádo krav. Výrobky prodává ve Francii prostřednictvím opatství Sept-Fons (Allier).

Starobylý barokní statek z XVIII. století, ležící 130 km od Prahy, Nový Dvůr, se stal trapistickým opatstvím, založeným Sept Fons (Allier).

odmítali všechny nabídky, až se dozvěděli o starém opuštěném statku... «*Když přijeli do Nového Dvora pokrytého sněhem, okamžitě v něm poznali zaslíbené a požehnané místo.*» Když se však vrátili na jaře a sníh už byl pryč, «*zjistili rozsah škod a rvali si vlasy... už to nebylo tak poetické jako přede dvěma měsíci...*»

Chaque année durant les Rogations, les moines demandent à Dieu de bénir leurs travaux agricoles et sylvicoles.

ABBAYE DE NOY-DUR

Pro návrh prostor byl vybrán londýnský architekt John Pawson, samouk a stoupenec minimalismu. Od stájí po dům pro hosty, od skriptoria přes skleněnou křížovou chodbu až po opatský kostel jsou všechny prostory, proporce, osvětlení a materiály pročištěné, omezené na to nejnutnější. Klášter se stal blahodárnou oázou, kde se mniši, mohou věnovat modlitbě, studiu a práci. « *Věříme v účinnost naší modlitby a našeho povolání, i když je tajemné a skryté,* », potvrzují.

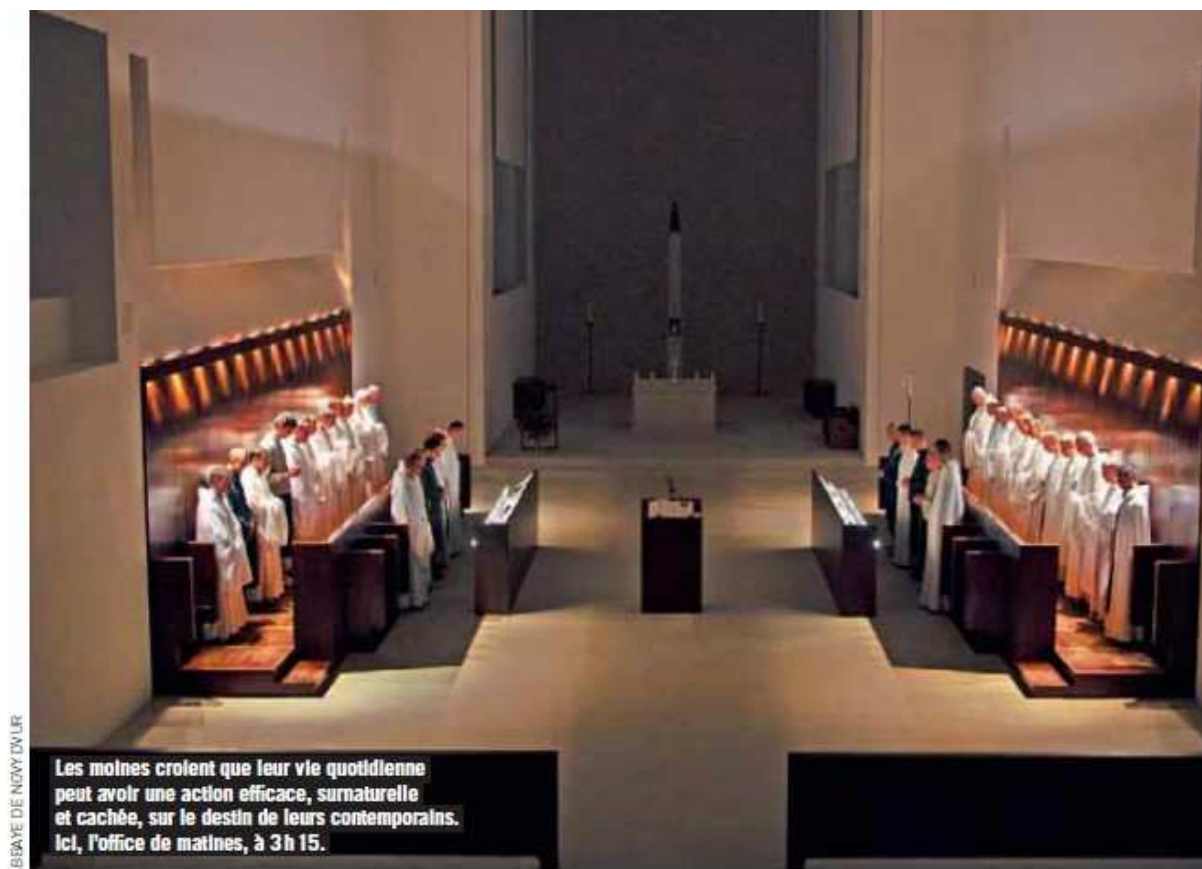
V noci vstávají trapisté ve tři hodiny ráno za zvuku velkého zvonu, kterým jeden z nich zvoní na matutinum, a jdou do kostela. Sedmkrát denně takto chválí Boha, v tichu se modlí nebo slouží mši svatou. Komunita pětadvaceti bratrů z Francie, České republiky a sousedních zemí – Polska, Slovenska a Chorvatska - má navíc ještě jednoho postulanta a dva mladé dočasné profesy. Ale tučná léta, kdy každý rok vstupovali dva noví žadatelé, jsou dávno pryč. Letos na podzim složil slavnostní sliby bratr Klement, mladý Čech z ateistické rodiny, pokřtěný v 21 letech, a bratr Antonín složil dočasné sliby. Otec opat z toho má radost: « *Vidět mladé lidi, kteří jsou schopni slyšet Boží volání, je pro mě povzbuzením,* » svěruje se. Jsme v návštěvní místnosti. Dom Samuel tu u jediného kusu nábytku, refektářového stolu z masivního dřeva, vzpomíná na své vlastní povolání.

Fondé pour se développer sur le temps long et de manière durable, le monastère se heurte parfois à l'instabilité du monde.

Les moines ont dû renoncer à élever leurs moutons, faute de rentabilité – même la laine n'est plus achetée et il faut payer pour la faire détruire. Ici, Frère David travaille dans la forêt exploitée et entretenue par la communauté.

Nejmladší z osmi bratrů, který ve dvaceti letech ztratil víru, inženýr a herec « *hledal štěstí daleko od Boha, ale byla to slepá ulička* ». V opatství Sept-Fons v Burgundsku našel komunitu, která mu dokázala naslouchat a dát mu smysl. Když následujícího roku zaklepal na dveře opatství, « *stále ještě hledal* ». Tentokrát ho ale našel Bůh.

Necelých deset let po jeho vstupu, po pádu Berlínské zdi a sametové revoluci v 90. letech, přišli do Sept-Fons mladí čeští konvertité s myšlenkou založit klášter v jejich zemi, kde byla kontemplativní společenství od 18. století zakázána. Během komunismu si tajně přečetli *La nuit privée d'étoiles* (Hora sedmi stupňů) od trapisty Thomase Mertona a sami toužili přijmout mnišský život.

SVĚDECTVÍ RADOSTNÉ TVÁŘE BRATRŮ

Za dva roky prošla zdmi bourbonského opatství téměř stovka Čechů. V roce 1998 již čtyři z nich složili věčné sliby, což Otec opat považoval za znamení k založení. 20. srpna 2002 odešlo ze Sept-Fons do Nového Dvora devět mnichů, z toho tři Francouzi a čtyři Češi. Byl mezi nimi i Dom Samuel, který se stal převorem a poté Otcem opatem. Když se ohlíží na cestu, kterou prošli, říká: « Podařilo se nám to i přes četné zkoušky - tři z devíti zakladatelů opustili mnišský život, další tři bratři opustili Nový Dvůr... » - přemýšlí nahlas.

«Vybudovat zdi kláštera není nic.

Ale vybudovat společenství, to je něco úplně jiného.»

Dom Samuel

«Vybudovat zdi kláštera není nic. Ale vybudovat společenství, to je něco úplně jiného.»

Na dveře návštěvní místnosti někdo zaťuká. Dom Samuel odpoví trojím zaklepáním na stůl. Je to způsob, jak říci «dále», bez zbytečných slov: zde je možné si porozumět díky množství gest, aniž by se narušilo ticho.

Bratr nahlédne dovnitř, ale když vidí Otce opata zaneprázdněného, rozmyslí si to...

«Mou povinností je žít s bratry, které jsem si nevybral, a budovat pokoj v našich bratrských vztazích,» říká ohnivý rodák z Auvergne.

Devětašedesátiletý veterán klášterního života zná vůni svých oveček. Ví, že k nim patří i on sám.

«Náš společný život je tvrdý. Většina bratrů spí v dormitáři a umyvadla máme společná. Hovoříme jen málo. Konflikty se však nedají řešit mlčením.» Jde o to najít správnou rovnováhu mezi osobním a komunitním životem.

«Všichni se tu navzájem známe,» dodává bratr Romaric, převor, *«víme, kdo je vstřícný, kdo se bojí, kdo se do písmene řídí Řeholí, kdo je otevřený nebo uzavřený podle toho, jak se pohybuje po klášteře...»*

KLÁŠTER VYTÁPĚNÝ DŘEVEM

14h: Opět se ozývá zvon svolávající k hodině nony. Poté se mniši rozejdou k domácím činnostem, po nichž následují dvě hodiny manuální práce (z pěti hodin denně, které stanovuje řehole svatého Benedikta) v domě pro hosty, v hořčičné dílně či v laboratoři na výrobu proslulé kosmetiky, označené jako bio. Bratr Rafael se dnes věnuje kontrole kvality.

Ale je tu i chov krav, vedení účetnictví a správa asi 170 hektarů lesa. Klášter je vytápěn výhradně dřevem. Tyto venkovní práce jsou svěřeny nejmladším bratrům.

Ochotně se podřídí určitému rytmu, narážet na sebe i na druhé, abyste pochopili, že nejste středem vesmíru, to vyžaduje přizpůsobení a askezi. Bratr Théophan se k tomu snaží vést své mladé bratry. Dvaatřicetiletý novicmistr, původem z Prahy, jehož jemnocit a vyzrálost jsou jasně patrné, tráví mnoho času osobními setkáními. *«Teprve když se mu věci začnou vymýkat z rukou, když se odpoutá od svých vlastností, může novic přijmout změnu a obrátit se, aby mohl sloužit Bohu v kontemplativním životě.»* Jeho slova dosvědčuje ani ne tak askeze, jako radostné tváře bratrů. Tři silní muži komunity se netají výzvami, které před Novým Dvorem stojí: po jednadvaceti letech existence je čas přejít k plnoletosti, kdy se «dcera» musí odpoutat od mateřského domu (Sept-Fons) a navázat s ním patřičný vztah; obtíže s udržováním živého společenství orantů v rovnováze mezi samotou, mlčením a komunitním životem; přenášení zodpovědností od starších k mladším členům, kteří budou zítra skutečnými zakladateli Nového Dvora. Je to křehká alchymie, uvážíme-li, že komunita je nevyhnutelně propustná vůči dnešní společnosti; zavibruje-li občas mobilní telefon pod škapulířem toho či onoho člena, starší se rychle nechají znejistit mladší generací... «Musím zabránit tomu, aby se uvnitř komunity komunikovalo e-maily» říká Otec opat. «Pokud dojde ke konfliktu, je třeba mít možnost promluvit si z očí do očí.» *«Ve svém opatském úřadu,»* pokračuje, *«se snažím zavést dostatečně jasný a strukturovaný společný život, který podpoří duchovní život všech. Chci také zajistit, aby ti, kdo jsou zranění, ze sebe mohli vydat to nejlepší, tím, že je vyzbrojím proti tomu, co nevede ke štěstí. Na druhou stranu příliš mnoho struktur nebo pravidel může zahubit lásku.»*

„DÁT BOHU PROSTOR K JEDNÁNÍ“.

Jedním z nich je bratr David, který má na starosti údržbu statku. Mladý profes s rozzářenou tváří a velkýma modrýma kulatýma očima, z nichž se zračí čirá radost, přišel do kláštera před pěti lety. Při hledání vzorů dobrých otců rodin se mu vynořily dvě postavy: ti, kteří byli za komunismu vězněni (jako jeho vlastní otec), a teologové. *„Když jsem uslyšel o trapistech, byla to směs všech těchto věcí,“* vzpomíná mnich bezchybnou francouzštinou. *„Ale vnímal jsem je jako odtržené od reality, světa a žen. Nečekal jsem, že mě Bůh povolá, abych se stal jeho přítelem v tomto klášteře. Trvalo mi pět let, než jsem to přijal.“*

Svou radost zřejmě nachází v samotné Boží přítomnosti, v prostotě a smyslu svého života, který tráví spolu se svými bratry v odloučenosti od světa. Chce tak dát *"Bohu prostor k jednání"*. Cítí se být jednoduše *"ústý církve, protože v žalmech je obsaženo všechno. Ve zpěvech před Bohem vyjadřujeme všechno, co je v člověku negativní"*. Bratr Simeon, který má ve svých 29 letech za sebou již deset let života v komunitě, s ním souhlasí. *"Vědomí, že se někteří lidé pravidelně modlí denní ofcium, že jsou v tom věrní, v klášteře, který je jim blízko, může způsobit mnoho dobrého."* Spíše introvertní mnich s mladistvými rysy zjistil, že být introvertem v klášteře není o nic snazší, protože zde je třeba mluvit *"po zralé úvaze"*.

ZŮSTAT VE SPOJENÍ S BOHEM V KAŽDODENNÍCH STAROSTECH A RADOSTECH

Ani Bratr Marian toho moc nenamluví. Oblečený do montérek se v hořčičné dílně sklání nad obrovskou kovovou kádí. Ten nám rozhodně neprozradí prozradit tajemství výroby této jemné lahůdky, která je k dostání v osmi variantách (bio, olivové, rajčatové atd.) a která je díky recepturám a strojům vyvinutým v Sept-Fons proslulá po celé zemi. Nedozvíme se tak nic o chutné směsi, od výběru hořčičných semínek namletých na mlýnku, přes míchání v octu, vodě a dalších bylinkách, až po ruční plnění - kolem 2 500 kusů týdně. Stejně jako jinde i zde je pokušením klášť příliš velký důraz na efektivitu. *"Prioritou je udržet správnou rovnováhu mezi modlitbou a prací: právě u té druhé hrozí, že začne požírat to ostatní!"* soudí převor, který sem ve svých 78 letech vnáší veškerou svou moudrost. Venku se již setmělo a padá vlhkost. Zvon opět přerušuje činnost voláním na nešpory a vyzývá nás, abychom zůstali spojeni s Bohem v denních starostech i radostech. Po nich v 18h15 následuje večeře, 19h30: Kompletář. Kostel je ponořený do úplné tmy. Ze štal stoupají k nebi jen hluboké hlasy mnichů, kteří zpívají večerní hymnus v češtině. Při slavnostním *Salve Regina* dopadá světlo nad svatostánkem na Pannu Marii, která je vzývána, aby vzala své děti z Nového Dvora pod svůj velký mateřský plášť, než se jedno po druhém v dlouhých bílých kutnách odeberou do dlouhého nočního ticha.

DOM SAMUEL:

„Ve svém vtělení Bůh vyjadřuje svou lásku k nám.”

Opat Nového Dvora a zároveň jeden z jeho zakladatelů připomíná původ vánočního tajemství:

Bůh se stal člověkem, aby se člověk mohl stát Bohem. Dává nám svou lásku, aby nás vyléčila ze strachu.

Jak jste vy, mniši, a křesťané vůbec, zváni k prožívání tajemství Vánoc?

Je třeba se zbavit pohlednicových obrázků. Nestačí vidět Ježíška v postýlce jako milé miminko s milou maminkou. Vánoce jsou o Bohu, který se stal člověkem. V dítěti Ježíši se ukazuje jakási křehkost, ale toto křehké Dítě je Bůh! V tomto svářícím se světě Bůh viděl, že člověk je velmi dobrý, tak dobrý, že se sám stal člověkem. Kniha otce Bernarda Sesboüé *L'Homme, merveille de Dieu* (Salvátor) připomíná, že v současnosti se diskutuje o dvou teologiích: stal se Kristus člověkem, aby nás vyléčil z hříchu? Nebo měl Bůh již od počátku, kdy tvořil člověka, v úmyslu darovat svět svému Synu a svým vtělením obětovat sám sebe lidstvu? Za vtělením je naprosto šílený milostný příběh. Svatý Pavel říká, že stvoření bylo učiněno skrze Něj a pro Něj, což znamená, že bylo dáno Otcem Kristu a že Kristus se pak stal člověkem, aby se člověk mohl stát Bohem. Ve svém vtělení říká Bůh něco Sám o sobě, vyjadřuje svou lásku k nám. Na to se mohou navázat odmítnutí: *"Budete jako bohové,"* slibuje had v knize Genesis... Ale Boží plán lásky byl dřív než hřích. Svatý Irenej podstatně rozvinul tuto teologii. Jestliže nám Bůh dává život a stává se člověkem, nabízí nám, že nás učiní svými dědici. Ale abychom se stali Božími dětmi, musíme na tento dar lásky odpovědět. Ve světě, který ztratil smysl pro lidský život, jsou křesťané pověřeni, aby každý na svém místě hlásal radostnou zvěst.

Jak slavíte Vánoce tady v Novém Dvoře?

Z liturgického hlediska je to velmi vzrušující, trochu jako Svatý týden! Sloužíme půlnoční mši, ranní mši, denní mši... a na Štědrý den jsme úplně vyčerpaní! Dáváme si navzájem malý dárek a slavnostně se najíme. Ale náš kostel je téměř vždy prázdný, až na dva nebo tři osamělé lidi, kteří nevědí, kde strávit Vánoce, které zůstávají rodinným svátkem.

Pour le Père abbé, si l'on vit des situations obscures « dans la foi, en se laissant nourrir par la parole de Dieu, c'est dans la nuit même que l'on trouve la lumière ».

R. SIMON

Vzpomínám na jednoho francouzského emigranta v Praze, bylo to první rok po založení, který zůstal sám, protože jeho rodina odjela na prázdniny zpět do Francie. Byl nevěřící židovského původu. Přijel strávit Vánoce sem. O několik let později se stal křesťanem. Jsem s ním stále v kontaktu. Vánoce znamenají také přijetí knížete pokoje, vánoční příměří. Úkolem mnichů je modlit se za mír. Od začátku konfliktu mezi Hamásem a Izraelem jsme přidali antifonu *Da pacem Domine*, ale v tom stále ještě netkví podstata našeho mnišského života. Jeho jádrem je vnímat v komunitě v Novém Dvoře konflikty a napětí, které mají stejný původ jako to, co vyvolává válku mezi Židy a Palestinci. Pokud se nám podaří pracovat na pokoji uvnitř kláštera, budeme tím také budovat mír v Izraeli a Palestině.

Existuje spojitost mezi vnitřním pokojem, pokojem srdce, pokojem v našich křesťanských společenstvích a pokojem ve světě.

Jak přijímat Vtělení Krista?

Existují dvě pokušení: pokušení voluntarismu a pokušení nevměšování. Na Boží požadavky nemám odpovídat jen tím, že vynaložím sílu. Neměl bych si ani myslet, že když neudělám nic, Bůh mi všechno dá. V dnešní církvi se debaty kolem synody týkají právě tohoto vnitřního rozporu mezi pelagianismem a kvietismem. A my mniši, stejně jako všichni křesťané, se musíme ve jménu milosti našeho křtu snažit především najít tuto rovnováhu ve svém vlastním životě a vzájemně se

podporovat. Teprve pak bude naše jednání nakažlivé. Ve čtvrtém století, v době, kdy byla církev na pokraji zhroutění, ji egyptští mniši zachránili před ariánskou krizí - herezí, podle níž byl Ježíš stvořením Otce. Tito velmi prostí mniši ji nezachránili svou ctností nebo kázáním, ale životem v hlubokém spojení s Kristem.

Napsal jste knihu *Et la nuit devient lumière*, opřenou o tento žalmový verš. Jak najít světlo v samém srdci noci?

U mě jde o vlastní zkušenost. Ocitl jsem se v situacích, které se zdály naprosto temné, ale od chvíle, kdy jsem je dokázal prožít s vírou a nechal se živit Božím slovem, jsem našel světlo přímo v noci samé. Po čtyřiceti letech mnišského života mohu říci, že kdybych měl začít od začátku, zvolil bych si znovu i všechny těžkosti, s nimiž jsem se setkal. Vánoce, to je noc. Pastýři jsou v noci. V Evangelii dětství se všichni bojí: Zachariáš, Panna Maria, pastýři... a později i apoštolové a svaté ženy u hrobu. Je normální, že se dnes bojíme, že se mladí lidé bojí, klimatických problémů, války... Bůh přichází, protože se bojíme. Přichází, aby nás uzdravil.

NEŘESTI A CTNOSTI

Závist a marnivost

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 28. února 2024)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Dnes prozkoumáme dvě velké neřesti, které najdeme v seznamech, jež nám zanechala duchovní tradice: závist a marnivost.

Začněme závistí. Čteme-li Písmo svaté (srov. Gn 4), jeví se nám jako jedna z nejstarších neřestí: Kainova nenávist k Ábelovi propuká, když si uvědomí, že oběti jeho bratra jsou Bohu milé. Kain byl nejstarším synem Adama a Evy, vzal si nejvyšší podíl z otcova dědictví; přesto stačí, aby se Ábelovi, jeho mladšímu bratrovi, podařilo něco malého, a Kain se rozzlobí. Tvář závistivého člověka je vždy smutná: jeho pohled je sklopený, zdá se, že neustále zkoumá zem, ale ve skutečnosti nic nevidí, protože jeho mysl je zahalena myšlenkami plnými špatnosti. Závist, není-li zvládnuta, vede k nenávisti k druhému. Ábel bude zabít rukou Kaina, který nedokázal snést bratrovo štěstí.

Závist je zlo, které bylo zkoumáno nejen v křesťanských kruzích: přitahovalo pozornost filozofů a učenců všech kultur. Jejím základem je vztah nenávisti a lásky: člověk chce druhému ublížit, ale ve skrytu si přeje být jako on. Druhý člověk je epifanií toho, čím bychom chtěli být a čím ve skutečnosti nejsme. Jeho štěstí nám připadá jako nespravedlnost: myslíme si, že bychom si jeho úspěchy nebo jeho štěstí zasloužili mnohem víc my!

Kořenem této neřesti je falešná představa o Bohu: nepřipouštíme si, že Bůh má svou vlastní "matematiku", odlišnou od té naší. Například v Ježíšově podobenství o dělnících, které hospodář povolal na vinici v různou denní dobu, se ti, kteří přišli v první hodinu, domnívají, že mají nárok na vyšší mzdu než ti, kteří přišli poslední; hospodář však dává všem stejnou mzdu a říká: "Nemohu si se svými věcmi dělat, co chci? Nebo mi závidíte, že jsem dobrý?" (Mt 20,15). Rádi bychom Bohu vnutili svou sobeckou logiku, místo toho je Boží logikou láska. Dobra, která nám dává, jsou určena k tomu, abychom se o ně dělili. Proto svatý Pavel vybízí křesťany: "Milujte se navzájem bratrskou láskou, v úctě dávejte přednost jeden druhému" (Řím 12,10). Toto je lék na závist!

A dostáváme se k druhé neřesti, kterou dnes zkoumáme: k marnivosti. Ta jde ruku v ruce s démonem závisti a dohromady jsou tyto dvě neřesti vlastní člověku, který touží být středem světa, moci využívat všechno a všechny, být předmětem veškeré chvály a lásky. Ješitnost je přehnané a neopodstatněné sebevědomí. Chvástavý člověk má těžkopádné "já": nemá žádnou empatii a neuvědomuje si, že na světě jsou kromě něj ještě další lidé. Jeho vztahy jsou vždy účelové a vyznačují se nadřazeností nad druhým. Jeho osoba, jeho výkony a úspěchy se musí všem předvádět: je to věčný žebrák o pozornost. A pokud někdy jeho kvality nejsou uznány, pak se zuřivě rozčiluje. Ostatní jsou podle něj nespravedliví, nechápou ho, nedokáží to pochopit. Evagrius Pontský ve svých spisech popisuje trpkou záležitost některých mnichů zasažených marnivostí. Stává se, že po prvních úspěších v duchovním životě už má mnich pocit, že dospěl cíle, a tak se vrhá do světa, aby přijímal jeho chválu. Neuvědomuje si však, že je teprve na začátku duchovní cesty a že na něj číhá pokušení, které ho brzy přivede k pádu.

K uzdravení marnivého člověka nenavrhují duchovní mistři mnoho léků. Zlo marnivosti má totiž svůj lék samo v sobě: chvála, kterou marnivý doufal sklidit od světa, se brzy obrátí proti němu. A kolik lidí, oklamaných falešnou představou o sobě samých, pak propadlo hříchům, za které se pak brzy styděli!

Nejlepší návod, jak překonat marnivost, najdeme ve svědectví svatého Pavla. Apoštol se potýkal s vadou, kterou nikdy nedokázal překonat. Třikrát prosil Pána, aby ho od tohoto trápení vysvobodil, ale nakonec mu Ježíš odpověděl: "Stačí ti má milost, neboť síla se plně projevuje ve slabosti." Od toho dne byl Pavel svobodný. A jeho závěrečné konstatování by se mělo stát i naším: "A tak se budu raději chlubit slabostmi, aby na mně spočinula moc Kristova" (2 Kor 12,9).

Pýcha

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 6. března 2024)

Pýcha se hnusí Pánu i lidem, vůči obojím je to hanebná křivda. Proč se vynáší ten, kdo je prach a popel? Vždyť už zaživa vyprazdňuje svá střeva. Počátek pýchy je, že člověk odpadne od Pána a jeho srdce se vzdálí od svého tvůrce. Pán převrací trůny pyšných a na jejich místo posazuje utlačené. (Sirachovec 10,7.9.12.14)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

V našich katechezích o neřestech a ctnostech dnes dospíváme k poslední z neřestí: pýše. Staří Řekové ji označovali slovem, které by se mohlo přeložit jako „nadměrná oslnivost“. Pýcha totiž skutečně vede k vyvyšování sebe sama, domýšlivosti a marnivosti. Pojem „pýcha“ se objevuje také v oné řadě neřestí, které Ježíš vyjmenovává, aby vysvětlil, že zlo vždy vychází z lidského srdce (srov. Mk 7,22). Pyšný člověk si myslí, že je mnohem větším, než tomu je ve skutečnosti, dychtí po tom, aby byl uznáván za významnějšího, než jsou ostatní, chce, aby mu byly ustavičně přiznávány jeho zásluhy a pohrdá druhými, které považuje za podřazené.

Z tohoto počátečního popisu zjišťujeme, že neřest pýchy je velice blízká neřesti slavomanie, kterou jsme představili v minulé katechezi. Chlubivost je ovšem chorobou lidského ega, která je v porovnání s pustošivostí pýchy pouhou dětskou nemocí. Když staří mniši rozebírali lidské demony, prisuzovali zlu určitý řád: začíná se hrubšími hříchy, jako obžerství, a dospívá se k mnohem znepokojivějším obludnostem. Všem neřestem vládne pýcha jako velická královna. Nikoli náhodou ji Dante v Božské komedii umísťuje do prvního kruhu očistce. Kdo totiž podlehne této neřesti, vzdaluje se Bohu, a náprava této špatnosti vyžaduje čas a námahu větší než jakákoli jiná bitva, do níž je křesťan povolán.

Za tímto zlem se totiž skrývá radikální hřích, absurdní nárok, že člověk bude jako Bůh. Hřích našich prarodičů, o kterém vypráví kniha Genesis, je v každém ohledu hříchem z pýchy. Pokušitel jim říká: „Kdybyste z toho stromu jedli, otevrou se vaše oči a budete jako Bůh.“ Duchovní autoři nejpozorněji popisují dopad pýchy na každodenní život, líčí, jak ničí lidské vztahy, a zvýrazňují, jak tato špatnost dokáže zamořit onen pocit bratrství, který

by naopak měl lidi spojovat. Pohledme tedy na dlouhý seznam příznaků, které odhalují, že nějaký člověk podlehl neřesti pýchy. Je to zlo se zjevným fyzickým aspektem: pyšný člověk je popudlivý, má „tvrdou šíji“, je zatvrzelý. Je to člověk náchylný k opovrhlivým odsudkům druhých lidí – kvůli nicotnostem vynáší neodvolatelné soudy nad těmi, kteří se mu jeví nenapravitelně nezpůsobili a neschopní. Ve své nadutosti zapomíná, že Ježíš nám v evangeliu přisoudil velice málo mravních příkazů, avšak na jednom z nich neoblomně trval: nikdy nesoudit. Můžeš si všimnout, že máš před sebou pyšného člověka, když při sebemenší konstruktivní kritice nebo zcela neškodné poznámce reaguje naprosto přemrštěně, jako by někdo urazil jeho majestát. Rozlítí se, křičí a uraženě zpřetrhává vztahy k druhým lidem. S člověkem, který onemocněl pýchou, nelze téměř nic dělat. Není možné s ním promluvit a tím méně jej napravit, protože už sám v sobě není přítomen. Je pouze třeba mít s ním trpělivost, protože jednoho dne se jeho příbytek zřítí. Jak praví jedno italské přísloví, pyšný člověk odjíždí na koni a vrací se pěšky. V evangeliích Ježíš nakládá s mnoha pyšnými lidmi a častokrát tuto neřest odhaluje také v lidech, kteří ji velice pečlivě skrývají. Petr staví na odív svou věrnost v každé zkoušce: „Kdyby se všichni nad tebou pohoršili, já se nikdy nepohorším!“ (Mt 26,33). Brzy však zakusí, že je stejný jako druzí a bojí se smrti, kterou nečekal tak blízko. A tak Ježíš vyléčí až onoho druhého Petra, který již pyšně nevypíná hlavu, ale prolévá hořké slzy, a který se konečně bude hodit k tomu, aby nesl tíži církve. Zprvu se samolibě chvástá, aniž bylo čím, ale nyní je z něj věrný učedník, jehož pán může ustanovit „správcem nad celým svým majetkem“ (Lk 12,44), jak stojí v podobenství. Spása prochází skrze pokoru, která je pravým lékem na každý pyšný skutek. Maria vyzpívala v Magnificat Boha, který svou mocí rozptýlil pyšné, jež chorobně smýšlejí ve svém srdci. Je zbytečné něco Bohu krást, jak by to pyšní lidé rádi udělali, protože Bůh nám chce koneckonců vše darovat. Apoštol Jakub proto píše komunitě, zraněné lýtým bojem vyvolaným pýchou, že „Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost“ (Jak 4,6).

Využijme tedy, drazí bratři a sestry, této postní doby k tomu, abychom bojovali se svou pýchou.

Úvod do ctností

(katecheze papeže Františka při generální audienci, Aula Pavla VI., Vatikán, 13. března 2024)

Konečně, bratři, mějte zájem o všechno, co je pravdivé, co je čestné, co je spravedlivé, co je nevinné, co je milé, co slouží dobré pověsti, a o každou zdatnost nebo (činnost, která si zasluhuje) chválu. Dělejte i nadále to, čemu jste se ode mě naučili, co jste ode mě převzali, ode mě slyšeli a na mně viděli. A Bůh, (dárce) pokoje, bude s vámi. (Filipanům 4,8-9)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Poté, co jsme uzavřeli přehled neřestí, je nyní čas obrátit náš pohled k symetrickému obrazu, který stojí v opozici ke zkušenosti zla. Lidské srdce se může oddávat zlým vášním, může naslouchat škodlivým pokušením převlečeným do přesvědčivého hávu, ale může se

jim také vzepřít. Jakkoli je to pracné, člověk je stvořen pro dobro, které ho skutečně naplňuje, a může se v tomto umění také cvičit, což způsobí, že se v něm určité dispozice stanou trvalými. Úvaha o této naší úžasné možnosti tvoří klasickou kapitolu morální filosofie: kapitolu o ctnostech.

Římští filozofové ji nazývali *virtus*, řečtí *aretè*. Latinský termín zdůrazňuje především to, že ctnostný člověk je silný, odvážný, schopný disciplíny a askeze; proto je uplatňování ctnosti plodem dlouhého růstu, který vyžaduje námahu a dokonce i utrpení. Řecké slovo *aretè* naproti tomu označuje něco, co vyniká, co vyčnívá, co vzbuzuje obdiv. Ctnostný člověk je tedy ten, kdo se nezkresluje deformací, ale je věrný svému povolání, plně se realizuje.

Byli bychom na špatné cestě, kdybychom si mysleli, že světcí jsou výjimky lidstva: jakýsi úzký okruh šampionů, kteří žijí za hranicemi našeho druhu. Svatí jsou v této perspektivě, kterou jsme právě představili ohledně ctností, naopak ti, kdo se stávají plně sami sebou, kdo uskutečňují povolání vlastní každému člověku. Jak šťastný by byl svět, kdyby spravedlnost, úcta, vzájemná laskavost, široký rozhled a naděje byly sdílenou normou, a ne naopak vzácnou anomálií! Proto by kapitolu o ctnostném jednání v této naší dramatické době, v níž se často vyrovnáváme s tím nejhorším, co je v člověku, měli všichni znovu objevit a praktikovat. Ve zdeformovaném světě musíme pamatovat na podobu, do níž jsme byli zformováni, na Boží obraz, který je v nás navždy vtisknut.

Jak však definovat pojem ctnosti? Katechismus katolické církve nám nabízí přesnou a stručnou definici: "Ctnost je obvyklý a pevný sklon konat dobro" (č. 1803). Není to tedy improvizované a poněkud nahodilé dobro, které epizodicky padá z nebe. Historie nám říká, že i zločinci ve chvíli jasné mysli konali dobré skutky; tyto skutky jsou jistě zapsány v "Boží knize", ale ctnost je něco jiného. Je to dobro, které vychází z pomalého zrání člověka, dokud se nestane jeho vnitřní vlastností. Ctnost je habitus svobody. Jsme-li svobodní v každém činu a pokaždé, když jsme vyzváni k volbě mezi dobrem a zlem, je ctnost tím, co nám umožňuje mít habitus ke správné volbě.

Je-li ctnost tak krásným darem, okamžitě se nabízí otázka: jak je možné ji získat? Odpověď na tuto otázku není jednoduchá, je komplexní.

Pro křesťana je první pomocí Boží milost. V nás pokřtěných totiž působí Duch svatý a působí v naší duši, aby ji vedl ke ctnostnému životu. Kolik křesťanů dospělo ke svatosti skrze slzy, když si uvědomili, že nedokážou překonat určité slabosti! Ale zakusili, že Bůh dokončil ono dobré dílo, které pro ně bylo jen náčrtem. Milost vždy předchází našemu mravnímu nasazení.

Navíc nesmíme nikdy zapomenout na velmi bohaté poučení z moudrosti starých lidí, které nám říká, že ctnost roste a dá se pěstovat. A aby se tak stalo, je prvním darem Ducha, o který je třeba prosit, právě moudrost. Lidská bytost není volným územím pro dobývání požitků, emocí, pudů, vášní, aniž by byla schopna cokoli podniknout proti těmto někdy chaotickým silám, které v ní přebývají. Neocenitelným darem, který máme, je otevřená mysl, je to moudrost, která se umí poučit z chyb, aby dobře řídila život. Dále potřebujeme dobrou vůli: schopnost volit dobro, formovat se asketickým cvičením a vyhýbat se excesům.

Drazí bratři a sestry, začněme tedy svou cestu v tomto klidném vesmíru cností, který je náročný, ale rozhodující pro naše štěstí.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

V náboženství se ptá pan farář dětí: „Víte, na co chtěl Pán Bůh poukázat, když stvořil Evu?“ Děti přemýšlí, přemýšlí a nikdo nic neví. Až najednou se začne hlásit Pepíček, tak ho pan farář vyvolá. „Bůh chtěl poukázat na to, že z krádeže nevzejde nikdy nic dobrého.“

II.

Starší pán byl na kontrole sluchu. Doktor mu doporučil koupi naslouchátka a ze staré známosti mu napsal poukaz na nový typ, velice miniaturizovaný. Za měsíc se děda vrátil a pochvaloval si, že slyší perfektně. Doktor povídá: „To musí mít doma všichni radost, že zase slyšíte...“ – „Ne, já to nikomu neřekl. Jenom tak sedím a poslouchám, co si povídají. A už třikrát jsem změnil poslední vůli.“

III.

Ptá se novinář starého zkušeného vinaře: „A jaký má být sklep, aby v něm víno dlouho vydrželo?“ – „Zamčený, chlapče, zamčený...“.

IV.

„Terezko“, ptá se paní Krupičková sousedky, „jak to děláš, že máš ty muškáty za okny tak pěkné?“ – „Jo, paní Krupičková,“ usmívá se Tereza, „to si musíte připravit tu správnou směs: třetinu hlíny, třetinu písku, třetinu kravského hnoje a třetinu humusu...“ – „No jo,“ zamyslí se paní Krupičková, „ale to máš čtyři třetiny!“ – „No co,“ nedá se Terezka, „tak si zkrátka vezmete větší květináč.“

V.

Přijde Čech, Rus a Francouz před pekelnou bránu a satan povídá: „Kdo mi dá úkol, který nesplním, ten se dostane do nebe.“ Rus si přeje obrovský palác ze zlata. Ďábel luskne prsty a palác stojí před nimi. Francouz si přeje celé království, ve kterém bude vládnout. Satan praskne bičem a království je před nimi. Čech se zamyslí, uleví si a prohlásí: „Chytit, pozlatit a zarámovat...“.

VI.

„Vy podvodníku!“, křičí muž na zaměstnance seznamovací agentury. „Řekl jste mi, že nevěsta je bohatá!“ – „To jste mě špatně pochopil, pane... Já jsem jen řekl, že má víc peněz než rozumu...“.

VII.

Víte, co je paradox? Že této blbé době se bude za pár let říkat staré dobré časy!

POŘAD BOHOSLUŽEB: 24. - 29. března 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDELE 24. března	KVĚTNÁ NEDELE PŘINESTE SI RATOLESTI	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Marii KOUTNOU, manžela, rodiče a Boží požehnání pro rodinu
	PUSTIMĚŘ: 14.00-16.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ /CIZÍ ZPOVĚDNÍK/	DRYSICE 9.30 na poděkování za 70 let života, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu MICHÁLKOVU, DOBEŠOVU, HODULÍKOVU, HECZKOVU, BABICOVU a SEDLÁČKOVU	
	TOPOLANY: 16.30-17.00 VELIKONOČNÍ SV. SMÍŘENÍ	PODIVICE 11.00: za + Vlastimíra PIVODU, rodiče, sestru, švagra, švagrovou, zetě, Boží požehnání a ochranu Panny Marie pro rodinu	
	TOPOLANY - 16.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY	TOPOLANY 17.00	za + Jaroslava PŘIKRYLA, rodiče z obou stran a Boží ochranu pro živou rodinu
PONDĚLÍ 25. března	PONDĚLÍ SVATÉHO TÝDNE	PUSTIMĚŘ 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU, MAHDALOVU a ZELENKOVU
PODIVICE: ÚTERÝ - 17.00-18.00: VELIKONOČNÍ SVÁTOST SMÍŘENÍ /CIZÍ ZPOVĚDNÍK/			
ÚTERÝ 26. března	PODIVICE - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	ÚTERÝ SVATÉHO TÝDNE	PODIVICE 18.00	za +Marii a Ludvíka FRÉLICHOVY, syna, dceru, tři zetě a Boží požehnání pro živou rodinu
DRYSICE: STŘEDA - 17.00-18.00: VELIKONOČNÍ SVÁTOST SMÍŘENÍ /CIZÍ ZPOVĚDNÍK/			
STŘEDA 27. března	DRYSICE - 17.30: POBOŽNOST KŘÍŽOVÉ CESTY		
	STŘEDA SVATÉHO TÝDNE	DRYSICE 18.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu NAVLÁČILOVU
STŘEDA DOPOLEDNE - NÁVŠTĚVA NEMOCNÝCH VE FARNOSTECH			
ČTVRTEK 28. března	ZELENÝ ČTVRTEK MŠE SVATÁ NA PAMÁTKU VEČEŘE PÁNĚ	PODIVICE 16.00	za + zemřelé kněze, kteří působili ve farnosti a za nová kněžská povolání
		DRYSICE 17.30	za +P. Františka BENÍČKA, otce a +kněze, kteří působili ve farnosti
		PUSTIMĚŘ 19.00	za + Marii a Karla SLÁMOVY, + rodinu SLÁMOVU, JANÁKOVU a OLEJNÍKOVU
PÁTEK 29. března	VELKÝ PÁTEK DEN PŘÍSNÉHO POSTU SBÍRKA PRO SVATOU ZEMI /POKLADNA U SVATÉHO HROBU/	PODIVICE 15.00	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
		DRYSICE 17.30	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ
		PUSTIMĚŘ 19.00	PAMÁTKA UMUČENÍ PÁNĚ

POŘAD BOHOSLUŽEB: 30. března - 7. dubna 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
SOBOTA 30. března	BÍLÁ SOBOTA VELIKONOČNÍ VIGÍLIE	PUSTIMĚŘ 20.00	za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
NEDĚLE 31. března	 ZMRTVÝCHVSTÁNÍ PÁNĚ ŽEHNÁNÍ POKRMŮ 12.00: URBI ET ORBI POŽEHNÁNÍ SVATÉHO OTCE	PODIVICE 7.30	za +Marii ČERNOU a duši v očistci
		DRYSICE 9.00	na poděkování Pánu Bohu za 50 let života, 30 let manželství a Boží požehnání pro rodinu HODULÍKOVU
		PUSTIMĚŘ 10.30	za +Ludmilu MIKULKOVOU, rodiče, syna, živou a + rodinu MIKULKOVU a JURÁSKOVU
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 1. dubna	PONDĚLÍ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PUSTIMĚŘ 8.00	za nenarozené děti a za obnovu kultury života v naší zemi
		DRYSICE 9.30	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
		PODIVICE 11.00	za živé a zemřelé farníky a dobrodince farnosti
ÚTERÝ, 2. dubna: ÚTERÝ V OKTÁVU VELIKONOČNÍM (SV. JAN PAVEL II., +2005)			
STŘEDA 3. dubna	STŘEDA V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	DRYSICE 18.00	za Boží požehnání pro rodinu ZELENKOVU a BENÍČKOVU
ČTVRTEK 4. dubna	ČTVRTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM	PODIVICE 8.00	na poděkování za dar nového živo- ta, dar zdraví a víry pro celou rodinu
PÁTEK 5. dubna	PÁTEK V OKTÁVU VELIKONOČNÍM PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Boženu JANSKOU, manžela, syna, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
SOBOTA 6. dubna	SOBOTA V OKTÁVU VELIK. SV. METODĚJ (+885) ŠTĚPÁN kard. TROCHTA (+1974)	PODIVICE 8.00	za + Pavla BAXU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
NEDĚLE 7. dubna	2. NEDĚLE VELIKONOČNÍ BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ PŘÍLEŽITOST ZÍSKAT PLNOMOCNÉ ODPUSTKY KDO S DUŠÍ ZCELA ODVRÁCENOU OD HŘÍCHU, I VŠEDNÍHO, SE ZÚČASTNÍ POBOŽNOSTI KE CTI BOŽÍHO MILOSRDENSTVÍ, NEBO SE PŘED NEJSVĚTĚJŠÍ SVÁTOSTÍ POMODLÍ OTČE NÁŠ, VĚŘÍM V BOHA A INVOKACI: „JEŽÍŠI, DŮVĚŘUJI TI! PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Anežku a Josefa KOLENI- ČOVY, +rodinu POKLUDOVU a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Jana KNAPA, manželku, rodiče, sourozence a Boží požehnání pro živou rodinu
		PODIVICE 11.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní s prosbou o ochranu Panny Marie pro rodinu a přátele
		TOPOLANY 18.00	za +Marii VALOVOU, manžela, syna a Boží požehnání pro živou rodinu